

ผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการ
ที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย

**THE IMPACTS OF CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY
REPORT AND CORPORATE GOVERNANCE ON FIRM
PERFORMANCE OF LISTED COMPANIES IN
THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND**

จินตนา ไกรทอง

JINTANA KRAITHONG

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

พ.ศ.2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

ผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการ
ที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย

**THE IMPACTS OF CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY
REPORT AND CORPORATE GOVERNANCE ON FIRM
PERFORMANCE OF LISTED COMPANIES IN
THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND**

จินตนา ไกรทอง

JINTANA KRAITHONG

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

พ.ศ.2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

**THE IMPACTS OF CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY
REPORT AND CORPORATE GOVERNANCE ON FIRM
PERFORMANCE OF LISTED COMPANIES IN
THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND**

JINTANA KRAITHONG

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ACCOUNTANCY SCHOOL OF ACCOUNTANCY
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2018
CORYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY**

ชื่อวิทยานิพนธ์

ผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและ
การกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัท
ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

The Impacts of Corporate Social Responsibility Report
And Corporate Governance on Firm Performance of
Listed Companies in the Stock Exchange of Thailand

นักศึกษา

นางสาวจินตนา ไกรทอง รหัสประจำตัว 61500907

หลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะ

บัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จูฑาภรณ์ สีนจรรณศักดิ์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ สารพัด)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จูฑาภรณ์ สีนจรรณศักดิ์)

..... กรรมการ

(ดร.พิเชษฐ์ โสภางษ์)

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณบดีคณะบัญชี

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จูฑาภรณ์ สีนจรรณศักดิ์)

วันที่..... 12 ..... เดือน..... กันยายน..... พ.ศ..... 2562 .....

วิทยานิพนธ์เรื่อง	ผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและ การกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัท ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
คำสำคัญ	รายงานความรับผิดชอบต่อสังคม การกำกับดูแลกิจการ ผลการดำเนินงาน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
นักศึกษา	จินตนา ไกรทอง
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สีนจรรยาศักดิ์
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะ	บัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระหว่างปี 2557 - 2561 โดยเก็บข้อมูลจากรายงานประจำปี (56-1) และข้อมูลจากงบการเงิน ใช้การสุ่มตัวอย่างจำนวน 230 บริษัท ข้อมูลถูกนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ในการทดสอบความสัมพันธ์ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

ผลการวิจัยพบว่า การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม และด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ข่าวสารจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม มีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่า ด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ข่าวสารจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม มีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และขนาดของบริษัท มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมและมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี สามารถทำให้องค์กรมีความได้เปรียบในการแข่งขัน การพัฒนาอย่างยั่งยืนทำให้นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศมีความมั่นใจและเชื่อมั่นต่อการลงทุนในธุรกิจ

TITLE	THE IMPACTS OF CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY REPORT AND CORPORAT GOVERNANCE ON FIRM PERFORMANCE OF LISTED COMPANIES IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND
KEYWORD	CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY REPORT CORPORATE GOVERNMENT FIRM PERFORMANCE THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND
STUDENT	JINTANA KRAITHONG
ADVISOR	ASIST.PROF. TITAPORNSIN CHAROONSAK, Ph.D.
LEVEL OF STUDY	MASTER OF ACCOUNTANCY PROGRAM
FACULTY	SCHOOL OF ACCOUNTANCY SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR	2018

ABSTRACT

The purpose of this research is to study the Impacts of Corporate Social Responsibility Report and Corpoptate Governance on Firm Perpormance of Listed Companies in the Stock Exchange of Thailand are between 2014 - 2018. The data were collected annual reports (56-1) and financial statements by using a sampling of 230 companies. Data analysis was performed by using multiple regression analysis at 95% confidence.

It was found from the research that the Corporate Social Responsibility Report in Environmental Management and Innovation and the Dissemination of Innovation from social responsibility operations affected the return on assets (ROA) with statistical significance. It was also found that innovation and the dissemination of innovation from social responsibility operations affected the return on equity (ROE) with statistical significance. Whereas, the supervision of business in terms of shareholding proportion of the executives and the directors affected the return on assets (ROA) and return on equity (ROE) with statistical significance. Also the size of the company affected the return on assets (ROA) with statistical significance.

Information disclosure, social responsibility and good corporate governance enabling the organization to have a competitive advantage. Sustainable development enables both domestic and foreign investors to have confidence and confidence in investing in businesses.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือ และความกรุณาตลอดเวลา อันมีค่าจากบุคคลหลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ สารพัด ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.พิเชษฐ์ โสภางษ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้สละเวลาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางการดำเนินงานวิจัยนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรรยาศักดิ์ กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ท่านได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำตั้งแต่เริ่มต้นจนงานวิจัยเสร็จสมบูรณ์ ตลอดจนการตรวจสอบข้อบกพร่องต่างๆ ควบคุมคุณภาพงานวิทยานิพนธ์ ให้ความรู้และประสบการณ์ที่ดีแก่ข้าพเจ้า ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความอนุเคราะห์ของท่านและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณครอบครัวที่ให้การสนับสนุนการศึกษาและเป็นกำลังใจที่สำคัญอย่างยิ่งและขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ รวมทั้งเพื่อนๆ คณะบัญชี รุ่นที่ 14 ทุกท่าน ซึ่งให้กำลังใจและความช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด

คุณค่า และประโยชน์อันเกิดจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ข้าพเจ้าขอมอบให้เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ วงการการศึกษา ตลอดจนบิดามารดา คณาจารย์ทุกท่าน ที่ให้ความรู้ คำชี้แนะแนวทาง และประสบการณ์อันมีค่าให้แก่ข้าพเจ้า ส่วนความผิดพลาดและข้อบกพร่องใดๆ ที่เกิดจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ข้าพเจ้าขอน้อมรับและต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

จินตนา ไกรทอง

สิงหาคม 2562

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ	VI
สารบัญตาราง	IX
สารบัญภาพ.....	XI
บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดของการวิจัย	4
คำถามในการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
คำนิยามศัพท์.....	9
2 แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวกับการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม.....	12
ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย	20
ทฤษฎีว่าด้วยความเป็นธรรม	23
ทฤษฎีตัวแทน	24
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ	26
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของบริษัท.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	ระเบียบวิธีวิจัย ..... ประชากร ตัวอย่าง และการเลือกตัวอย่าง ..... 41 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ..... 43 วิธีการเก็บข้อมูล..... 44 การวิเคราะห์ข้อมูล ..... 46 วิธีการทางสถิติ..... 46
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ..... สัญลักษณ์และความหมายของตัวแปร ..... 50 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐานเชิงพรรณนา..... 51 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient)..... 56 การตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างค่าความคลาดเคลื่อน ..... 64 การทดสอบข้อตกลงการใช้สมการถดถอยพหุคูณ (Assumptions)..... 66 ผลวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)..... 67 ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัท กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลัก ทรัพย์แห่งประเทศไทย..... 80
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ..... สรุปผลการวิจัย ..... 95 อภิปรายผลการวิจัย ..... 100 ข้อจำกัดของงานวิจัย ..... 103 ข้อเสนอแนะ 104
บรรณานุกรม	 105

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2557 - 2561.....	117
ภาคผนวก ข การตรวจสอบความแปรปรวนที่สม่ำเสมอและเป็นเอกพันธ์ ของการกระจาย.....	137
ภาคผนวก ค การตรวจสอบการแจกแจงปกติของค่าความคลาดเคลื่อน	141
ภาคผนวก ง กระจายทำการประมาณการเปิดเผยข้อมูลรายงานความรับผิดชอบ ต่อสังคมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.....	145
ประวัติผู้วิจัย	148

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม	20
3.1	แสดงกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม	42
3.2	แสดงวิธีการวัดค่าตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัย	45
3.3	แสดงวิธีการวัดค่าตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัย	45
3.4	แสดงวิธีการวัดค่าตัวแปรควบคุมที่ใช้ในการวิจัย	46
4.1	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาผลกระทบของความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อผลการดำเนินงาน	51
4.2	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินงานของบริษัทตลาดหลักทรัพย์จำนวน 196 บริษัท โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา.....	52
4.3	แสดงจำนวนคำเฉลี่ยของการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมปี 2557 - 2561	52
4.4	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงาน	55
4.5	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา	55
4.6	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้านการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม.....	57
4.7	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้านการกำกับดูแลกิจการ	60
4.8	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม	62
4.9	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระการกำกับดูแลกิจการ	63
4.10	ผลสรุปแบบจำลองจากการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.11	สรุปผลการตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างค่าความคลาดเคลื่อนของการทดสอบผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงาน.....	65
4.12	แสดงทดสอบค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนเป็นศูนย์.....	66
4.13	ผลทดสอบแจกแจงปกติของค่าความคลาดเคลื่อน.....	67
4.14	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของแบบจำลองที่ 1.....	68
4.15	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของแบบจำลองที่ 2.....	71
4.16	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของแบบจำลองที่ 3.....	75
4.17	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของแบบจำลองที่ 4.....	78
4.18	แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา.....	80
4.19	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน.....	82
4.20	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม.....	84
4.21	ผลสรุปแบบจำลองจากการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ.....	85
4.22	สรุปผลการตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างค่าความคลาดเคลื่อนของการทดสอบผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง.....	86
4.23	ทดสอบค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนเป็นศูนย์.....	87
4.24	ผลทดสอบแจกแจงปกติของค่าความคลาดเคลื่อนของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง.....	87
4.25	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของแบบจำลองที่ 5.....	88
4.26	ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของแบบจำลองที่ 6.....	90
5.1	สรุปผลการทดสอบสมมติฐานจากการวิจัย.....	96

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย 4
2	ความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือมาตรฐาน กับค่าพยากรณ์มาตรฐาน ของแบบจำลองที่ 1 138
3	ความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือมาตรฐาน กับค่าพยากรณ์มาตรฐาน ของแบบจำลองที่ 2 138
4	ความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือมาตรฐาน กับค่าพยากรณ์มาตรฐาน ของแบบจำลองที่ 3 139
5	ความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือมาตรฐาน กับค่าพยากรณ์มาตรฐาน ของแบบจำลองที่ 4 139
6	ความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือมาตรฐาน กับค่าพยากรณ์มาตรฐาน ของแบบจำลองที่ 5 140
7	ความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือมาตรฐาน กับค่าพยากรณ์มาตรฐาน ของแบบจำลองที่ 6 140
8	Normal probability ของค่ามาตรฐานของความคลาดเคลื่อนจากการ พยากรณ์แบบจำลองที่ 1..... 142
9	Normal probability ของค่ามาตรฐานของความคลาดเคลื่อนจากการ พยากรณ์แบบจำลองที่ 2..... 142
10	Normal probability ของค่ามาตรฐานของความคลาดเคลื่อนจากการ พยากรณ์แบบจำลองที่ 3..... 143
11	Normal probability ของค่ามาตรฐานของความคลาดเคลื่อนจากการ พยากรณ์แบบจำลองที่ 4..... 143
12	Normal probability ของค่ามาตรฐานของความคลาดเคลื่อนจากการ พยากรณ์แบบจำลองที่ 5..... 144
13	Normal probability ของค่ามาตรฐานของความคลาดเคลื่อนจากการ พยากรณ์แบบจำลองที่ 6..... 144

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความรับผิดชอบต่อสังคมมีจุดเริ่มต้นมาจากการที่องค์กรต่างๆ ขาดความรับผิดชอบต่อ
ขาดจิตสำนึกในการควบคุมผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมจากการทำธุรกิจ จนส่งผลให้
สิ่งแวดล้อมและสังคมโดยรอบองค์กรเสื่อมโทรม จะนำไปสู่การขาดแคลนทรัพยากร ขาดแคลน
แรงงาน สุดท้ายทำให้ผลกำไรขององค์กรลดลงในอนาคตได้ องค์กรต่างๆ จึงหันมาให้ความสำคัญ
กับความรับผิดชอบต่อสังคมที่ต้องมีต่อสังคมและการกำกับกิจการเพื่อสร้างความยั่งยืนให้เกิดขึ้นกับองค์กร
มากขึ้น ซึ่งองค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) ยังได้มีการเสนอบัญญัติ 10 ประการ
สำหรับผู้ประกอบการธุรกิจ (The UN Global Compact) เพื่อให้คำนึงถึงประเด็นหลักๆ 4 ด้าน
ประกอบด้วย ด้านมนุษยชน (Human Rights) ด้านแรงงาน (Labor) ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)
และด้านการต่อต้านการทุจริต (Anti-Corruption) (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2555)
สำหรับประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) มี
แนวคิดที่จะให้บริษัทที่ออกหลักทรัพย์เปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม
นโยบายและการดำเนินการของบริษัทที่แสดงว่าได้คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และผู้
มีส่วนเกี่ยวข้อง ไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์ แบบแสดงรายการข้อมูล
ประจำปี และรายงานประจำปี ส่วนเนื้อหาของรายงานประกอบด้วย 10 หัวข้อ (อ้างอิงตามเอกสาร
เข้มทิศธุรกิจเพื่อสังคม: คณะทำงานส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียน
สำนักงาน ก.ล.ต., 2551) และปรับปรุงเพิ่มเติมในเอกสารแนวทางการรายงานข้อมูลความ
รับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Guidelines for
Social Responsibility and Guidelines for CSR Report) (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2555)
ประกอบด้วย 10 องค์กรประกอบ ดังนี้ 1) ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี 2) ด้านการประกอบกิจการ
ด้วยความเป็นธรรม 3) ด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน 4) ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน 5)
ด้านการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม 6) ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค 7) ด้านการร่วม
พัฒนาชุมชนและสังคม 8) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม 9) ด้านนวัตกรรมและการ

เผยแพร่ข่าวสารจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม 10) ด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน การที่นักลงทุนจะตัดสินใจลงทุนนั้น ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงต่างๆ ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องนำมาวิเคราะห์เพื่อประกอบการตัดสินใจเพื่อวางแผนการลงทุน สำหรับข้อมูลที่จะใช้ประกอบในการตัดสินใจซื้อขายหลักทรัพย์นั้นมีหลากหลายประเภท เช่น ข้อมูลอุตสาหกรรม ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านการเมือง เป็นต้น รวมทั้งข้อมูลที่ใช้เผยแพร่ต่อสาธารณะ เช่น ข้อมูลบริษัท งบการเงิน หรือสารต่างๆ เป็นต้น ซึ่งแหล่งข้อมูลสำคัญที่บริษัทจดทะเบียนจะต้องเผยแพร่แก่สาธารณชนผ่านตลาดหลักทรัพย์ฯ นั้นส่งผลต่อการตัดสินใจของนักลงทุนหรือผู้ที่สนใจ ได้แก่ ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative data) และ ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) และข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับบริษัท ซึ่งแนวทางการเปิดเผยข้อมูลจะมีหน่วยงานกำกับ คือ สำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือ กลต. มีหน้าที่หลัก คือดูแลเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อนักลงทุนทุกฝ่าย

จากการแข่งขันทางธุรกิจในปัจจุบันได้ทวีความรุนแรงขึ้น การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี ส่งผลให้ธุรกิจต้องดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อให้ธุรกิจอยู่รอดได้ โดยสิ่งที่ธุรกิจให้ความสำคัญ คือ ต้องเปิดกว้างเพื่อสร้างความเจริญเติบโตให้กับธุรกิจ โดยควรมีการปรับโครงสร้างต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้กับธุรกิจ ซึ่งลักษณะเหล่านี้ถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกธุรกิจ (สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์ 2544: 64) และสิ่งสำคัญที่ผู้ใช้ข้อมูล ไม่ว่าจะเป็นบุคคลภายในหรือภายนอก มักจะให้ความสำคัญกับเรื่องของการดำเนินงานของธุรกิจ ซึ่งเป็นข้อมูลทางด้านบัญชี (ธนียฐา ชิวพัฒน์พันธ์ 2546: 3)

ดังนั้นข้อมูลสามารถจัดแบ่งได้หลากหลายแนวคิด เช่น ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามที่กำหนด (Mandatory information) และการเปิดเผยโดยสมัครใจ (Voluntary information) หรือข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ หรือข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ หรือข้อมูลทางการเงิน และข้อมูลที่ไม่ใช่ทางการเงิน เป็นต้น เนื่องจากข้อมูลที่เผยแพร่เป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุนที่จะเลือกลงทุนในหลักทรัพย์นั้นๆ รวมทั้งในการดำเนินธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต้องได้รับการสนับสนุนจากประชาชน นั่นคือ เป็นผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของ ซึ่งการลงทุนที่มีความเสี่ยงจะต้องดำเนินงานภายใต้การกำกับดูแลกิจการที่ดี การตัดสินใจเลือกลงทุนในสถานะปัจจุบันไม่ได้พิจารณาเฉพาะบริษัทที่มุ่งเน้นการแสวงหากำไรสูงสุด การสร้างความมั่นคง และการเติบโตทางเศรษฐกิจเพียงเท่านั้น แต่ขยายขอบเขตไปจนถึงการพิจารณาในบริษัทที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยจะต้องดำเนินธุรกิจโดยไม่ก่อปัญหาหรือผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม สามารถตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียได้อย่างเหมาะสมรวมทั้งมีการกำกับกิจการที่ดี และยังคงรักษาสมดุลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูง

จากการศึกษาของนักวิชาการหลายท่าน ได้มีการสนับสนุนว่าการกำกับดูแลกิจการเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท (Van den Berghe & Louche, 2005)

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญของการที่จะศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยศึกษาระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 - 2561 เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา มาใช้เป็นแนวทางให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการให้มีการรายงานที่เหมาะสมสำหรับบริษัทที่จะจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต่อไปในอนาคต

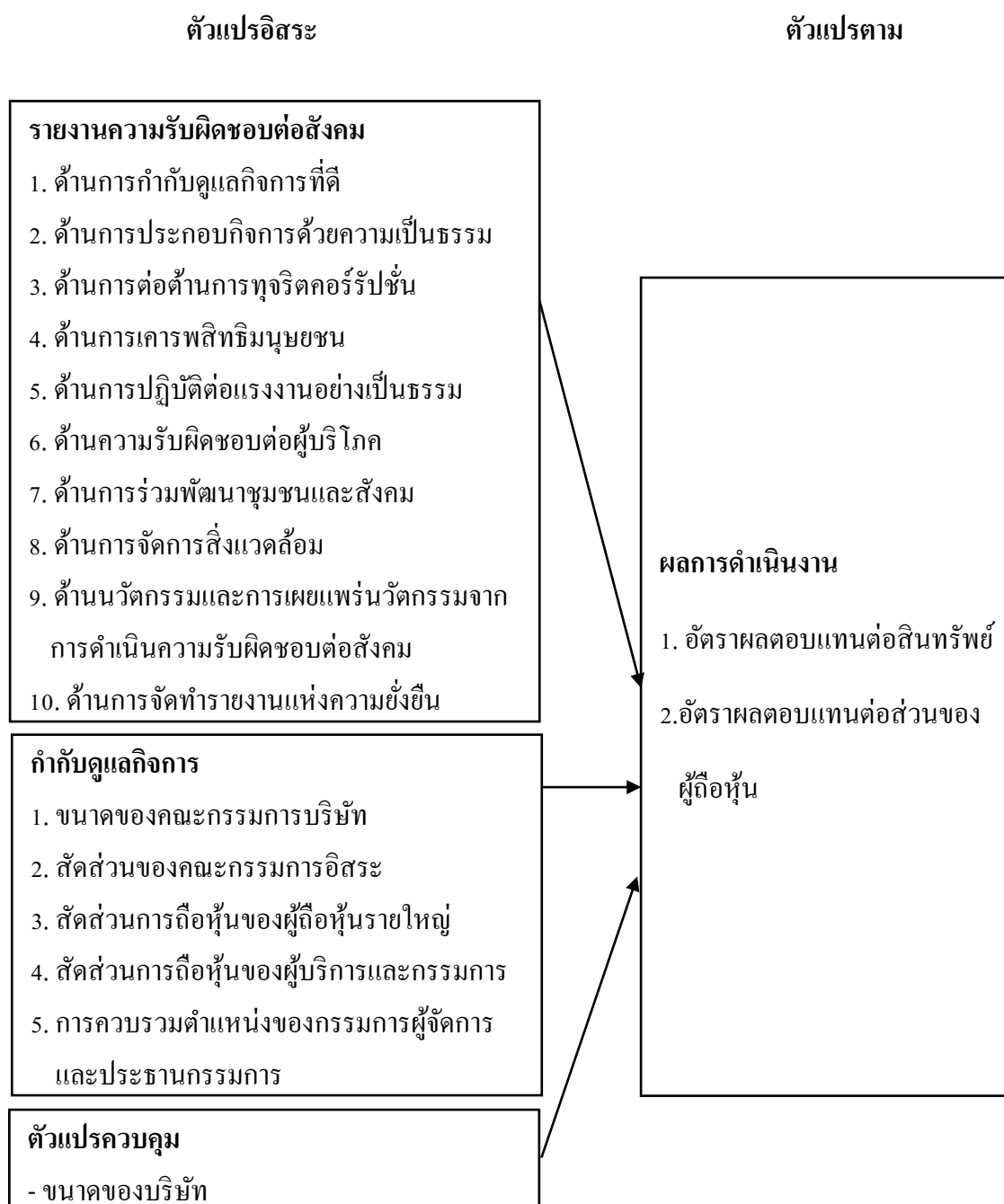
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
4. เพื่อศึกษาผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงาน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำถามในการวิจัย

1. รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมมีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร
2. รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร
3. การกำกับดูแลกิจการมีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร
4. การกำกับดูแลกิจการมีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

จากการวิเคราะห์ผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 7 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 8 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 9 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 10 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 11 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 12 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 13 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 14 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 15 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 16 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 17 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 18 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 19 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 20 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 21 การกำกับดูแลกิจการด้านขนาดของคณะกรรมการบริษัท มี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นในการศึกษาผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม และการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในรายงานประจำปี (รายงาน 56-1) โดยผู้วิจัยศึกษาประเด็นเฉพาะตัวแปรอิสระในรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมเฉพาะด้านต่างๆ ดังนี้ 1. ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (CSR1) 2. ด้านการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (CSR2) 3. ด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (CSR3) 4. ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน (CSR4) 5. ด้านการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม (CSR5) 6. ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (CSR6) 7. ด้านการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม (CSR7) 8. ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (CSR8) 9. ด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR9) 10. ด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน (CSR10) และศึกษาถึงการกำกับดูแลกิจการเฉพาะด้านต่างๆ ดังนี้ 1. ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) 2. สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) 3. สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) 4. สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) 5. การควมรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการ และประธานกรรมการ (DUAL) และตัวแปรตาม คือ 1. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) 2. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) โดยมีตัวแปรควบคุม คือ ขนาดของบริษัท (SIZE)

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยจำนวนดังกล่าวไม่รวมบริษัทที่อยู่ในช่วงให้ชี้แจงงบการเงิน บริษัทที่อยู่ในช่วงฟื้นฟูบริษัท บริษัทที่อยู่ในช่วง ก.ล.ต.สั่งให้แก้ไขงบการเงินและธุรกิจในตลาด เอ็ม เอ ไอ (MAI) การศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาจากกลุ่มอุตสาหกรรมทั้ง 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ประกอบด้วย 1. กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร 2. กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุปโภคบริโภค 3. กลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน 4. กลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรม 5. กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง 6. กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากร 7. กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ 8. กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเก็บรวบรวม

ข้อมูลในช่วงปี 2557 – 2561

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษางานวิจัยในครั้งนี้เมื่อเสร็จแล้วคาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ ดังนี้

1. ประโยชน์ทางด้านวิชาการ

1.1 ทำให้เกิดการเพิ่มพูนความรู้หรือแสวงหาความรู้ให้กว้างขวางและสมบูรณ์ในการสนับสนุนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยยิ่งขึ้น

1.2 เป็นส่วนหนึ่งในการช่วยสนับสนุนและส่งเสริมนโยบายของภาครัฐในการพัฒนาความสามารถในการกำกับดูแลการดำเนินธุรกิจที่มีผลกระทบต่อสังคม ในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการ โดยมีแนวทางในการกำหนดองค์ประกอบการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่เหมาะสม เพื่อความชัดเจนในมาตรฐานการรายงาน

2. ประโยชน์ในการนำไปใช้

2.1 เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินโดยเฉพาะนักลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งสามารถนำผลงานวิจัยนี้ไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์และตัดสินใจในการลงทุนได้อย่างเหมาะสม

2.2 เป็นประโยชน์ต่อบริษัทและหน่วยงานกำกับดูแลอื่น ๆ ในการปรับปรุง พัฒนา และจัดทำรายงานของบริษัทเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการลงทุนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ รวมทั้งเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียได้รับข้อมูลที่สะท้อนความเป็นจริงมากที่สุด

2.3 เป็นประโยชน์และเป็นฐานข้อมูลให้นักวิจัย นักวิชาการ และผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไปในการขยายขอบเขตการวิจัยต่อไปในอนาคต

2.4 บริษัท หรือสถาบันที่เกี่ยวข้องและตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางเพื่อประกอบการพิจารณากำหนดกฎเกณฑ์และแนวทางในการจัดทำรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมควบคู่กับการกำกับดูแลกิจการของบริษัทได้ในอนาคต

คำนิยามศัพท์

1. รายงานความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility Report)

รายงานความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง แนวทางปฏิบัติ ยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารธุรกิจ การทำให้ธุรกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (Economic-Social-Environment : ESG) มีสมดุล อยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน การที่ธุรกิจให้ความสำคัญและดำเนินการในเรื่อง CSR นั้น

ธุรกิจยังคงต้องมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ในการบริหารกิจการให้มีผลกำไร เป็นที่ยอมรับของสาธารณชน รวมถึงสามารถขยายกิจการให้เจริญเติบโตในสังคมและชุมชนที่ธุรกิจดำเนินอยู่ในระยะยาว ซึ่ง ก.ล.ต. ได้ส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน โดยพัฒนาเรื่องนี้อย่างค่อยเป็นค่อยไปผ่านมาตรการสนับสนุนและจูงใจในรูปแบบต่าง ๆ

2. การกำกับดูแลกิจการ (Corporate Government)

การกำกับดูแลกิจการ หมายถึง ระบบที่จัดให้มีโครงสร้างและกระบวนการของการควบคุมกิจการและภาวะผู้นำให้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อเพิ่มคุณค่าและเพื่อรักษาเงินทุนให้กับผู้ถือหุ้นในระยะยาวภายใต้กรอบของจริยธรรมที่ดี โดยต้องคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียและสังคมโดยรวม (อัญญา ชันชวิทย์ และคณะ, 2552: น.56)

3. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand: SET)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2517 อยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ทำหน้าที่เป็นตลาดรองเพื่อแลกเปลี่ยนซื้อขายตราสารทุนของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเปิดทำการซื้อขายครั้งแรกอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ.2518 ปัจจุบันการดำเนินงานอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 (สารานุกรมเสรี, 2555)

4. ผลการดำเนินงาน (Firm Performance)

4.1 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets : ROA) เป็นอัตราส่วนทางการเงินระหว่างกำไรสุทธิกับสินทรัพย์รวม เป็นอัตราส่วนที่บ่งบอกถึงความสามารถในการทำกำไรของสินทรัพย์ทั้งหมดที่ธุรกิจใช้ในการดำเนินงาน ว่าให้ผลตอบแทนจากการดำเนินงานได้มากน้อยเพียงใด หากมีค่าสูง แสดงถึงการใช้สินทรัพย์อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE) เป็นอัตราส่วนที่ทำให้ทราบว่าเงินลงทุนในกิจการนั้น สามารถสร้างผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นเป็นเท่าไร เป็นการวัดความสามารถในการทำกำไรของกิจการ

จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่ารายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการนั้นมีคุณค่าและมีความสำคัญที่สามารถนำมาพิจารณาประกอบการตัดสินใจลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์ ดังนั้นการศึกษาถึงผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จึงเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถนำไปวิเคราะห์แนวทางและตัดสินใจในการ

ลงทุนได้ สำหรับประโยชน์ต่อบริษัทและหน่วยงานอื่นๆนำไปใช้ในการปรับปรุงและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารายงานทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูล เอกสาร วารสาร บทความ และงานวิจัยในอดีต ทั้งในและต่างประเทศ เกี่ยวกับผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้สรุปแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

1. ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวกับการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม
2. ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย
3. ทฤษฎีว่าด้วยความเป็นธรรม
4. ทฤษฎีตัวแทน
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ
6. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของบริษัท
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวกับการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

การทำให้องค์กรมีแนวโน้มจะเกิดความยั่งยืนในการดำเนินธุรกิจนั้น การดำเนินงานควรมีความรับผิดชอบต่อสังคม โดยจะต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่อยู่ในสังคม การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility : CSR) ควรเป็นการรายงานด้วยความสมัครใจ การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมเกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาในช่วงปี 1950 จากการที่ผู้จัดการของกิจการต่าง ๆ จะต้องมีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจที่ส่งผลกระทบต่อการเพิ่มคุณค่าแก่สังคม (Bowen, 1953) หลักฐานที่ชัดเจนที่สุดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม คือ Howard Bowen. (1953) ได้เขียนเรื่อง “ความรับผิดชอบต่อสังคมของนักธุรกิจ” ซึ่งนั่นถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาเพื่อหาข้อโต้แย้งและอภิปรายในประเด็นความรับผิดชอบต่อสังคมมาจนถึงปัจจุบัน ความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นเรื่องที่ได้รับความสนใจอย่างมากและถูกกล่าวถึงอย่างกว้างขวางสำหรับการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน การให้คำจำกัดความจึงมีความแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับ

กับมุมมองของแต่ละบุคคล ซึ่งมีกลุ่มบุคคลหลายกลุ่มที่ได้ให้คำจำกัดความหรือความหมายไว้มากมาย กลุ่มของนักวิชาการ กลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มของนักวิจัย และกลุ่มขององค์กรต่างๆ ได้มีการให้ความหมายไว้อย่างหลากหลาย ผู้วิจัยได้สรุปผลการให้ความหมายจากกลุ่มต่างๆ ดังนี้

Philip Kotler and Nancy Lee ในปี 2005 ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการว่าความรับผิดชอบต่อสังคม คือ การดำเนินกิจการด้วยความใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมภายใต้การกำกับดูแลกิจการที่ดี หลักจริยธรรม และการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการเพื่อให้ธุรกิจประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน (Philip Kotler and Nancy Lee, 2005) ในขณะที่ Mondy (1998) และ Griffin (1996) ได้ให้ความหมายว่าความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นข้อผูกมัดและเป็นหน้าที่ของผู้บริหารในการหาวิธีที่จะปกป้องหรือรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ขององค์กรเพียงอย่างเดียว การให้ความหมายข้างต้นสอดคล้องกับ พัชรินีวัฒน์เจริญชัยกุล (2546) เสนาะ ดิยาวัว (2544) และ สมยศ นาวิการ (2530) ที่กล่าวไว้ว่าความรับผิดชอบต่อสังคมนั้นขึ้นอยู่กับการตัดสินใจและแนวคิดของผู้บริหารเป็นสำคัญ การพิจารณาถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจของผู้บริหารเป็นสิ่งที่ผู้บริหารจะต้องประเมินสิ่งที่จะเกิดขึ้นในภายหลังในลักษณะที่เป็นประโยชน์ต่อบุคคลส่วนมาก คือ ให้ความยุติธรรมกับกลุ่มต่างๆ ภายในสังคมมากที่สุด ไม่ใช่การมองที่ประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นหรือเจ้าของบริษัทเพียงอย่างเดียว ยังต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อชุมชนภายนอก ตลอดจนผู้บริหารจะต้องมีจริยธรรมและคุณธรรมเป็นปัจจัยหลักในการดำเนินธุรกิจ

The European Commission ได้ให้คำจำกัดความ ความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทว่าเป็นแนวคิดที่บริษัทจะดำเนินงานโดยผสมผสานความห่วงใยต่อกิจกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมและสังคมเข้าไปในกระบวนการทำงานปกติของบริษัท มีการเปิดเผยข้อมูลในการดำเนินงานของบริษัทด้านสิ่งแวดล้อมและสังคมให้กับกลุ่มของผู้มีส่วนได้เสียที่ได้รับผลกระทบให้รับรู้อย่างต่อเนื่อง และเป็นการเปิดเผยด้วยความสมัครใจของบริษัท (European Commission, 2001)

The World Bank ได้ให้คำจำกัดความ ความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ว่าเป็นความมุ่งมั่นของบริษัทที่จะพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ด้วยการดูแลบุคลากรรวมไปถึงครอบครัวของพนักงาน ตลอดจนชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลเหล่านี้ให้ดีขึ้น (The World Bank, 2002)

Phillip Kotler & Nancy Lee ได้ให้คำจำกัดความของความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทว่า การพัฒนาสังคมให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยผ่านการจัดการทรัพยากรของธุรกิจและการดำเนินธุรกิจ (Kotler & Lee, 2005)

สุทธิศักดิ์ ไกรสรสุธาสินี (2550) ได้นิยามโดยสรุปไว้ว่า CSR หรือความรับผิดชอบต่อ

สังคมที่แท้จริงขององค์กรอยู่ที่การแสดงความรับผิดชอบต่อผลกระทบ โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม และสังคมต่อผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ในทุกขั้นตอนของกระบวนการดำเนินธุรกิจ โดยผู้ที่มีส่วนได้เสียนี้สามารถเป็นไปได้ตั้งแต่ผู้ถือหุ้น พนักงาน ชุมชน ลูกค้า คู่ค้า ไปจนถึงสังคมส่วนรวม

โกวิทย์ สวัสดิ์มงคล (2550: 13) ได้สรุปความหมายของความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง บทบาทหน้าที่หรือข้อผูกพันของบุคคลหรือองค์กร ซึ่งต้องตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินธุรกิจขององค์กร โดยไม่สร้างความเดือดร้อนแก่สังคมและสิ่งแวดล้อม ต้องพยายามหลีกเลี่ยงไม่กระทำการใดๆ ให้บุคคลอื่นหรือสังคมเสียหาย รวมทั้งปกป้องผลประโยชน์ของสังคม เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

อาณัติ ลิ้มคเดช (2556: 27) ให้นิยามความรับผิดชอบต่อสังคม คือ แนวคิดในการบริหารธุรกิจ โดยคำนึงถึงผู้ที่มีส่วนได้เสีย เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม โดยยึดหลักจรรยาภิบาล โดยลดความขัดแย้ง ซึ่งส่งผลดีต่อบริษัทเป็นการสร้างภาพลักษณ์ชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือ ทำให้ผู้มีส่วนได้เสียสนใจในบริษัท

โชติรัตน์ ศรีสุข (2554: 11) ความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง การดูแลรักษาไม่ใช่เฉพาะในกิจการ แต่ยังขยายกว้างให้ครอบคลุมในส่วนของผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมดที่อยู่โดยรอบของกิจการ โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทั้งในและนอกกิจการอย่างเท่าเทียมกัน

Simpson and Taylor (2013: 200) เป็นความรับผิดชอบต่อสังคมที่เพิ่มขึ้นของธุรกิจในกลุ่มชน นอกเหนือจากความรับผิดชอบต่อหลักที่มุ่งแต่จำนวนกำไรที่สูงสุด

ปี 1960 – 1970 เกิดประเด็นปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ในประเทศสหรัฐอเมริกา ทำให้กิจการต่างๆ ต้องเปิดเผยข้อมูลให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่เกี่ยวข้องเพื่อรายงานในผลกระทบที่เกิดต่อสังคมจากการดำเนินงานของกิจการได้รับทราบ เพื่อเป็นการให้คำมั่นต่อสังคมในการดำเนินงาน ในทางกลับกัน Friedman. (1970) ไม่เห็นด้วยกับแนวความคิดนี้เนื่องจากมีมุมมองที่แตกต่างกันว่ากิจการยังคงต้องคำนึงถึงกำไรสูงสุดของกิจการ เพื่อที่จะให้กิจการมีความเจริญเติบโต และการดำเนินงานจะต้องให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นเป็นหลัก ในขณะที่ Antal B และคณะ (2002) กล่าวว่า iva การดำเนินงานของกิจการยังต้องคำนึงถึงข้อบังคับของกฎหมายที่จะต้องจัดทำรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชน ดังนั้นการจัดทำรายงานทางการเงินในระดับธุรกิจนั้นต้องดำเนินการไปพร้อมกับการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม เนื่องจากเป็นรายงานที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมที่สูงกว่าการรายงานทางการเงิน เพราะคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มอื่นๆ ที่อาจได้รับผลกระทบต่อกิจการด้วย (Antal B, Dierkes M, Macmillan K, and Marz, 2002)

The World Business Council on Sustainable Development (WBCSD) ได้ให้คำจำกัด

ความของความรักผิดชอบต่อสังคมของบริษัทว่าเป็นการให้คำมั่นสัญญาอย่างต่อเนื่องว่าบริษัทจะดำเนินงานโดยใช้พื้นฐานของจริยธรรมเข้ามาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ ควบคู่ไปกับการร่วมกันระหว่างพนักงานและครอบครัวของพนักงานชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สังคมโดยรอบมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน (WBCSD, 2013)

UN Conference on Trade and Development (UNCTAD) ได้ให้คำจำกัดความของการรายงานความรักผิดชอบต่อสังคมของบริษัทว่า บริษัทจะเข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งชุมชนในเชิงบวกและช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจไปสู่เป้าหมายของบริษัท (UNCTAD, 2013)

แนวคิดเรื่องความรักผิดชอบต่อสังคมนั้นเริ่มมีความชัดเจนมากขึ้น ซึ่งในเวลาต่อมา Kottler & Lee (2005) ได้นำเสนอแนวคิดความรักผิดชอบต่อสังคมของบริษัทที่มีการคำนึงถึงความสำเร็จร่วมกับการเคารพในคุณค่า และการมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มของผู้มีส่วนได้เสีย 6 ด้าน คือ การตลาดที่เชื่อมโยงประเด็นทางสังคม การส่งเสริมประเด็นปัญหาทางสังคม การบริจาคเพื่อการกุศล การอาสาช่วยเหลือชุมชน การตลาดเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาของสังคม และการประกอบกิจการอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม นอกจากนี้ Carroll และ Buchholtz (2006) พบว่าความรักผิดชอบต่อสังคมของบริษัทนั้นมีความหมายรวมถึงความรักผิดชอบด้านเศรษฐกิจ ด้านจริยธรรม ด้านกฎหมาย และด้านการกุศล ซึ่งแนวคิดนี้ได้สอดคล้องกับองค์ระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐานสากล(International Organization for Standardization) ที่ได้ให้ความหมายของความรักผิดชอบต่อสังคมของบริษัทว่าเป็น ความรับผิดชอบต่อที่เกิดจากผลกระทบของการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมต่างๆ ของบริษัทที่กระทบต่อชุมชน สิ่งแวดล้อมและสังคม ด้วยความโปร่งใส มีจริยธรรม และจรรยาบรรณ

การศึกษาของ Jeffrey et al. (2012) ด้านการรายงานความรักผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ได้กล่าวไว้ว่า การรายงานข้อมูลความรักผิดชอบต่อสังคมของบริษัทจะช่วยทำให้ผลการดำเนินงานของบริษัทสูงขึ้นอย่างเนื่อง และถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะส่งเสริมให้บริษัทเกิดความยั่งยืนได้ ในขณะที่ Mansoor (2013) ได้ศึกษาพบว่า การรายงานข้อมูลความรักผิดชอบต่อสังคมของบริษัทต่อสาธารณชนนั้นส่งผลให้มูลค่ากิจการเพิ่มขึ้น และสามารถสร้างความยั่งยืนให้กับบริษัทได้ เช่นเดียวกันกับนักวิจัยท่านอื่นที่มีแนวคิดเช่นเดียวกัน การรายงานข้อมูลความรักผิดชอบต่อสังคมของบริษัทนั้นถือได้ว่าเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บริษัทสามารถพัฒนาตนเองไปสู่การดำเนินงานอย่างยั่งยืนได้ (Bouten & Hoozee, 2015) การรายงานความรักผิดชอบต่อสังคมกำลังจะกลายเป็นเกณฑ์มาตรฐานและแนวปฏิบัติของบริษัทที่จะต้องมีการดำเนินงานอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมในอนาคต (Cheng & Ahmad, 2010)

การพัฒนาประเทศทั่วโลกทำให้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งผลจากการพัฒนาทำให้เกิดการขยายตัวการลงทุนในประเทศ การบริโภคอุปโภค รวมถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติต่างๆ ในปริมาณที่สูงเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาความปลอดภัยของผู้บริโภค ปัญหาโลกร้อน ปัญหาการใช้แรงงานเด็ก ปัญหาขาดแคลนน้ำมัน ขาดแคลนอาหาร เป็นต้น จากปัญหาเหล่านี้จึงผลักดันให้ผู้คนทุกกลุ่มได้ตระหนักและหันมาให้ความสนใจถึงคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบในการดำเนินธุรกิจ

ดังนั้นความรับผิดชอบต่อสังคม หมายถึง แนวทางปฏิบัติโดยยึดหลักความมีคุณธรรม และจริยธรรมในการบริหารธุรกิจ เป็นการดำเนินกิจกรรมของบริษัทโดยประสานงานทั้งด้านเศรษฐกิจ กฎหมาย เพื่อตอบสนองความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียที่หลากหลายได้อย่างสมดุล โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียเป็นหลักเพื่อลดปัญหาความขัดแย้งและสร้างภาพลักษณ์แก่บริษัท และไม่ทำให้สังคมหรือสิ่งแวดล้อมเดือดร้อน สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุขและดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำแนวคิดของ Edwin Mirfazli (2008: 275-284) มาประยุกต์ใช้ในงานวิจัย ซึ่ง Edwin Mirfazli ได้แบ่งลักษณะการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมออกเป็น 4 รูปแบบดังนี้

- 1) สังคมและชุมชน
- 2) ลูกค้า
- 3) พนักงาน
- 4) สิ่งแวดล้อม

หลักการและมาตรฐานรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม

มาตรฐานการรายงาน (Standard of Reporting) การกำหนดแนวทางการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมทั้งผลกระทบทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม จะมีหน่วยงานองค์กรระดับประเทศเป็นผู้กำกับดูแลกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ ซึ่งจะเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมนั้น มีความหลากหลายและได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หากจะแบ่งกลุ่มของการรายงานนั้นสามารถจัดประเภทของการรายงานได้ 3 กลุ่ม คือ (1) Normative Frameworks คือ แนวทางแนะนำให้กิจการนำไปปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม (2) Process Guidelines คือ แนวทางในการวัดผลของการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม การให้ความเชื่อมั่น การประเมินผลและการสื่อสารของกิจการ และ (3) Management Systems คือ แนวทางการวัดการ

บริหารการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านสิ่งแวดล้อม และผลกระทบต่อสังคม (Ligteringen, 2005)

ในปัจจุบันนี้มีแนวคิดในเรื่องของการตระหนักถึงความสำคัญต่อสังคมมากขึ้น จึงส่งผลให้ประเด็นความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการที่ส่งผลให้ผู้มีส่วนได้เสีย ไม่ว่าจะเป็น ลูกค้า สังคม พนักงาน ผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ คู่ค้า หรือผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ได้รับความสนใจมากขึ้น ทำให้ทั้งผู้บริหารในด้านผู้จัดทำและผู้ที่มีส่วนได้เสียในด้านการเป็นผู้ใช้ข้อมูลได้ให้ความสำคัญกับข้อมูลของกิจการมากขึ้น ดังนั้นรายงานทางการเงินที่เป็นเพียงตัวเลขกำไรในงบการเงิน ไม่สามารถตอบสนองความต้องการนักลงทุนได้ครบถ้วน (ฉิววรรณ วิชัยดิษฐ, 2555: 1) จึงได้มีหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ The United Nation Global Compact (UNGC) The Global Reporting Initiative (GRI) Guideline for MNE Social Accountability (SAI) International Organization for Standardization (ISO 26000) และมาตรฐานสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) กำหนดแนวทางในการจัดทำรายงานเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการนำเสนอหรือเปิดเผยข้อมูลให้ผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้ที่สนใจนำไปวิเคราะห์และตัดสินใจในด้านต่างๆ โดยพบว่าบริษัทในกลุ่มประเทศทวีปเอเชียร้อยละ 25 ได้มีการจัดทำรายงานที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคมขึ้นตามแนวทางของ The Global Reporting Initiative (GRI) (ฉิววรรณ วิชัยดิษฐ, 2555: 2-3) สำหรับประเทศไทยนั้น สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ได้จัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมไว้ใน “เข็มทิศธุรกิจเพื่อสังคม” เพื่อเป็นแนวทางในการเปิดเผยข้อมูลโดยประเทศไทยเป็นแบบสมัครใจ (Voluntary Disclosure)

หลักการรายงานตามแนวทางของ UN Global Compact. (2011) เป็นหลักการพื้นฐานที่เสนอแนะให้กิจการดำเนินงานโดยมีความรับผิดชอบต่อสังคมใน 10 ประเด็น คือ (1) กิจการควรสนับสนุนและเคารพการปกป้องสิทธิมนุษยชนที่เป็นที่ยอมรับของนานาชาติ (2) กิจการไม่ควรข้องเกี่ยวกับการกระทำที่ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชนด้านมาตรฐานแรงงาน (3) กิจการควรส่งเสริมการให้ความสำคัญกับเสรีภาพในการก่อตั้งสหภาพแรงงานของพนักงาน (4) กิจการต้องขจัดปัญหาการบังคับใช้แรงงาน (5) กิจการต้องมีส่วนร่วมในการต่อต้านการใช้แรงงานเด็ก (6) กิจการต้องไม่กีดกันการจ้างแรงงานและอาชีพ (7) กิจการควรส่งเสริมการดำเนินการเพื่อป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อม (8) กิจการควรพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ที่มีผลต่อความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม (9) กิจการควรเผยแพร่เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และต่อต้านคอร์รัปชัน (10) กิจการควรดำเนินกิจการด้วยความโปร่งใส ขจัดการทุจริตและพฤติกรรมส่อทุจริตทุกด้าน รวมไปถึงประเด็นความ

รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) สิทธิมนุษยชน (2) มาตรฐานแรงงาน (3) สิ่งแวดล้อม (4) การต่อต้านคอร์รัปชัน

มาตรฐานการรายงานของ Global Reporting Initiative (GRI) เป็นหลักการรายงานระหว่างประเทศ เป็นมาตรฐานการรายงานโดยความสมัครใจที่ใช้เป็นมาตรฐานการรายงานระดับโลก GRI เป็นรายงาน 3 ประเด็นคือ (1) สิ่งแวดล้อม (2) เศรษฐกิจ (3) สังคม (Goel and Cragg, 2005) GRI ถือเป็นกรอบการรายงานความยั่งยืนที่ได้รับความนิยมมากที่สุดขณะนี้ เนื่องจากมีตัวชี้วัดการรายงานที่เข้าใจง่าย ชัดเจน และไม่ซับซ้อน เหมาะกับองค์กรทุกประเภท ทุกขนาด และทุกอุตสาหกรรม จากการสำรวจข้อมูลของ GRI พบว่า 82% ขององค์กรขนาดใหญ่ที่สุดในโลก 250 แห่งมีการรายงานความยั่งยืนตามกรอบ GRI และพบว่ามีองค์กรจำนวน 10,557 แห่งทั่วโลก รายงานตามกรอบ GRI โดยมีการเผยแพร่รายงานแล้วกว่า 27,000 ฉบับ (ข้อมูลจาก GRI Database ณ วันที่ 26 เมษายน 2560) GRI เป็นองค์กรอิสระที่ก่อตั้งโดยสำนักงานโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UNEP) และเครือข่าย Ceres โดยเผยแพร่แนวปฏิบัติกรรายงานเป็นครั้งแรกในปี 2543 เรียกว่า ฉบับ G1 จากนั้นได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งมาถึงฉบับ G4 ในปัจจุบัน ที่มีการปรับปรุงให้แตกต่างไปอย่างสิ้นเชิง โดยเน้นคุณภาพการรายงานมากกว่าปริมาณ การรายงาน โดยเฉพาะการเปิดเผยข้อมูลในประเด็นการวิเคราะห์และคัดเลือกประเด็นสำคัญของธุรกิจ (Material Aspects) และประเด็นการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร (Stakeholder Analysis) อีกทั้งมีการเปลี่ยนแปลงระดับของการรายงานที่แต่เดิมกำหนดเป็น Level A, B, C ทำให้เกิดความสับสนว่าการให้เกรดเป็นการบ่งชี้คุณภาพของการรายงาน ซึ่งที่จริงแล้ว เป็นเพียงมาตรวัดปริมาณหรือระดับของการเปิดเผยข้อมูลตามแนวทาง GRI ดังนั้น GRI G4 นี้จึงใช้การวัดตามหลักเกณฑ์ที่เรียกว่า ‘In Accordance’ ในแบบหลัก (Core) หรือแบบรวม (Comprehensive) แทนวิธีการให้ Level ซึ่งจะทำให้องค์กรโฟกัสให้ความสำคัญกับเนื้อหาการรายงานให้สอดคล้องกับบริบทของธุรกิจและความสนใจของผู้มีส่วนได้เสียมากยิ่งขึ้น การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมตามมาตรฐาน GRI ถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ (1) แนวทางการรายงานด้านพื้นฐาน (Reporting Principles) เป็นแนวทางของกระบวนการรายงาน (2) รายงานที่เป็นตัวชี้วัด (Reporting Indicators) เป็นพื้นฐานในการรายงานเชิงปริมาณของเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และประเด็นด้านสังคม (KPMG, 2008) จากความนิยมใน GRI ฉบับ G4 ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ล่าสุดในปี 2559 GRI ได้ออกมาตรฐานการรายงาน “GRI Standards” ทดแทนฉบับ G4 ที่จะสามารถใช้ได้ถึงเดือนมิถุนายน 2561 โดยหลังจากนี้แล้ว องค์กรที่ใช้ GRI เป็นกรอบการรายงานต้องใช้กรอบการรายงานตามฉบับ GRI Standards แทน (<https://www.set.or.th>)

หลักการรายงานตามแนวทางของ Guideline for multinational enterprises เป็นหลักการเพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจสำหรับบริษัทข้ามชาติ เป็นข้อเสนอแนะให้ธุรกิจประกอบการโดยมีความรับผิดชอบต่อสังคมให้แก่รัฐบาลประเทศต่างๆ โดยมีการเสนอให้มีการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม 10 ประเด็น คือ (1) แนวคิดและหลักการพื้นฐาน (2) นโยบายทั่วไป (3) การเปิดเผยข้อมูล (4) การจ้างแรงงานและความสัมพันธ์ของอุตสาหกรรม (5) สิ่งแวดล้อม (6) การไม่รับสินบน (7) ผลประโยชน์ของลูกค้า (8) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (9) การแข่งขัน (10) ภาษี (Makague and Cragg, 2007)

หลักการรายงานจาก Social Accountability Intonation (SAI) เป็นหลักการเพื่อรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมโดยสมัครใจไว้ 8 ประเด็น คือ (1) การใช้แรงงานเด็ก (2) การบังคับใช้แรงงาน (3) สุขลักษณะและความปลอดภัย (4) สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการเจรจาต่อรองในรูปแบบของการรวมกลุ่ม (5) การกีดกันหรือการแบ่งแยก (6) ภาวะเบียดเบียน (7) ชั่วโมงการทำงาน (8) ค่าตอบแทนแรงงาน (Visser, Matter, Pohl, and Tolhurst, 2007)

หลักการรายงานจาก Social Responsibility (ISO 26000) เป็นหลักการแนะนำแนวทางธุรกิจทุกประเภทกับประเทศที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา รายงานนี้สามารถประยุกต์ใช้ได้ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เกี่ยวกับรูปแบบการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมไว้ 3 ประเด็น คือ (1) ผลกระทบของกิจการที่มีผลต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (2) การเคารพสิทธิมนุษยชน (3) ผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสีย (สถาบันไทยพัฒนา, 2558)

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ของประเทศไทยปี 2555 มีแนวคิดให้บริษัทที่จดทะเบียนในหลักทรัพย์ต้องดำเนินการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งในปัจจุบันนั้น ก.ล.ต. ยังไม่มีการบังคับให้ต้องเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม แต่เป็นการให้ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยความสมัครใจ ประเด็นในการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของ ก.ล.ต. ประกอบไปด้วยประเด็นต่างๆ 10 ประเด็น คือ (1) การกำกับดูแลกิจการที่ดี (2) การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (3) การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (4) การเคารพสิทธิมนุษยชน (5) การปฏิบัติต่อแรงงานด้วยความเป็นธรรม (6) ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (7) การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม (8) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสังคม (9) การมีนวัตกรรม และการเผยแพร่นวัตกรรม และ (10) การจัดทำรายงานความยั่งยืน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2555)

จากการศึกษามาตรฐานและหลักการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมนั้น สามารถจำแนกประเด็นการรายงานตามหน่วยงานต่างๆ ได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

ประเด็น	UN Global Compact	GRI	Guideline for NME	SAI 2600	ISO	ก.ล.ต.
หลักการทั่วไป	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การเปิดเผยข้อมูล	✓	✓	✓	✓	✓	✓
สิทธิมนุษยชน	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การจ้างงาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓
สิ่งแวดล้อม	✓	✓			✓	✓
การต่อต้านการทุจริต	✓	✓	✓			✓
การกำกับดูแลกิจการที่ดี					✓	✓
การคุ้มครองผู้บริโภค		✓	✓		✓	✓
การแข่งขันในการดำเนินธุรกิจ			✓		✓	✓
การพัฒนาชุมชนและสังคม			✓		✓	✓
นวัตกรรมและการเผยแพร่วัตกรรม	✓		✓			✓
การทำรายงานความยั่งยืน						✓

ที่มา : การสังเคราะห์ข้อมูลจาก Organization for Economic Co – Operation and Development (2009), สถาบันไทยพัฒนา (2558)

ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholder Theory)

ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสียมีพื้นฐานมาจากกรอบแนวคิดของ Barnard (1938) ในหนังสือเรื่อง The Functions of the Executive ที่นำเสนอมุมมองด้านบวกของผู้จัดการในการสนับสนุนความรับผิดชอบต่อสังคมซึ่งต่อมา Freeman (1984) ได้มีแนวคิดสนับสนุนทฤษฎีนี้ ซึ่งจากแนวคิดของ R.Edward Freeman (1984: 38-42) ได้ระบุไว้ว่าบริษัทมีความมุ่งเน้นความมั่งคั่งของผู้ถือหุ้นเป็นสิ่งสำคัญ แต่หากไม่มีลูกค้า พนักงาน คู่ค้า และชุมชน บริษัทจะไม่สามารถดำเนินการอยู่ได้ จึงกล่าวได้ว่าบริษัทมีความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายที่ได้รับผลกระทบจากการตัดสินใจดำเนิน

กิจกรรมต่างๆ ของบริษัท ซึ่งทำให้ผลลัพธ์ทุกอย่างจากการดำเนินงานขององค์กร ผู้บริหารจึงต้องมีความรับผิดชอบ ดังนั้น ทฤษฎีส่วนได้เสีย จึงมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้แนวคิดกับผู้บริหาร เพื่อสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมในแต่ละองค์กร ซึ่งมีเป้าหมายหลัก คือ ต้องคำนึงถึงความเข้าใจของผู้มีส่วนได้เสียทุกส่วนและเพื่อไม่ให้ผู้บริหารมุ่งประเด็นให้ความสำคัญต่อผู้ถือหุ้นเพียงกลุ่มเดียวแต่ต้องคำนึงถึงการตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มที่เป็นบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการตัดสินใจของบริษัทนั้นๆ

Freeman (1984) ได้ให้คำจำกัดความของทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสียไว้ว่า “กลุ่มใดหรือบุคคลใด ผู้ซึ่งสามารถที่จะส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อการกระทำของบริษัท” ผู้มีส่วนได้เสียของบริษัทรวมถึงผู้ถือหุ้น เจ้าหนี้ ลูกจ้าง ลูกค้า ผู้ขาย กลุ่มสาธารณชนทั่วไปที่ได้ผลประโยชน์ร่วมกัน Freeman ได้มีการพัฒนาทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสียเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนของกิจการและเป็นโครงสร้างในการกำหนดนโยบายของบริษัท และตัวแบบความรับผิดชอบต่อการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้เสีย การวางแผนของบริษัทและโครงสร้างนโยบายธุรกิจตามแนวคิดผู้มีส่วนได้เสียจะเน้นที่การพัฒนาและการประเมินการตัดสินใจเกี่ยวกับกลยุทธ์ของบริษัทในการสนับสนุนให้บริษัทดำเนินธุรกิจต่อไป พฤติกรรมที่แตกต่างกันของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียได้ถูกนำมาพิจารณาในการวางแผนพัฒนากลยุทธ์ โดยบริหารจัดการทรัพยากรของกิจการและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความเหมาะสมที่สุด กล่าวได้ว่า คำนียาม ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย คือ การสร้างมูลค่าร่วมกันระหว่างบริษัทและผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียนั้นสามารถเป็นได้ทั้ง พนักงาน ผู้ถือหุ้น ลูกค้า คู่ค้า และชุมชน หรือบุคคลใดที่สามารถส่งผลกระทบและได้รับผลกระทบจากวัตถุประสงค์ของบริษัท ซึ่งมีความสำคัญ คือ บริษัทหรือองค์กรจะสามารถดำเนินงานได้ต้องได้รับความยินยอมจากผู้มีส่วนได้เสีย อีกทั้งบริษัทหรือองค์กรจะไม่สามารถดำเนินงานได้หากปราศจากผู้มีส่วนได้เสีย

ดังนั้นบริษัทจึงต้องมีนโยบายในการบริหารผลกระทบในทุกๆ ด้านกับผู้มีส่วนได้เสีย เนื่องจากผู้มีส่วนได้เสียมีความสำคัญต่อความสำเร็จลู่ทางของบริษัทเป็นอย่างมาก จากทฤษฎีของ R.Edward Freeman (1984: 38-42) สามารถแบ่งกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย เป็น 2 ระดับ คือ

1. ระดับปฐมภูมิ หรือผู้มีส่วนได้เสียที่ใกล้ชิดกับบริษัทมากที่สุด หากเกิดผลกระทบ กลุ่มปฐมภูมิจะได้รับก่อน ได้แก่ ลูกค้า พนักงาน ชุมชน เป็นต้น ซึ่งกลุ่มนี้เป็นผู้มีส่วนได้เสียพื้นฐานต่อการดำเนินงานของบริษัท

2. ระดับทุติยภูมิหรือผู้มีส่วนได้เสียที่ได้รับผลกระทบรองลงมา ได้แก่ รัฐบาล คู่แข่ง ผู้บริโภคสินค้า เป็นต้น โดยผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มนี้จะได้รับผลกระทบทางตรงหรือทางอ้อมจากการตัดสินใจของบริษัท

นอกจากนี้ Gray, Owen and Adams (1996) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย

ไว้ว่า เป็นตัวแทนของมนุษย์ที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมขององค์กร โดยองค์กรมีความเป็นไปได้ที่จะมีผู้มีส่วนได้เสียจำนวนมาก ซึ่งผู้มีส่วนได้เสียเหล่านี้ ประกอบไปด้วย พนักงาน ชุมชน สังคม รัฐ ลูกค้า รวมไปถึงผู้ขาย คู่แข่งขัน รัฐบาลท้องถิ่น ตลาดทุน กลุ่มอุตสาหกรรม และรัฐบาลต่างประเทศ เป็นต้น ดังนั้นสิ่งแรกที่จะอธิบายถึงทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย คือ ความขัดแย้งในการมองระบบพื้นฐานขององค์กร และสภาพแวดล้อมขององค์กรที่รับรู้ได้ถึงการเปลี่ยนแปลงและความซับซ้อนของความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างองค์กรกับผู้มีส่วนได้เสีย การเปลี่ยนแปลงของทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย มี 2 ประการ ได้แก่

1. ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างองค์กรและผู้มีส่วนได้เสีย สามารถเห็นได้จากพื้นฐานในสังคมที่เกี่ยวข้องกับภาระหน้าที่และความรับผิดชอบ ด้วยเหตุนี้องค์กรจะต้องรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด ซึ่งความรับผิดชอบสามารถกำหนดได้จากความสัมพันธ์ของผู้มีส่วนได้เสียกับองค์กร ดังนั้น วัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรจะเป็นแบบอย่างของวิธีการที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อองค์กร

2. ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสียอาจถูกนำมาใช้ในองค์กรอย่างเข้มงวด นั่นคือ องค์กรจะให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้เสีย โดยองค์กรเชื่อว่าในแต่ละกลุ่มต้องการให้มีการบริหารจัดการให้เกิดความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เพื่อผลักดันให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร กล่าวคือ ยิ่งผู้มีส่วนได้เสียสำคัญต่อองค์กรมากเท่าไร องค์กรจะยิ่งพยายามในการบริหารจัดการในความสัมพันธ์นี้มากเท่านั้น ซึ่งข้อมูลขององค์กรไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางการเงินหรือข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลทางการเงินจะเป็นส่วนประกอบสำคัญที่องค์กรสามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการผู้มีส่วนได้เสีย

จากการทบทวนทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสียและการเปิดเผยข้อมูลของประเทศไทย พบว่าประเทศไทยมีการเปิดเผยข้อมูลตามความสมัครใจ หรือเป็นการให้ข้อมูลมากกว่าขั้นต่ำที่กำหนดให้เปิดเผย หรือเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท ทำให้บริษัทเป็นที่ยอมรับของนักลงทุนว่ามีความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ (Balachandran and Bliss, 2004 อ้างใน สิริมา แซ่ลี, 2558: 10) ซึ่งปัจจัยในการเปิดเผยข้อมูลให้มีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของผู้บริหารและลักษณะของการประกอบธุรกิจเป็นสำคัญทำให้การเปิดเผยข้อมูลในแต่ละบริษัทมีความแตกต่างกัน รวมทั้งความแตกต่างของประเภทของอุตสาหกรรมและลักษณะของการถือหุ้นมีอิทธิพลต่อปริมาณการเปิดเผยข้อมูลตามความสมัครใจด้วยเช่นกัน สำหรับประเด็นพื้นฐานของทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ 1) กิจการมีความสัมพันธ์กับกลุ่มบุคคลจำนวนมากที่ได้รับผลกระทบจากการตัดสินใจของกิจการหรือผลกระทบจากการดำเนินงาน 2) ให้ความสำคัญระหว่างผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินงานและผู้มีส่วนได้เสียที่เกิดขึ้นจากกระบวนการดำเนินงาน 3) ผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียได้มีการกำหนดมูลค่า

ไว้และไม่ได้มีการกำหนดมูลค่าไว้ รวมทั้งไม่ได้กำหนดผลประโยชน์สำหรับผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ ที่ไม่มีอิทธิพล 4) ทฤษฎีที่เน้นด้านการตัดสินใจของการบริหารจัดการ (Jones, 1999 and Wicks, 2007) ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย รายงานความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility Report) การกำกับดูแลกิจการ (Corporate Government) ที่มีต่อผลการดำเนินงาน เพื่อให้ทราบความคิดเห็นของผู้บริหารในการเปิดเผยข้อมูล ตลอดจนความคิดเห็นของนักวิเคราะห์หลักทรัพย์เกี่ยวกับระดับผลกระทบที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในการใช้ประโยชน์จากการเปิดเผยข้อมูลซึ่งการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทนั้นเป็นสิ่งที่หน่วยงานที่กำกับดูแลให้ความสำคัญ เพราะแสดงให้เห็นถึงกระบวนการบริหารงานที่โปร่งใส มีการกำกับดูแลที่ดี และคำนึงถึงผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม และจากประเด็นหลังสุดนี้จะพบว่าสอดคล้องกับทฤษฎีผู้ที่มีส่วนได้เสียในประเด็นที่ว่าผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเปิดเผยข้อมูลที่จำเป็นสำหรับผู้ที่มีส่วนได้เสียที่ได้รับผลกระทบทางตรงและทางลบจากการดำเนินงานของกิจการ

จากการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม มีประเด็นความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ซึ่งอาจสรุปได้ว่าผู้มีส่วนได้ คือกลุ่มของบุคคลากรทั้งภายในและภายนอกองค์กร รวมถึงสภาพแวดล้อมและสังคมเข้าไปด้วย หากสิ่งต่างๆ เหล่านั้นได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของกิจการ นอกจากนี้ขนาดของกิจการ ยังมีอิทธิพลต่อปริมาณการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม เนื่องจากองค์กรที่มีขนาดใหญ่ต้องเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเงินและข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเงินให้ผู้มีส่วนได้เสียรับทราบมากกว่าองค์กรขนาดเล็ก (มัทนชัย สุทธิพันธ์, 2555)

ทฤษฎีว่าด้วยความเป็นธรรม

ทฤษฎีว่าด้วยความชอบธรรมทางกฎหมาย (Legitimacy Theory) เป็นสัญญาทางสังคมระหว่างสังคมและองค์กรธุรกิจ (Nik Ahmad & Sulaiman, 2004) กล่าวไว้ว่า ทฤษฎีความเป็นธรรมเป็นพื้นฐาน ที่ก่อให้เกิดข้อผูกมัดทางสังคม ซึ่งเป็นสัญญาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรธรรมชาติในการดำเนินกิจการ องค์กรจะต้องมีเป้าหมายสอดคล้องกับความต้องการของสังคม เพื่อจะทำให้องค์กรสามารถอยู่ได้ โดยองค์กรธุรกิจต้องได้รับสิทธิและได้รับการอนุญาตของสังคม ภายใต้เงื่อนไขว่าการดำเนินกิจการต้องตรงตามบรรทัดฐาน ความเชื่อและค่านิยมของสังคม (Mahadeo, et al., 2011)

ความมั่นคงและความเจริญเติบโตขององค์กรนั้นอยู่ที่บริษัทสามารถดำเนินธุรกิจได้ตามความคาดหวังของสังคมโดยรวมมากน้อยเพียงใด แนวคิดนี้เป็นพื้นฐานสำหรับองค์กรธุรกิจในการสร้างความรู้ เป็นแนวทางในการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน สิทธิและ

อำนาจที่ได้มาจากการยอมรับของสังคมที่จะเป็นผู้พิจารณาว่าการดำเนินธุรกิจเป็นไปตามความคาดหวังของสังคมในภาพรวมมากน้อยเพียงใด รวมถึงสิทธิในการใช้ทรัพยากรที่ได้รับอนุญาตจากสังคมเป็นเพียงการยอมรับชั่วคราวเท่านั้น เพราะสังคมจะทำการตรวจสอบการดำเนินธุรกิจขององค์กรอย่างสม่ำเสมอ เมื่อใดที่สังคมเห็นว่าการทำงานขององค์กรไม่เป็นไปตามคาดหวังหรือไม่ชอบด้วยประการทั้งปวงแล้ว ก็พร้อมที่จะเพิกถอนอำนาจและสิทธินั้น ได้ตลอดเวลา ความเจริญเติบโตหรือความอยู่รอดขององค์กรธุรกิจจึงขึ้นอยู่กับ การดำเนินธุรกิจตรงตามความคาดหวังของสังคมเพียงใด ดังนั้นเมื่อได้พิจารณาความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมจากมุมมองของความชอบธรรมทางสังคมแล้ว เป็นเสมือนกับการตระหนักและความสัมพันธ์ของธุรกิจกับชุมชน ซึ่งนั่นหมายถึง ฝ่ายหนึ่งปฏิบัติและฝ่ายหนึ่งมีการตรวจสอบ โดยที่ฝ่ายองค์กรธุรกิจเป็นผู้ปฏิบัติต้องทำการตรวจสอบประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินงานขององค์กรเป็นที่ยอมรับและบรรลุความคาดหวังของสังคมที่มีการขยายขอบเขตออกไปอย่างกว้างขวางและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจากมุมมองตามแนวคิดนี้จะเห็นได้ว่าที่แท้จริงแล้วสังคมเป็นผู้กำหนดสิ่งที่องค์กรควรกระทำในการดำเนินธุรกิจ นอกจากนี้ Cho & Patten (2007) กล่าวว่าทฤษฎีความชอบธรรมเป็นการแนะนำให้บริษัทที่มีผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี ควรมีการเปิดเผยข้อมูลในรายงานประจำปี ให้ครอบคลุมข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมเชิงบวกให้มากขึ้น

ดังนั้นการนำทฤษฎีความชอบธรรมมาใช้ในงานวิจัยนี้ เนื่องจากประเทศไทยมีการกำหนดให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต้องเปิดเผยการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรายงานข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) (มัทนชัย สุทธิพันธุ์, 2555) ส่วนรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นการจัดทำรายงาน โดยความสมัครใจ ทฤษฎีว่าด้วยความเป็นธรรมจะอธิบายขอบเขต รูปแบบและปริมาณของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมในรายงานดังกล่าว เพื่ออธิบายว่าการดำเนินงานของธุรกิจที่อยู่ได้นั้น แสดงให้เห็นว่าธุรกิจเหล่านั้นได้มีการปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ และได้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม ถือเป็นหลักฐานที่สำคัญที่บริษัทสามารถแสดงออกได้อย่างชัดเจนเพื่อให้สังคมได้รับรู้ถึงการดำเนินงานของบริษัทที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคม และยังเป็นการลดช่องว่างในการสื่อสารกับสังคมได้ ทำให้เกิดการยอมรับจากสังคมและองค์กรสามารถดำเนินกิจการได้อย่างยั่งยืน

ทฤษฎีตัวแทน

ทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) มาจากแนวคิดของ Jensen & Meckling (1976) ที่เสนอว่า ความสัมพันธ์ของทฤษฎีตัวแทนเกิดจากการที่ผู้ถือหุ้นไม่สามารถบริหารจัดการงานได้เพียงคนเดียว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีตัวแทนเข้ามาช่วยในการบริหารงาน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่าง

บุคคล 2 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายที่มีอำนาจ คือผู้ถือหุ้นหรือตัวการ (Principal) และฝ่ายที่ได้รับมอบอำนาจในการบริหารงาน คือ ฝ่ายบริหาร คือผู้บริหารหรือตัวแทน (Agent) ภายใต้เงื่อนไขหรือสัญญาที่มีต่อกัน ซึ่งผู้บริหารมีหน้าที่ในการบริหารรายงานผลการดำเนินงานและส่งมอบผลประโยชน์ให้ผู้ถือหุ้น ต้องบริหารจัดการภายใต้วัตถุประสงค์ที่ก่อให้เกิดมูลค่าสูงสุดกับบริษัท หากผู้บริหารทำงานอย่างเต็มความสามารถและได้ผลการดำเนินงานตรงตามความต้องการของผู้ถือหุ้นก็จะก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มสูงสุดกับบริษัท ซึ่งจะสะท้อนออกมาจากงบการเงิน รายงานประจำปี หรือข่าวสารอื่นๆ ที่เผยแพร่ออกสู่สาธารณชน (จิตติมา กิ่งแก้ว, 2555, น.6) ในทางกลับกันการบริหารงานผ่านตัวแทนก็อาจก่อให้เกิดการขัดแย้งของผลประโยชน์ (Conflict of interest) ได้เช่นกันหากผู้ถือหุ้นกับผู้บริหารมีความต้องการที่แตกต่างกัน จะทำให้เกิดความขัดแย้งเกี่ยวกับผลประโยชน์ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาจากการเป็นตัวแทน (Agency Problem) (ศิลาพร ศรีจันทร์, 2551) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจึงมีการสนับสนุนให้เกิดแนวทางในการกำกับดูแลกิจการที่ดีและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อแก้ไขและ/หรือลดปัญหาตัวแทน

บทบาทหรือหน้าที่สำคัญของตัวแทนอยู่ในรูปแบบคณะกรรมการบริษัท ทำหน้าที่กำหนดกลยุทธ์ ควบคุมดูแลการดำเนินงานของผู้บริหารหรือฝ่ายจัดการให้บรรลุวัตถุประสงค์หลัก บรรลุตามเป้าหมายของบริษัท และรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นและบุคคลภายนอก ผู้บริหารจึงเปิดเผยข้อมูลทำการพิจารณาถึงต้นทุนเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ (Cost-Benefit Analysis) สำหรับการเปิดเผยข้อมูลโดยสมัครใจ หากการเปิดเผยสู่ตลาดสามารถก่อให้เกิดผลประโยชน์มากกว่าการที่คู่แข่งได้ประโยชน์จากข้อมูลของบริษัท ผู้บริหารจึงพิจารณาเลือกการเปิดเผยข้อมูลที่มีคุณภาพมากขึ้น ดังนั้น ความสำคัญของกลไกการกำกับดูแลกิจการที่ดี เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้บริษัทมีความสมัครใจเพิ่มมากขึ้นในการจะเปิดเผยข้อมูลหรือไม่ การกำกับดูแลกิจการที่ดีจึงเป็นกลไกหนึ่งในการใช้แก้ปัญหาตัวแทนในการดำเนินงานของบริษัท สามารถเห็นได้จากการมีระบบการควบคุมตรวจสอบดูแลจากโครงสร้างของคณะกรรมการต่างๆ ที่ได้มีการจัดตั้งขึ้นของแต่ละบริษัท ดังนั้น คณะกรรมการจึงเป็นบุคคลสำคัญที่ช่วยผลักดันให้เกิดการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยควรเน้นบทบาทหน้าที่และโครงสร้างของคณะกรรมการ รวมทั้งมีองค์ประกอบของคณะกรรมการที่สามารถสร้างกลไกการถ่วงดุลอำนาจภายในได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้ให้แนวทางสำหรับคณะกรรมการในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีความยุติธรรม ความโปร่งใส ความรับผิดชอบตามหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อผลงาน คณะกรรมการควรจัดให้มีคณะกรรมการชุดย่อย เพื่อช่วยถ่วงดุลองงานตามความจำเป็น นอกจากนี้ ประธานกรรมการ (Chairman) เป็นผู้นำคณะกรรมการและทำหน้าที่เป็นประธานการประชุม ควรมาจากกรรมการที่เป็นอิสระและไม่ควรเป็นบุคคลเดียวกับคณะกรรมการผู้จัดการ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ

การกำกับดูแลกิจการ (Corporate Government)

"การกำกับดูแลกิจการ" มีชื่อเรียกอื่นที่อาจได้ยินในบริบทต่างๆ เช่น ธรรมเนียมปฏิบัติ บรรษัทภิบาล หรือ Corporate Governance หรือ CG ซึ่งหมายถึง การบริหารจัดการบริษัทที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ในกรณีของบริษัทมหาชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ จะเห็นความสำคัญของ CG ได้อย่างชัดเจน เนื่องจากประชาชนจำนวนมากซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นไม่สามารถเข้าร่วมบริหารจัดการบริษัทได้อย่างใกล้ชิด จึงต้องแต่งตั้งบุคคลที่ไว้วางใจให้เป็นกรรมการเพื่อเข้าไปควบคุมดูแลผู้บริหารบริษัทอีกทอดหนึ่ง การที่จะเกิดความมั่นใจและไว้วางใจกันเป็นทอด ๆ เช่นนี้ได้ ก็จะต้องมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี กล่าวคือ กรรมการต้องทำหน้าที่เพื่อรักษาผลประโยชน์ของบริษัท และผู้ถือหุ้นอย่างเต็มที่ ไม่ใช่ตำแหน่งในการหาประโยชน์หรือฉวยโอกาสจากบริษัท ดูแลผู้บริหารและฝ่ายจัดการให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับเงินลงทุนที่ใส่เข้ามาในบริษัท ในขณะที่เดียวกันก็ต้องให้สิทธิผู้ถือหุ้นรับทราบข้อมูลของบริษัท ตัดสินใจในเรื่องสำคัญ รวมถึงตรวจสอบการทำงานของกรรมการและผู้บริหาร

การกำกับดูแลกิจการในปัจจุบันได้รับความสนใจอย่างแพร่หลาย และได้รับการยอมรับว่ามีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของกิจการในระยะยาว ปฏิเสธไม่ได้ว่าหากต้องการเติบโตและอยู่ได้อย่างยั่งยืน การดำเนินงานของตลาดทุนและผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องไม่ละเลยประโยชน์และผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และผู้มีส่วนได้เสีย ไม่ใช่เพื่อผลกำไรทางธุรกิจหรือประโยชน์เฉพาะแก่บุคคลบางกลุ่มอีกต่อไป ดังนั้น กลยุทธ์ในการดำเนินงานจึงต้องกว้างไกลออกไปรวมถึงสังคม สิ่งแวดล้อม และโลกที่เราอยู่ด้วย นั่นคือเป้าหมายตลาดทุนที่ต้องมี เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน นำไปสู่การเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ถือหุ้นและการเจริญเติบโตของกิจการในระยะยาว โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียและสังคมเป็นหลัก

ตลาดหลักทรัพย์ได้รณรงค์และส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยเสนอหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ ในปี 2545 ให้แก่บริษัทจดทะเบียน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในขั้นเริ่มแรก ต่อมาในปี 2549 ได้มีการปรับปรุงหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน โดยเทียบเคียงกับหลักการกำกับดูแลกิจการของ The Organization for Economic Co-Operation and Development (OECD Principles of Corporate Governance ปี 2004) และข้อเสนอแนะของธนาคารโลกจากการเข้าร่วมโครงการ Corporate Governance - Reports on the Observance of Standards and Codes (CG-

ROSC) ต่อมาในปี 2555 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ทำการปรับปรุงหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนอีกครั้ง โดยเป็นการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนของแนวปฏิบัติที่ดีของทั้ง 5 หมวด ได้แก่

- 1) สิทธิของผู้ถือหุ้น
- 2) การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน
- 3) บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย
- 4) การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส
- 5) ความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการบริษัท

ซึ่งเป็นการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ ASEAN Corporate Governance Scorecard (ASEAN CG Scorecard) ซึ่งเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ใช้วัดระดับ “การกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียน” สำหรับประเทศในกลุ่ม ASEAN และล่าสุดเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2560 สำนักงาน ก.ล.ต. ได้ออกหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (CG Code) ฉบับใหม่สำหรับบริษัทจดทะเบียนเพื่อให้ธุรกิจปรับตัว เต็มโต และสร้างคุณค่าให้แก่กิจการควบคู่ไปกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสังคมโดยรวม

การกำกับดูแลกิจการที่ดี จึงหมายถึง การกำกับดูแลกิจการที่เป็นไปเพื่อการสร้างคุณค่าให้กิจการอย่างยั่งยืน นอกเหนือจากการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ลงทุน ซึ่งคณะกรรมการควรกำกับดูแลกิจการให้นำไปสู่ผล (governance outcome) อย่างน้อย ดังต่อไปนี้

1. สามารถแข่งขันได้และมีผลประกอบการที่ดีโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว (Competitiveness and performance with long-term perspective)
2. ประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม เคารพสิทธิและมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย (Ethical and responsible business)
3. เป็นประโยชน์ต่อสังคม และพัฒนาหรือลดผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม (Good corporate citizenship)
4. สามารถปรับตัวได้ภายใต้ปัจจัยการเปลี่ยนแปลง (Corporate resilience)

นิพนธ์ จันทระเขตต์ (2554: 4) นโยบายและวิธีการที่บริษัทมีการบริหารงานที่ดี ส่งผลถึงงบการเงินทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ โดยกิจการจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ให้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ

จุฬารัตน์ กันจันวงศ์ (2550: 6) กล่าวว่า การกำกับดูแลกิจการ คือ การประเมินผลการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นตรวจสอบการดำเนินงานได้ เพื่อความโปร่งใส

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ปี 2555 ระบุว่า คณะกรรมการควรมีการกำหนดโครงสร้างของคณะกรรมการให้ประกอบด้วยกรรมการที่มีคุณสมบัติหลากหลายทั้งประสบการณ์ ทักษะ ความสามารถเฉพาะด้านที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัท ซึ่งกรรมการบริษัทต้องมีความสามารถในการแก้ปัญหา หาข้อยุติ มีความระมัดระวัง ซื่อสัตย์สุจริต และมีจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่เป็นอย่างดี คณะกรรมการต้องมีขนาดที่เหมาะสม โดยไม่น้อยกว่า 5 คน และไม่ควรเกิน 12 คน ซึ่งขึ้นอยู่กับขนาดของบริษัท ประเภท และความซับซ้อนของบริษัท ในแต่ละบริษัทควรมีทั้งกรรมการที่เป็นผู้บริหาร (Executive Directors) และกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร (Non-Executive Directors) ซึ่งบางส่วนต้องเป็นกรรมการอิสระ (Independent Directors) ที่ต้องเป็นอิสระอย่างแท้จริงและที่สำคัญต้องตรงตามหลักเกณฑ์ที่ทาง ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นผู้กำหนดด้วย โดยกรรมการอิสระที่ดือนั้นควรมีวาระในการดำรงตำแหน่งต่อเนื่องกันไม่เกิน 9 ปี ควรมีประธานกรรมการและประธานกรรมการไม่ควรเป็นคนเดียวกันกับกรรมการผู้จัดการ และกรรมการไม่ควรเป็นกรรมการในหลายบริษัทมากเกินไป (อัญญา ชันชวิทย์ และคณะ, 2552 : น. 224-225)

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของบริษัท

ความเป็นมาและความหมายของการประเมินผลการดำเนินงานของบริษัท

การดำเนินงานของกิจการที่มีประสิทธิภาพถือเป็นสิ่งสำคัญของการบริหารทุกหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือเอกชน นักลงทุนส่วนใหญ่มักจะประเมินผลการดำเนินงานหรือผลประกอบการของบริษัทด้วยการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน โดยการวิเคราะห์ Dupont Analysis เป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน สำหรับหน่วยงานภาคเอกชนนั้น ประสิทธิภาพถือเป็นเงื่อนไขจำเป็นที่ทำให้สามารถแข่งขันในตลาดได้

ประสิทธิภาพ (Efficiency) ในการดำเนินงาน ถือได้ว่าเป็นเครื่องชี้วัดความอยู่รอดของกิจการ หากกิจการมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ถือว่ากิจการนั้นมีความพร้อมในการแข่งขันทางธุรกิจ (อัครพงษ์ อันทอง, 2547) สำหรับผลการดำเนินงานนั้นมีผลมาจากการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance Appraisal) ที่เป็นตัวกำหนดความคาดหวังในการปฏิบัติงานของแรงงาน การบันทึกผลการทำงานหรือผลการปฏิบัติงานให้สัมพันธ์กับความคาดหวังของแรงงาน (Mohrman & Other, 1998)

จากการศึกษางานวิจัยในอดีตของ ณัฐวรรณ ศิริชานันท์ (2550) สร้อยเพชร สุขเสริม (2550) ช่อทิพ โกกิม (2547) ผู้ศึกษาให้ความสำคัญกับการนำอัตราส่วนทางการเงินมาเพื่อวิเคราะห์

เช่น อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) เป็นตัวชี้วัดความสามารถในการทำกำไรขั้นพื้นฐานของบริษัท และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) เป็นตัวชี้วัดความยืดหยุ่นของบริษัท ผู้ลงทุนที่ยึดติดกับตัวเลขกำไรในการตัดสินใจที่จะลงทุนจึงมีแนวโน้มที่จะซื้อหลักทรัพย์ของกิจการหนึ่งด้วยราคาที่สูงกว่าอีกกิจการหนึ่งซึ่งมีกำไรที่ค่อนข้างผันผวนและมีความไม่แน่นอนสูง

อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้

การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นซึ่งแปลงรูปมาจากกำไรเกินปกติ (Anormal Return : AE) ของแนวคิดแบบจำลอง Residual Income Model จะสามารถให้คำอธิบายถึงอัตราส่วนทางการเงินที่สะท้อนผลประกอบการของบริษัทหรือผลการดำเนินงานของบริษัทได้นอกจากนี้อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ซึ่งเป็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงานทางบัญชี (Accounting + based Measure) โดยวัดจากอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นการวัดผลตอบแทนจากการลงทุนของผู้ถือหุ้นโดยเฉพาะ ทำให้กิจการทราบว่าเงินลงทุนที่ได้จากส่วนของผู้ถือหุ้นได้นำมาลงทุนหรือบริหารเพื่อสร้างประโยชน์และผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นได้มากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ยังสามารถแสดงถึงความสามารถและผลการดำเนินงานของผู้บริหารในการสร้างกำไรเพื่อตอบแทนผู้ถือหุ้นได้ หากอัตราส่วนนี้สูงแสดงให้เห็นว่ากิจการมีการบริหารงานและการลงทุนอย่างถูกต้อง บริหารเงินทุนอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างผลตอบแทนให้ผู้ถือหุ้นได้สูง (ธริกา แรมวิโรจน์ , 2549) โดย ROE แยกองค์ประกอบได้เป็น 3 ส่วนตาม Dupont Analysis ได้แก่

1. Net Profit Margin คือความสามารถในการทำกำไรจากยอดขาย
2. Asset Turnover คือความสามารถในการสร้างยอดขายจากสินทรัพย์
3. Financial Leverage คือการวัดความเสี่ยงของธุรกิจทางการเงิน

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratio) ใช้วัดความสามารถของกิจการในการขยายยอดขายและการชำระหนี้ และยังสะท้อนให้ผู้บริหารเห็นถึงองค์ประกอบของการประกอบกิจการตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการว่ามีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด (โอพาร กลีบพุด,ผู้แปล, 2545) รวมทั้งคิดว่ากิจการมีผลต่างระหว่างรายได้กับค่าใช้จ่ายต่างๆในสัดส่วนเท่าใด ประกอบไปด้วยอัตราส่วน ดังนี้

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Assets : ROA) เป็นอัตราส่วนทางการเงินระหว่างกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์รวม เป็นอัตราส่วนที่บ่งบอกถึงความสามารถของกิจการที่จะนำสินทรัพย์ที่มีไปใช้ประโยชน์ในดำเนินการของกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม (เฉลี่ย)}} (\%)$$

อัตราส่วนนี้ยิ่งสูงยิ่งดี แสดงถึงการใช้สินทรัพย์อย่างมีประสิทธิภาพกิจการได้ประโยชน์สูงสุดจากการนำสินทรัพย์ทั้งหมดไปลงทุนและไม่เกิดการสูญเปล่าจากการลงทุน อัตราส่วนที่เหมาะสมไม่ควรต่ำกว่าร้อยละ 5

อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE) เป็นอัตราส่วนที่ทำให้ทราบว่าเงินลงทุนในกิจการนั้น สามารถสร้างผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นเป็นเท่าไร เป็นการวัดความสามารถในการทำกำไรของกิจการ

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น (เฉลี่ย)}} (\%)$$

หากอัตราที่ได้มีค่าสูง แสดงว่าผู้ถือหุ้นได้รับผลตอบแทนสูงเช่นกัน ซึ่งอาจจะสะท้อนในรูปของราคาหุ้นที่เพิ่มขึ้นหรือการได้รับเงินปันผล อัตราส่วนที่เหมาะสมควรมากกว่าร้อยละ 5 อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงกำไรสุทธิที่เป็นของผู้ถือหุ้นเมื่อเทียบกับจำนวนเงินที่ได้จากส่วนของผู้ถือหุ้น เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพในการทำกำไรให้แก่ผู้ถือหุ้นของกิจการ อัตราส่วนนี้จึงแสดงเป็นอัตราแสดงการวัดความสามารถในการทำกำไรโดยรวมของกิจการ (สุมาลี จิระมิตร (2546)) โดยบอกให้ทราบถึงการทำได้ในอัตราร้อยละเท่าใดสำหรับเงินที่ลงทุนไปในส่วนของทุนของบริษัท ซึ่ง ส่วนของทุน คือ กำไรสุทธิของบริษัทที่คำนวณโดยกฎเกณฑ์ทางด้านบัญชี

อัตราส่วนทางการเงิน (Financial ratios) เป็นการนำข้อมูลจากงบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จมาคำนวณเพื่อนำไปวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ด้านสภาพคล่องทางการเงิน ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ ความสามารถในการก่อหนี้ รวมทั้งความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ ดังนั้นการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินจึงแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ ประเภทแรก คือ การวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Profitability analysis) เป็นการวัดความสามารถในการหารายได้จากการดำเนินงาน จากการลงทุนในสินทรัพย์ ซึ่งต้องมีความสัมพันธ์กับยอดขายและการลงทุน ประเภทที่สอง คือ การวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ (Solvency analysis) (สุพาดา สิริกุดตา, 2546)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นในการศึกษาผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

และการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในรายงานประจำปี (รายงาน 56-1) จากงานวิจัยในอดีต นฤมล ลิทธิเดช (2556: 99) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน ได้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 220 บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาด้วยวิธีการนับคำเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งพบว่ามีจำนวน 211 บริษัท (ร้อยละ 96) มีการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมในรายงานประจำปี ซึ่งกลุ่มที่มีการเปิดเผยมากที่สุด คือ กลุ่มอุตสาหกรรมทรัพยากรและพลังงานโดยหัวข้อ “ด้านแรงงาน” มีการเปิดเผยมากที่สุดในรายงานประจำปี และยังพบว่าขนาดของกิจการมีความแตกต่างบริษัทขนาดใหญ่ให้ความสนใจและความสำคัญในผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายมากกว่าบริษัทขนาดเล็ก อีกทั้งยังพบความแตกต่างของปริมาณการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมระหว่างบริษัทภาครัฐและภาคเอกชน บริษัทที่ใช้บริการการสอบบัญชีจากสำนักงานสอบบัญชี Big 4 และ Non-big 4 สรุปได้จากการเปิดเผยข้อมูลมีความโปร่งใส พร้อมทั้งเปิดเผยข้อมูลมากกว่าบริษัทขนาดเล็ก อีกทั้งยังสอดคล้องกับทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสียในการเปิดเผยรายงานต้องเป็นภาษาของผู้มีส่วนได้เสียซึ่งก็คือภาษาไทย

สอดคล้องกับ ชีรพร ทองชะโชค (2556: 30) ได้กล่าวว่าทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสียเป็นพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการ เนื่องจากผู้มีส่วนได้เสียเป็นผู้ผลักดันที่ทำให้เกิดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและเป็นต้นแบบด้านการมีคุณธรรมจริยธรรม อีกทั้งการกำกับดูแลกิจการนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เนื่องจากมีการดำเนินงานที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ อีกทั้งยังสรุปว่า การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียมีความสัมพันธ์โดยตรงกับความรับผิดชอบต่อสังคม เนื่องจากการลงทุนในบริษัทนั้นมีความเสี่ยงสูงหากตัดสินใจลงทุนต้องเลือกจากบริษัทที่เน้นความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อที่จะไม่ต้องเผชิญปัญหาที่มีผลต่อผู้มีส่วนได้เสีย เช่นเดียวกันกับ Prado-Lorenzo, et al (2008: 1247) ได้ศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียและรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมภายใต้กรอบรายงานของ (GRI) จากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สเปนยังพบว่าผู้มีส่วนได้เสียมีอิทธิพลต่อรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

Nelling and webb (2006) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อสังคมกับผลการดำเนินงานทางการเงิน คือ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return On Assets) และผลตอบแทนหลักทรัพย์ (Common Stock Return) โดยใช้บริษัทในอเมริกา จำนวน 600 ประเทศเป็นกลุ่มตัวอย่าง ทำการศึกษาตั้งแต่ปี 1993-2000 ให้คะแนนความรับผิดชอบต่อสังคมตามวิธีของ Kinder, Lydenberg, and Domini (KLD) และวัดความสัมพันธ์ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ ชุมชน ความหลากหลาย ความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานกับองค์กรและทางด้านสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษาพบว่า

การทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้วิธี OLS regression มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลตอบแทนสินทรัพย์ (Return on assets) และผลตอบแทนหลักทรัพย์ (Common Stock Return) วิธี Fixed effects model และวิธี Granger causality Models พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันของความรับผิดชอบต่อสังคมกับผลตอบแทนสินทรัพย์แต่มีความสัมพันธ์กันของความรับผิดชอบต่อสังคมกับผลตอบแทนหลักทรัพย์

นอกจากนี้ นูรณภพ สมเศรษฐ์, และคณะ (2556) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรและขนาดขององค์กรกับผลการดำเนินงานทางการเงิน พบว่าปัจจัยการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) มีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) อย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ปัจจัยด้านการจ้างงานและชุมชน (Employment and Community) ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) ส่วนปัจจัยการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรในด้านการจ้างงานและชุมชน (Employment and Community) และด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ส่วนปัจจัยขนาดขององค์กรพบว่ามีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรด้านการจ้างงานและชุมชนอย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับ ธนกร กรทองทวีลาภ (2553) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรกับการปฏิบัติงานทางการเงินวัดค่าโดยอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) โดยใช้กรณีศึกษาเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นการเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ซึ่งข้อมูลปฐมภูมิในส่วนของ การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Method) โดยแจกแบบสอบถามโดยตรงและแบบสอบถามผ่านอินเทอร์เน็ต โดยจัดส่งตาม E-mail lists ไปยังบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนข้อมูลทุติยภูมิในส่วนของ การปฏิบัติงานทางการเงิน ซึ่งรวบรวมได้จากข้อมูลทางบัญชีในงบการเงินที่มีการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2552 - 2553 จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าปัจจัยการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรในเรื่องของนโยบาย (Policy) มีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) อย่างมีนัยสำคัญในขณะที่ปัจจัยด้านการจ้างงาน (Employment) ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) ส่วนปัจจัยการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรในเรื่องของนโยบาย (Policy) และการจ้างงาน (Employment) พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

อลิสตา ประมวลเจริญกิจ (2560) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อสังคม และผลประกอบการทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 450 บริษัท ระยะเวลาในการศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 ถึง พ.ศ. 2558 ผลการวิจัยพบว่า การเคารพสิทธิและการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม และการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีผลกระทบต่ออัตรากำไรสุทธิ การเคารพสิทธิและการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม การเผยแพร่วัฒนธรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม และการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

บุษบา นุชิตภาพ (2551) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในดัชนี 100 โดยศึกษาอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตรากำไรสุทธิต่อรายได้รวม รวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) และงบการเงินจำนวน 50 บริษัท จากการศึกษาพบว่าระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในดัชนี 100 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อพิจารณาตามกลุ่มธุรกิจ พบว่าความสัมพันธ์ของกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และกลุ่มก่อสร้างในส่วนอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมและอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กลุ่มบริการการเงินและกลุ่มบริการทั้งหมดในส่วนอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมตรงกันข้ามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และกลุ่มบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับต่ำมีค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานสูงกว่ากลุ่มบริษัทที่มีการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศศิวิมล มีอำพล และศรายุทธ เรืองสุวรรณ (2553) ศึกษาบรรษัทภิบาลจะช่วยยกระดับผลการดำเนินงานของกิจการได้จริงหรือ โดยศึกษาบริษัทที่จดทะเบียนหมวดอาหารและเครื่องดื่มในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่าการนำกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการมาปฏิบัติกลับไม่ส่งเสริมผลการดำเนินงานทางการเงิน โดยเฉพาะอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) แม้ตัวแบบการวิจัยจะให้ผลลัพธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่กลับมีเครื่องหมายตรงกันข้ามกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ จึงปฏิเสธสมมติฐานของงานวิจัย ค่าตัวแปรอิสระไม่มีความต่างหรือความผันแปรของข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ขณะที่ ROE มีค่าที่ค่อนข้างกว้าง ผลการทดสอบจึงไม่มีความแตกต่างกันในกลุ่มตัวแปรอิสระ หน่วยงานกำกับดูแลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีต้องระมัดระวังในการนำเอาหลักการของต่างประเทศเข้ามาปรับใช้ในประเทศไทย โดยการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจของประเทศไทย ซึ่งอาจจะช่วยสนับสนุนผลการดำเนินงานของบริษัทมากขึ้น

ปทุมพร หิรัญสาถิ (2557) ศึกษาการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการใน 56-1: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 489 บริษัท เพื่อศึกษาขอบเขต รูปแบบ และปริมาณของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีปริมาณการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมสูงที่สุดคือ กลุ่มทรัพยากร ค่าที่สุดคือ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม คือ ชนิดของผู้ตรวจสอบบัญชี ปัจจัยที่มีความแตกต่างคือ ลักษณะการถือครองหุ้น ประเทศผู้ก่อตั้งกิจการ และลักษณะของกิจการ ปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อปริมาณการรายงานคือ ลักษณะอุตสาหกรรม และขนาดขององค์กร (ยอดสินทรัพย์รวม) ซึ่งไม่มีอิทธิพลต่อปริมาณการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี

ทริยา พงษ์พันธุ์ (2558) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและบรรษัทภิบาลขององค์กรกับผลประกอบการทางการเงิน SET 50 ผลการศึกษาพบว่า การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคมและบรรษัทภิบาลขององค์กรกับผลประกอบการทางการเงินมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เนื่องจากบริษัทมีค่าใช้จ่ายสูงในการดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม ด้านแรงงานและพนักงาน ด้านชุมชนและสังคม และด้านสุขภาพและความปลอดภัย ส่งผลกระทบให้บริษัทมีอัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้นลดลง นอกจากนี้ การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาลขององค์กรกับผลประกอบการทางการเงินไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนกำไรขั้นต้น อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมและอัตรากำไรสุทธิ

นราภรณ์ สุขอยู่ และ ดารารัตน์ โพธิ์ประจักษ์ (2558) ศึกษาการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารและกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมอาหารระดับการเปิดเผยเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับอัตราผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้น และมีทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้นและอัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้นและตรงกันข้ามกับอัตราผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้นและอัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น ทั้ง 2 กลุ่มเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีสูงที่สุด นอกจากนี้พบว่า ระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมทั้ง 10 ด้านไม่ส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE), อัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น (P/E Ratio) และอัตราส่วน

กำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS)

อภิรดา ชิมประทีป (2559) ศึกษาการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรและผลการดำเนินงานทางการเงิน จากกลุ่มบริษัทในดัชนี Set 50 Index ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยแสดงความรับผิดชอบออกเป็น 7 ด้าน คือ 1) ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี 2) ด้านการประกอบธุรกิจด้วยความเป็นธรรม 3) ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชนและการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม 4) ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค 5) ด้านชุมชนและสังคม 6) ด้านสิ่งแวดล้อม 7) ด้านช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลและการเข้าถึงข้อมูล โดยใช้ตัวแปรอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROA) ปี 2554 ผลการวิจัยพบว่า การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานทางการเงินขององค์กรอย่างมีนัยสำคัญ ตัวแปรควบคุม ประกอบด้วย ขนาดของบริษัทที่วัดจาก Log ของสินทรัพย์ และ log ของยอดขาย โครงสร้างเงินทุน วัดจาก อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม พบว่า ตัวแปรทั้ง 3 ส่งผลต่อผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ โดยตัวแปรแรกมีผลในทางลบ อีก 2 ตัวแปรมีผลในทางบวก

ดารารัตน์ โภธิประจักษ์ (2560) ศึกษาผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 บริษัทในช่วง พ.ศ.2556 – 2558 โดยให้ความสำคัญต่อการแสดงผลค่ากิจการในการนำเสนอข้อมูลอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อัตราส่วนกำไรต่อหุ้น (EPS) และอัตราส่วนวัดผลการดำเนินงาน (TOBIN' Q) ผลการศึกษาพบว่า การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม 6 ด้านที่มีผลกระทบต่อมูลค่ากิจการของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ 1) ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี 2) ด้านการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม 3) ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค 4) ด้านการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม 5) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม 6) ด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ข่าวสารจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม

งานวิจัยของ Udayasandakar (2007) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของขนาดองค์กรกับความรับผิดชอบต่อสังคม จากการศึกษาพบว่า บริษัทใหญ่และบริษัทขนาดเล็กมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากกว่าบริษัทขนาดกลาง ซึ่งลักษณะขององค์กรขนาดกลางคือ องค์กรที่สังคมไม่ให้ความสนใจมากนัก และเป็นองค์กรที่ไม่เป็นที่รู้จัก การศึกษาครั้งนี้พบว่าองค์กรขนาดกลางมีระดับความรับผิดชอบต่อสังคมน้อย หรืออยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากองค์กรเหล่านี้มองว่าความรับผิดชอบต่อสังคมนั้นไม่มีผลตอบแทนที่ชัดเจน ภายในจึงไม่มีแรงกระตุ้นในการสนับสนุน และเนื่องจากเป็นองค์กรที่ไม่ได้ถูกตรวจสอบจากสังคมมากนัก จึงไม่มีแรงกดดันจากภายนอก แต่ในทางกลับกัน งานวิจัยนี้พบว่าบริษัทที่มีขนาดเล็กที่มีทรัพยากรและผลการดำเนินงานอยู่ในระดับต่ำ มีความรับผิดชอบต่อสังคมมากกว่าบริษัทขนาดกลาง เนื่องจากต้องการให้บริษัทเป็นที่รู้จักและยอมรับจาก

สังคมมากขึ้น จึงต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น นั่นเป็นทางหนึ่งที่จะทำให้เพิ่มทรัพยากร และเพิ่มผลการดำเนินงานให้กับบริษัทได้

ผลงานวิจัยของ Waddock and Graves (1997) ได้ศึกษาถึงบริษัทที่มีการดำเนินงานทางด้านสังคมที่ดีย่อมจะส่งผลให้บริษัทมีผลการดำเนินงานทางการเงินที่ดีหรือไม่ โดยบริษัทที่อยู่ใน S&P 500 จะมีการประเมินและให้คะแนนจากการดำเนินงานทางด้านสังคม โดยวัดจากคุณสมบัติในการดำเนินงานทางด้านสังคมของบริษัททั้งหมด 8 ข้อ ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลทางการเงินในปี 1989 และข้อมูลการดำเนินงานทางด้านสังคมในปี 1990 - 1991 จากการศึกษาพบว่าบริษัทที่มีการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานด้านสังคม ส่งผลให้บริษัทมีผลการดำเนินงานดีขึ้น แต่ส่งผลในระยะยาวมากกว่าระยะสั้น ซึ่งจากการที่บริษัทมีการจัดการที่ดีขึ้น มีการดำเนินงานด้านสังคม และมีความรับผิดชอบต่อสังคมจะส่งผลให้ความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสียดีขึ้น (Freeman, 1984) ในเวลาต่อมา Lev, Petrovits and Radhakrishnan (2008) ได้ศึกษาเพิ่มเติมว่าการที่บริษัทได้มีการดำเนินการจัดทำด้าน CSR ส่งผลให้บริษัทมีรายได้เพิ่มขึ้นหรือไม่ ซึ่งจากการศึกษาพบว่าในการดำเนินการจัดทำกิจกรรม CSR ส่งผลให้รายได้และยอดขายเพิ่มสูงขึ้น และยังพบว่าการทำงานของพนักงาน ความสัมพันธ์ต่อรัฐบาล รวมถึงการลงทุนเพื่อสังคมเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

Suttipun and Staton (2012) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมสำหรับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างคือ 15% ของทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ผลการศึกษาพบว่า บริษัทในกลุ่มทรัพยากรมีการเปิดเผยข้อมูลมากที่สุด สำหรับกลุ่มที่เปิดเผยน้อยที่สุดคือ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ปัจจัยขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์ต่อการเปิดเผยข้อมูลสิ่งแวดล้อมในทิศทางเดียวกัน

Camfferman & Cooke (2002), Alsaed (2006) และ Adelopo (2010) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยข้อมูลและขนาดขององค์กร ผลการศึกษาพบว่า ขนาดขององค์กรมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัท บริษัทที่มีขนาดเล็กมีการเปิดเผยข้อมูลน้อยกว่าบริษัทที่มีขนาดใหญ่ เนื่องจากบริษัทเล็กมีข้อจำกัดเรื่องต้นทุนในการจัดทำรายงาน ซึ่งมีเงินทุนค่อนข้างจำกัด ต้องนำเงินไปใช้ส่วนงานอื่นๆ ที่มีประโยชน์มากกว่า บริษัทที่มีขนาดใหญ่จะมีความพร้อมเรื่องเงินทุนมากกว่า ซึ่งนักวิเคราะห์ส่วนใหญ่ให้ความสนใจในบริษัทขนาดใหญ่มากกว่าบริษัทขนาดเล็กอยู่แล้ว ทำให้การเปิดเผยแพร่ข้อมูลเป็นการง่ายกว่าที่จะทราบโดยทั่วถึงกัน นอกจากนี้ บริษัทขนาดเล็กจะมีความกดดันน้อยกว่าบริษัทใหญ่ในการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้เกิดการยอมรับจากสังคมและเพื่อชื่อเสียงภาพลักษณ์ของบริษัท Haniffa & Cooke (2005), Hackston & Milne (1996) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ดังกล่าวเช่นกัน พบว่าขนาด

ขององค์กรมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม เนื่องจากบริษัทขนาดเล็กจะไม่มีกิจกรรมร่วมกับสังคมและสิ่งแวดล้อมเท่ากับบริษัทขนาดใหญ่ การดำเนินธุรกิจของบริษัทขนาดใหญ่จึงมีผลกระทบกับชุมชนมากกว่า สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ Hackston & Milne (1996) ที่พบว่าบริษัทขนาดเล็กมีความพร้อมและศักยภาพน้อยกว่าบริษัทใหญ่ และมีความกดดันจากภายนอกน้อยกว่า จึงทำให้บริษัทใหญ่มีแรงจูงใจในการรายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมมากกว่า และจากงานวิจัยหลายชิ้น พบว่าขนาดขององค์กรเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความแตกต่างของการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม (Darus et al., 2009, Said et al., 2009 and Gamerschlag et al., 2011)

นอกจากนี้ Brine, et al., (2007) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อสังคมกับการดำเนินงานทางการเงิน โดยใช้ตัววัดทางบัญชีประเมินการดำเนินงานของบริษัทในประเทศออสเตรเลีย โดยใช้ตัวแปรอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และ อัตราผลตอบแทนต่อยอดขาย (ROS) จากผลการวิจัยพบว่าการมีกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมทำให้ยอดขายและเงินทุนของบริษัทเพิ่มขึ้น แต่ในทางตรงกันข้ามอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) มีการลดลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mahoney & Roberts (2007) ได้ทดสอบความสัมพันธ์ของการดำเนินงานด้านสังคมกับการดำเนินงานด้านการเงินของบริษัทที่มีขนาดใหญ่ในประเทศแคนาดา จากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของความรับผิดชอบต่อสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) แต่ในด้านความรับผิดชอบต่อสังคมด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) แต่ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านสังคมมีความสัมพันธ์ร่วมกันกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

จากงานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ วาสนา จันทร์ศรี (2549) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีและผลกระทบที่มีต่อผลการดำเนินงานบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยทำการเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านขนาดของคณะกรรมการ สัดส่วนของกรรมการอิสระ สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยและขนาดของสำนักงานรับสอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับการกำกับดูแลกิจการที่ดี ด้านผลกระทบจากการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีผลต่อการดำเนินงาน

ณรงค์ศักดิ์ อินตะไชยวงศ์ (2555) ศึกษาผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการต่อผลการดำเนินงานของบริษัท กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยทำการศึกษาผลกระทบอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) จากการศึกษาพบว่าอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์เชิงลบกับอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน ซึ่งในทาง

ตรงกันข้าม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสัดส่วนจำนวนกรรมการอิสระต่อจำนวนกรรมการทั้งหมด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าเมื่อสัดส่วนจำนวนกรรมการอิสระต่อจำนวนกรรมการทั้งหมดเพิ่มขึ้น มีผลทำให้ ROE เพิ่มขึ้น สำหรับสัดส่วนการถือครองหุ้นสามัญของผู้ถือหุ้นรายย่อยและจำนวนกรรมการในคณะกรรมการบริษัท ไม่สามารถสรุปได้ว่ามีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

อรพรรณ เลิศรุจิวิช (2559) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดี การป้องกันการมีส่วนเกี่ยวข้องกับคอร์รัปชัน และมูลค่ากิจการของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 บริษัท ทดสอบความสัมพันธ์กับตัวแปรตามที่สะท้อนถึงมูลค่ากิจการทางบัญชีของบริษัทวัดโดย ROE และมูลค่ากิจการทางการตลาดของบริษัทวัดโดย Tobin's Q ผลการศึกษาพบว่า การกำกับดูแลกิจการที่ดีโดยวัดจากผลสำรวจโครงการประเมินการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนไทย สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ และผลประเมินความถี่ในเรื่องการป้องกันการมีส่วนเกี่ยวข้องกับคอร์รัปชันสำหรับบริษัทจดทะเบียนไทยมีความสัมพันธ์เชิงบวกทั้ง ROE และ Tobin's Q อย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ขนาดของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์เชิงลบกับมูลค่ากิจการทางบัญชีของบริษัท ซึ่งวัดโดย ROE อย่างมีนัยสำคัญ

สุรางค์ เห็นสว่าง (2560) ศึกษาผลกระทบจากระดับคะแนนการกำกับดูแลกิจการและโครงสร้างผู้ถือหุ้นต่อผลตอบแทนส่วนเกินและผลประกอบการเชิงการเงิน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากผลการวิจัยพบว่า ระดับคะแนนการกำกับดูแลกิจการมีผลกระทบเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) แต่ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนส่วนเกิน (ER) สำหรับโครงสร้างผู้ถือหุ้น ไม่พบผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และอัตราผลตอบแทนส่วนเกิน (ER)

Chidambaran, Palia and Zheng (2006) ศึกษาเพื่อพิสูจน์ว่าบริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีผลประกอบการที่ดีกว่าบริษัทที่ไม่มีการกำกับดูแลกิจการที่ไม่ดีหรือไม่ โดยวัดจาก Stock Return จากการศึกษาพบว่า ไม่ว่าจะบริษัทจะมีการกำกับดูแลกิจการดีหรือไม่ ไม่ได้ส่งผลต่อผลการประกอบการของบริษัท โดยบริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี สามารถมีผลประกอบการที่ไม่ดีได้ ในทางกลับกัน บริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ไม่ดีก็ทำให้มีผลประกอบการที่ดีมากได้ สรุปได้ว่าการกำกับดูแลกิจการที่ดีไม่มีผลทำให้บริษัทมีผลการดำเนินงานดีขึ้น

สอดคล้องกับ Pham, Suchard and Zein (2007) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงานของบริษัท โดยใช้กลุ่มตัวอย่างบริษัทที่มีจำนวนเงินทุนมากที่สุดในประเทศออสเตรเลีย จำนวน 150 บริษัท โดยดูจาก Tobin's Q และมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์

(EVA) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างผลการดำเนินงานกับการกำกับดูแลกิจการ โดยใช้ตัวแปรวัดผลคือ ขนาดของคณะกรรมการ สัดส่วนความเป็นอิสระของกรรมการ จำนวนผู้ถือหุ้นที่เป็นบุคคลภายใน และจำนวนผู้ถือหุ้นที่เป็นบุคคลภายนอก จากการศึกษาพบว่า ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงานของบริษัทไม่มีความสัมพันธ์กัน สาเหตุเกิดจากการควบคุมปัจจัยภายในที่มีต่อการกำกับดูแลกิจการและผลการดำเนินงานของบริษัททำได้ยาก มีปัจจัยหลายอย่างที่ยากต่อการควบคุม

งานวิจัยของ Klapper and Love (2004) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงาน พบว่าการจัดให้มีการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานของบริษัท โดยการวัดค่า Return On Assets และส่งผลให้มูลค่าของกิจการสูง โดยการวัดจาก Tobin's Q ความสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้นสำหรับประเทศที่มีกระบวนการทางกฎหมายที่แข็งแกร่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mckinsey & Company (1999 – 2002, อ้างถึงใน Bai et al., 2004) ซึ่งได้มีการศึกษาและทำการสำรวจความคิดเห็นจากนักลงทุนสถาบันและนักลงทุนรายย่อย พบว่านักลงทุนเหล่านี้พร้อมที่จะลงทุนในบริษัทที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีถึง 80% แม้ว่าราคาหุ้นจะสูงกว่าก็ตาม

Bonna (2012) ศึกษาผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการต่อผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัท โดยศึกษาถึงผลกระทบจากการกำกับดูแลกิจการต่อมูลค่าบริษัท ผลตอบแทนการลงทุนและปัญหาทางการเงิน ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบและเปรียบเทียบต่างในทฤษฎีการกำกับดูแลกิจการต่างๆ โดยการสำรวจรูปแบบการกำกับดูแลกิจการของบริษัทเอกชนและทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของอัลเบิร์ต บันดูระ (Albert Bandura's Social Learning Theory) จากผลการศึกษาพบว่า ขนาดของคณะกรรมการ และความเป็นอิสระของคณะกรรมการ ไม่ได้มีความสัมพันธ์กับมูลค่าบริษัท แต่ผลชี้ให้เห็นว่าโครงสร้างความเป็นเจ้าของ คณะกรรมการ ความเสี่ยงทาง และค่าตอบแทนผู้บริหาร เกี่ยวข้องต่อมูลค่าบริษัทอย่างมีนัยสำคัญทางลบ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เชิงสถิติระหว่างกลไกการกำกับดูแลกิจการ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ขนาดของคณะกรรมการ และคณะกรรมการ ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) แต่อย่างไรก็ตามความเป็นอิสระของคณะกรรมการ โครงสร้างความเป็นเจ้าของ ความเสี่ยงทางการเงิน และค่าตอบแทนผู้บริหาร ยังมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางลบกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการกำกับดูแลกิจการและปัญหาทางการเงิน พบว่าขนาดของคณะกรรมการและค่าตอบแทนผู้บริหารไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาทางการเงิน ผลการศึกษาพบว่าความเป็นอิสระของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางลบกับปัญหาทางการเงิน แต่อย่างไรก็ตาม โครงสร้างความเป็น

เจ้าของ ความเสี่ยงทางการเงิน และคณะกรรมการ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางบวกกับ ปัญหาทางการเงิน

Ferreira and Matos (2008) ศึกษาการกำกับดูแลกิจการที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของนักลงทุนสถาบัน พบว่า ขนาดของกิจการส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจของนักลงทุนสถาบัน โดย นักลงทุนสถาบันจะเลือกลงทุนในกิจการขนาดใหญ่มากกว่ากิจการขนาดเล็ก เนื่องจากมีความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของกิจการที่มีระยะเวลายาวนาน ทำให้สัดส่วนของนักลงทุนสถาบันมีเพิ่มขึ้น

Kyereboach and Beikpe (2007) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของคณะกรรมการ ซึ่งเป็นตัวแทนของการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงานของบริษัท ที่วัดจากค่า Tobin's Q อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และอัตราการเติบโตของยอดขาย (Sale Growth Rate) จากผลการวิจัยพบว่า ขนาดของคณะกรรมการบริษัทที่ใหญ่ขึ้นจะส่งผลให้ผลการดำเนินงานของบริษัทดีขึ้นด้วย เนื่องจากคณะกรรมการที่มีจำนวนมากขึ้นนั้น จะช่วยตัดสินใจเรื่องต่างๆ ของบริษัทให้ เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง จากความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ Onokoya et al. (2014) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการ กับผลการดำเนินงานของบริษัทกลุ่มธนาคารของประเทศไนจีเรีย รวม 9 ธนาคาร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงาน คือปัจจัยด้านขนาดของ คณะกรรมการ และด้านสัดส่วนของจำนวนผู้ถือหุ้น มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนต่อส่วน ของผู้ถือหุ้น (ROE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากที่กล่าวมาแล้วนั้น แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะ ศึกษาผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการ ดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เนื่องจากงานวิจัยในอดีต ได้ผลการศึกษาที่แตกต่างกัน ในบางองค์การยังพบว่าผลกระทบและความสัมพันธ์ยังไม่ชัดเจน หรือ บางผลงานวิจัยนั้นวิเคราะห์มีทิศทางเชิงบวก อีกงานมีทิศทางลบ ซึ่งจากการศึกษาเกี่ยวกับ ผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานยังมี ไม่มากนัก ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะทำการศึกษาให้ครอบคลุม ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสามารถเก็บ รวบรวมได้จากรายงานประจำปีและงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัย เรื่องผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาตามระเบียบวิธีวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากร ตัวอย่าง และการเลือกตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการเก็บข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. วิธีการทางสถิติ

ประชากร ตัวอย่าง และการเลือกตัวอย่าง

งานวิจัยฉบับนี้ ประชากรประกอบด้วยบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 7 กลุ่มอุตสาหกรรม โดยไม่ศึกษาบริษัทที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูการดำเนินงาน กลุ่มธุรกิจการเงิน กลุ่มตลาดหลักทรัพย์ MAI และบริษัทที่ไม่มีรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม จำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 546 บริษัท (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2561) จากประชากรเป้าหมาย 546 บริษัทดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรเป้าหมาย เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนของประชากรตามขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1973) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ	n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	=	ขนาดของประชากรเป้าหมาย
	e	=	ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดให้ความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 5% ที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้

การคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$n = \frac{546}{1 + 546(.05)^2}$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง = 230 บริษัท

จากการคำนวณผู้วิจัยได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 230 บริษัทเป็นตัวแทนของประชากรเป้าหมายในการศึกษา และผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เพื่อให้ได้ตัวแทนทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ดังนี้ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2543)

ตารางที่ 3.1 แสดงกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม

กลุ่มอุตสาหกรรม	ประชากร (บริษัท)	กลุ่มตัวอย่าง (บริษัท)
1. ทรีพยากร	50	21
2. เทคโนโลยี	38	16
3. สินค้าอุปโภคและบริโภค	40	17
4. สินค้าอุตสาหกรรม	85	36
5. บริการ	107	45
6. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง	154	65
7. เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร	72	30
รวม	546	230

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการเก็บข้อมูลจาก ทรีพยากร 21 บริษัท เทคโนโลยี 16 บริษัท สินค้าอุปโภคและบริโภค 17 บริษัท สินค้าอุตสาหกรรม 36 บริษัท บริการ 45 บริษัท อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง 65 บริษัท และเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร 30 บริษัท รวมทั้งสิ้น 230 บริษัท

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบเก็บข้อมูล เป็นเครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินและรายงานประจำปี (56-1) โดยการเก็บข้อมูลประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของบริษัทและข้อมูลเกี่ยวกับรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1. ชื่อบริษัท
2. ประเภทบริษัท
3. จำนวนคนของคณะกรรมการทั้งหมดของบริษัท
4. สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ
5. สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่
6. สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ
7. การรวบรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ
8. รายละเอียดทางการเงิน เช่น กำไรสุทธิ ส่วนของผู้ถือหุ้น สินทรัพย์รวม

ส่วนที่ 2 แบบเก็บข้อมูลกระดาษทำการวัดระดับข้อมูลปริมาณรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 10 ด้านในรายงานประจำปี

1. ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี
2. ด้านการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม
3. ด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน
4. ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน
5. ด้านการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม
6. ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค
7. ด้านการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม
8. ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม
9. ด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม
10. ด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน

วิธีการเก็บข้อมูล

ในการวิจัยเรื่องผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยส่วนที่มีการเปิดเผยต่อสาธารณะ ซึ่งเป็นข้อมูลที่นักลงทุนและผู้ถือหุ้นทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ โดยเก็บข้อมูลจากรายงานประจำปี (56-1) และข้อมูลจากงบการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี 2557 – 2561 ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งข้อมูลที่จะเก็บรวบรวมออกเป็น 3 ส่วน

1) **ตัวแปรอิสระ** ประกอบด้วย รายงานความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) และการกำกับดูแลกิจการ (CG) ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้ตัวแปรต่างๆ ดังนี้

รายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

ในการวิเคราะห์เกณฑ์ในการชี้วัดความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การนับจำนวนคำการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคมในแต่ละด้าน เนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงปริมาณที่มีความชัดเจนมากที่สุด (Lajili & Zeghal, 2005 อ้างอิงใน ชลันดา นุราฤทธิ์, 2556)

ปริมาณการรายงานวัดด้วยโปรแกรม Microsoft Word เพื่อหาจำนวนคำของปริมาณการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมในแบบรายงานข้อมูลประจำปี (56-1) เพื่อความถูกต้องของข้อมูลจึงใช้โปรแกรมประมวลผลคำ (Word Count From Word Processor) เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกับอีกครั้ง เมื่อได้ปริมาณการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม จะนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมประมวลผลทางสถิติ SPSS (Statistic Software Program) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

การกำกับดูแลกิจการ

การกำกับดูแลกิจการที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 5 ตัวแปร ได้แก่ ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) การควบคุมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL)

มีวิธีการวัดค่าตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัย ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงวิธีการวัดค่าตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	วิธีที่ใช้ในการวัดมูลค่า
รายงานข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคม	การนับจำนวนคำการเปิดเผยข้อมูล (ชลันดา นุราฤทธิ์, 2556)
ขนาดของคณะกรรมการบริษัท	จำนวนคณะกรรมการของบริษัททั้งหมด (ไพริน ใจทัด, 2555)
สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ	จำนวนกรรมการอิสระต่อจำนวนคณะกรรมการบริษัททั้งหมด (ไพริน ใจทัด, 2555)
สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่	เปอร์เซ็นต์การถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับแรกรวมกัน (ฉิชนันท์ จันทระเขตต์, 2554)
สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ	จำนวนการถือหุ้นของผู้บริหารและคณะกรรมการต่อจำนวนหุ้นสามัญของบริษัททั้งหมด (วราณพร ศิริทิพย์, 2555)
การควมรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ	ใช้ตัวแปรหุ่นจำลอง 0 = ควบ และ 1 = แยก (ไพริน ใจทัด, 2555)

1) ตัวแปรตาม ประกอบด้วย ผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งวัดโดยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีวิธีการวัดค่าตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัย ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 แสดงวิธีการวัดค่าตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	วิธีที่ใช้ในการวัดมูลค่า
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)	กำไรสุทธิหารสินทรัพย์รวม
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)	กำไรสุทธิหารส่วนของผู้ถือหุ้น

2) ตัวแปรควบคุม ประกอบด้วย ขนาดของบริษัท มีวิธีการวัดค่าตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัย ดังตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 แสดงวิธีการวัดค่าตัวแปรควบคุมที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	วิธีที่ใช้ในการวัดมูลค่า
ขนาดของบริษัท	สินทรัพย์รวมของบริษัท

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS for windows โดยวิเคราะห์ข้อมูลปริมาณการรายงานวัดด้วยโปรแกรม Microsoft Word เพื่อหาการเปิดเผยข้อมูลการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมในแบบรายงานข้อมูลประจำปี เพื่อความถูกต้องของข้อมูลจึงใช้โปรแกรมประมวลผลคำ (Word Processor) และจะทำการประเมินอีกครั้ง เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบกับว่าข้อมูลถูกต้องหรือไม่ เมื่อได้ปริมาณการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม จึงนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS เพื่อใช้งานประมวลผลทางสถิติ

วิธีการทางสถิติ

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งเน้นศึกษาผลกระทบของข้อมูลรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้วิธีทางสถิติ ดังนี้

1. **สถิติเชิงพรรณนา** (Description statistics) เป็นการแสดงผลในค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และรูปตารางประกอบต่างๆ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2540)

2. **สถิติเชิงอนุมาน** (Inferential statistics) ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม แล้วนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบตัวแปรอิสระต้องไม่มีความสัมพันธ์กัน โดยใช้ค่าสถิติ Tolerance และค่า Variance Inflation Factor (VIF) และวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient) เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการนำไปวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2546; สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2543)

จากตัวแปรอิสระที่กำหนดไว้ ทดสอบโดยใช้ตัวแบบการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ

(Multiple Model) ซึ่งมีสมการ ดังนี้

$$ROA = \beta_0 + \beta_1 CSR1 + \beta_2 CSR2 + \beta_3 CSR3 + \beta_4 CSR4 + \beta_5 CSR5 + \beta_6 CSR6 + \beta_7 CSR7 + \beta_8 CSR8 + \beta_9 CSR9 + \beta_{10} CSR10 + \beta_{11} SIZE + e$$

$$ROE = \beta_0 + \beta_1 CSR1 + \beta_2 CSR2 + \beta_3 CSR3 + \beta_4 CSR4 + \beta_5 CSR5 + \beta_6 CSR6 + \beta_7 CSR7 + \beta_8 CSR8 + \beta_9 CSR9 + \beta_{10} CSR10 + \beta_{11} SIZE + e$$

$$ROA = \beta_0 + \beta_1 BOD + \beta_2 IND + \beta_3 BLK + \beta_4 DIR + \beta_5 DUAL + \beta_6 SIZE + e$$

$$ROE = \beta_0 + \beta_1 BOD + \beta_2 IND + \beta_3 BLK + \beta_4 DIR + \beta_5 DUAL + \beta_6 SIZE + e$$

โดยที่สัญลักษณ์และความหมายที่ใช้แทนตัวแปรในงานวิจัย มีดังนี้

ROA	=	อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม
ROE	=	อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
CSR1	=	ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี
CSR2	=	ด้านการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม
CSR3	=	ด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน
CSR4	=	ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน
CSR5	=	ด้านการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม
CSR6	=	ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค
CSR7	=	ด้านการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม
CSR8	=	ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม
CSR9	=	ด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม
CSR10	=	ด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน
BOD	=	ขนาดของคณะกรรมการบริษัท
IND	=	สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ
BLK	=	สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่

DIR	=	สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ
DUAL	=	การควบรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการ และประธานกรรมการ
SIZE	=	ขนาดของบริษัท
e	=	ค่าความคลาดเคลื่อน

สรุปในบทนี้ผู้วิจัยได้อธิบายถึงรายละเอียดของระเบียบวิธีการวิจัยและขั้นตอนที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ประชากรในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นกลุ่มตัวอย่างจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นระยะเวลา 5 ปี รวมทั้งสิ้น 230 บริษัท พ.ศ. 2557 – 2561 และใช้เทคนิควิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณเพื่อทดสอบสมมติฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่องผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 4 ข้อ ประกอบไปด้วย 1) เพื่อศึกษาผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 3) เพื่อศึกษาผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 4) เพื่อศึกษาผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 230 บริษัท ระหว่างปี 2557 - 2561 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ เพื่อทดสอบตัวแปรตาม ตัวแปรอิสระ และตัวแปรควบคุม โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 7 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สัญลักษณ์และความหมายของตัวแปร

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐานเชิงพรรณนา (Description Statistics) ของตัวแปรในการศึกษาวิจัย เพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูล โดยการแสดงผลในค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และรูปตารางประกอบต่างๆ

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ส่วนที่ 4 การตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างค่าความคลาดเคลื่อน

(Autocorrelation)

ส่วนที่ 5 การทดสอบข้อตกลงการใช้สมการถดถอยพหุคูณ (Assumptions)

ส่วนที่ 6 ผลวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) สำหรับอธิบายผลของตัวแปรรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการและอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

ส่วนที่ 7 ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ส่วนที่ 1 สัญลักษณ์และความหมายของตัวแปร

สัญลักษณ์และความหมายที่ใช้แทนตัวแปรในงานวิจัย มีดังนี้

ROA	=	อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม
ROE	=	อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น
CSR1	=	ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี
CSR2	=	ด้านการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม
CSR3	=	ด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน
CSR4	=	ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน
CSR5	=	ด้านการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม
CSR6	=	ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค
CSR7	=	ด้านการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม
CSR8	=	ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม
CSR9	=	ด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม
CSR10	=	ด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน
BOD	=	ขนาดของคณะกรรมการบริษัท
IND	=	สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ
BLK	=	สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่
DIR	=	สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ
DUAL	=	การควมรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการ และประธานกรรมการ
SIZE	=	ขนาดของบริษัท
e	=	ค่าความคลาดเคลื่อน

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐานเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

1.1 ข้อมูลรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและผลการดำเนินงาน

จากการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและผลการดำเนินงาน ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 230 บริษัท โดยใช้ข้อมูลในการศึกษา 5 ปี คือปี 2557 - 2561 พบว่า มีจำนวน 12 บริษัทที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงทำการตัดบริษัทที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์ออก เหลือกลุ่มตัวอย่างจำนวน 218 บริษัท และในการประมวลผลข้อมูล ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูล รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและผลการดำเนินงานของกลุ่มตัวอย่าง พบค่าผิดปกติ (Outliers) ของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 22 บริษัท จึงได้พิจารณาตัดค่าผิดปกติ (Outliers) ออกจาก กลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ข้อมูลที่นำมาศึกษามีการแจกแจงแบบปกติและสามารถนำเสนอการถดถอยเชิง พหุคูณไปใช้ในการพยากรณ์ได้ เพราะค่าผิดปกติจะมีผลต่อความถูกต้องของสมการถดถอยและค่า พยากรณ์อย่างมากเนื่องจากสมการถดถอยที่ได้จากวิธีกำลังสองน้อยที่สุดนั้นจะไวต่อค่าผิดปกติ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะตรวจสอบโดยพิจารณาจากการตัดค่าผิดปกติ ทำโดยวิธีคะแนน มาตรฐาน (Z-score) ซึ่งคะแนนมาตรฐานจะมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 หากคะแนนมาตรฐานมีค่า เกินกว่าจำนวนดังกล่าวแสดงว่าเป็นค่าผิดปกติ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่นำมาวิเคราะห์มีรายละเอียด แสดงดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาผลกระทบของความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อ ผลการดำเนินงาน

รายละเอียด	จำนวนบริษัท
1. บริษัทที่ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	230
2. ตัดบริษัทที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์	-12
3. หักค่าผิดปกติ (Outliers) โดยวิธีคะแนนมาตรฐาน (Z-score)	-22
จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้	196

จากตารางที่ 4.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อ สังคมที่มีต่อการดำเนินงานจำนวน 196 บริษัท ใช้ข้อมูลในการศึกษา 5 ปี คือปี 2557 - 2561 จึงมี ขนาดตัวอย่างเท่ากับ 980 ตัวอย่าง ซึ่งถูกนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิง พรรณนาเพื่อให้ทราบถึงข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรต่างๆ ที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

จำนวนร้อยละ ค่าต่ำสุดของข้อมูล (Minimum) ค่าสูงสุดของข้อมูล (Maximum) ค่าเฉลี่ยของข้อมูล (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล (Standard Deviation) โดยมีรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.2 - 4.3

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการดำเนินงานของบริษัทตลาดหลักทรัพย์จำนวน 196 บริษัท โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด (Minimum)	ค่าสูงสุด (Maximum)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
ROA	-19.770	39.300	8.495	8.201
ROE	-11.180	22.140	6.713	5.471
SIZE	344,745.790	495,568,691.200	21,743,053.311	44,871,757.311

จากตารางที่ 4.2 เมื่อพิจารณาการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานของบริษัทตลาดหลักทรัพย์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 980 ตัวอย่าง มีดังนี้

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -19.770 ค่าสูงสุดเท่ากับ 39.300 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.495 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 8.201

อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -11.180 ค่าสูงสุดเท่ากับ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.140 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.713 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 5.471

ขนาดของบริษัท (SIZE) โดยพิจารณาจากสินทรัพย์รวม พบว่า มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 344,745.790 ค่าสูงสุดเท่ากับ 495,568,691.200 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21,743,053.311 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 44,871,757.311

ตารางที่ 4.3 จำนวนค่าเฉลี่ยของการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม ปี 2557 - 2561

รายงานความรับผิดชอบต่อสังคม	ค่าต่ำสุด (Minimum)	ค่าสูงสุด (Maximum)	จำนวนค่า เฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)
1. ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี	3	744	117.531	100.753

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายงานความรับผิดชอบต่อสังคม	ค่าต่ำสุด (Minimum)	ค่าสูงสุด (Maximum)	จำนวนค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)
2. ด้านการประกอบกิจการด้วยความ ความเป็นธรรม	1	242	69.826	41.268
3. ด้านการต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชัน	0	178	32.481	32.323
4. ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน	0	43	4.796	5.066
5. ด้านการปฏิบัติต่อแรงงานอย่าง เป็นธรรม	5	269	76.730	47.184
6. ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค	0	177	12.750	18.918
7. ด้านการร่วมพัฒนาชุมชนและ สังคม	0	338	47.515	40.374
8. ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม	0	149	22.445	21.711
9. ด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความ รับผิดชอบต่อสังคม	0	104	8.398	10.948
10. ด้านการจัดทำรายงานแห่งความ ยั่งยืน	0	170	10.509	18.809

จากตารางที่ 4.3 เมื่อพิจารณาการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 196 บริษัท พบว่า มีการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (CSR1) มากที่สุด โดยมีค่าต่ำสุดเท่ากับ 3 ค่าสูงสุดเท่ากับ 744 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 117.531 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 100.753 รองลงมา คือ ด้านการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม (CSR5) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 5 ค่าสูงสุดเท่ากับ 269 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 76.730 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 47.184 ด้านการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (CSR2) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 1 ค่าสูงสุดเท่ากับ 242 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 69.826 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 41.268 ด้านการ

ร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม (CSR7) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0 ค่าสูงสุดเท่ากับ 338 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 47.515 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 40.374 ด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (CSR3) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0 ค่าสูงสุดเท่ากับ 178 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 32.481 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 32.323 ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (CSR8) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0 ค่าสูงสุดเท่ากับ 149 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.445 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 21.711 ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (CSR6) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0 ค่าสูงสุดเท่ากับ 177 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.750 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 18.918 ด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน (CSR10) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0 ค่าสูงสุดเท่ากับ 170 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.509 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 18.809 ด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR9) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0 ค่าสูงสุดเท่ากับ 104 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.398 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 10.948 และลำดับสุดท้ายคือ ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน (CSR4) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0 ค่าสูงสุดเท่ากับ 43 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.796 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.066

1.2 ข้อมูลการกำกับดูแลกิจการและผลการดำเนินงาน

จากการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลการกำกับดูแลกิจการและผลการดำเนินงานของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 230 บริษัท พบว่า มีบริษัทที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์ จำนวน 76 บริษัท (แสดงดังภาคผนวก) ผู้วิจัยจึงทำการตัดบริษัทที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์ออกเหลือกลุ่มตัวอย่างจำนวน 154 บริษัท และในการประมวลผลข้อมูล ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลการกำกับดูแลกิจการและผลการดำเนินงานของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 154 บริษัท และพบค่าผิดปกติ (Outliers) ของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 26 บริษัท จึงได้พิจารณาตัดค่าผิดปกติ (Outliers) ออกจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ข้อมูลที่นำมาศึกษามีการแจกแจงแบบปกติและสามารถนำสมการถดถอยเชิงพหุคูณ ไปใช้ในการพยากรณ์ได้ โดยการตัดค่าผิดปกติ ทำโดยวิธีคะแนนมาตรฐาน (Z-score) ซึ่งคะแนนมาตรฐานจะมีค่าอยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 หากคะแนนมาตรฐานมีค่าเกินกว่าจำนวนดังกล่าวแสดงว่าเป็นค่าผิดปกติ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่นำมาวิเคราะห์มีรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงาน

รายละเอียด	จำนวนบริษัท
1. บริษัทที่ได้จากการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง	230
2. ตัดบริษัทที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์ออก	-76
3. หักค่าผิดปกติ (Outliers) โดยวิธีคะแนนมาตรฐาน (Z-score)	-26
จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้	128

จากตารางที่ 4.4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงานครั้งนี้มีจำนวน 128 บริษัท ใช้ข้อมูลในการศึกษา 5 ปี คือปี 2557 - 2561 จึงมีขนาดตัวอย่างเท่ากับ 640 ตัวอย่าง ซึ่งถูกนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อให้ทราบถึงข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรต่างๆ ที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ค่าต่ำสุดของข้อมูล (Minimum) ค่าสูงสุดของข้อมูล (Maximum) ค่าเฉลี่ยของข้อมูล (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล (Standard Deviation) โดยมีรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด (Minimum)	ค่าสูงสุด (Maximum)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
ROA	-17.880	39.300	8.542	8.231
ROE	-8.610	22.140	6.776	5.229
BOD	9.000	22.000	15.055	2.599
IND	0.111	0.417	0.267	0.048
BLK	15.460	92.350	53.993	15.127
DIR	0.004	0.746	0.183	0.173
SIZE	344,745.790	98,014,735.000	11,496,103.433	16,843,430.410

จากตารางที่ 4.5 เมื่อพิจารณาการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 640 ตัวอย่าง มีดังนี้

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) พบว่า มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -17.880 ค่าสูงสุดเท่ากับ 39.300 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.542 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 8.231

อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) พบว่า มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -8.610 ค่าสูงสุดเท่ากับ 22.140 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.776 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 5.229

ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) พบว่า มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 9.000 ค่าสูงสุดเท่ากับ 22.000 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.055 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.599

สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) พบว่า มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.111 ค่าสูงสุดเท่ากับ 0.417 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.267 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.048

สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) พบว่า มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 15.460 ค่าสูงสุดเท่ากับ 92.350 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 53.993 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 15.127

สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) พบว่า มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.004 ค่าสูงสุดเท่ากับ 0.746 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.183 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.173

ขนาดของบริษัท (SIZE) โดยพิจารณาจากสินทรัพย์รวม พบว่า มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 344,745.790 ค่าสูงสุดเท่ากับ 98,014,735.000 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11,496,103.433 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 16,843,430.410

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient)

เป็นการวิเคราะห์เพื่อวัดระดับและทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระทุกตัวว่ามีความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด รวมทั้งเป็นการตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) นั่นคือ ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองซึ่งส่งผลให้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเชิงพหุคูณไม่ถูกต้อง โดยผู้ศึกษาจะใช้การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation (rxy)) ในการวัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งค่าสหสัมพันธ์ไม่ควรเกิน 0.80 (Ferguson, 1981)

สำหรับการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ได้แบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน

3.1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

จำนวน 10 ด้าน และขนาดของบริษัท (SIZE)

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้านการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

ตัวแปรอิสระ	CSR1	CSR2	CSR3	CSR4	CSR5	CSR6	CSR7	CSR8	CSR9	CSR10	SIZE
CSR1	1										
CSR2	0.660**	1									
CSR3	0.454**	0.475**	1								
CSR4	0.170**	0.208**	0.474**	1							
CSR5	0.625**	0.729**	0.483**	0.424**	1						
CSR6	0.090**	0.136**	0.356**	0.280**	0.160**	1					
CSR7	0.267**	0.305**	0.560**	0.544**	0.501**	0.330**	1				
CSR8	0.417**	0.304**	0.478**	0.396**	0.453**	0.425**	0.731**	1			
CSR9	0.328**	0.301**	0.520**	0.452**	0.428**	0.509**	0.624**	0.627**	1		
CSR10	0.312**	0.171**	0.346**	0.205**	0.247**	0.402**	0.534**	0.575**	0.586**	1	
SIZE	0.077*	0.119**	-0.023	0.019	0.191**	0.046	0.153**	0.107**	0.141**	0.269**	1

หมายเหตุ ** ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.6 การทดสอบความสัมพันธ์เบื้องต้นระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันมีดังนี้

1) การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (CSR1) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับ ด้านการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (CSR2) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.660 ด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (CSR3) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.454 ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน (CSR4) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.170 ด้านการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม (CSR5) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.625 ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (CSR6) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.090 ด้านการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม (CSR7) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.267 ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (CSR8) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.417 ด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ข่าวสารจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR9) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.328 และด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน (CSR10) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.312

และที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า ขนาดของบริษัท (SIZE) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (CSR1) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.077

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระข้างต้น พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละตัวส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ แสดงให้เห็นว่าข้อมูลไม่มีปัญหาที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) ที่จะส่งผลกระทบต่อผลการทดสอบสมการความถดถอย พหุคูณไม่ถูกต้อง

3.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระการกำกับดูแลกิจการ ได้แก่ ขนาดของบริษัท (SIZE) ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) และการควมรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL)

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้านการกำกับดูแลกิจการ

ตัวแปรอิสระ	BOD	IND	BLK	DIR	DUAL	SIZE
BOD	1					
IND	-0.007	1				
BLK	0.060	-0.132**	1			
DIR	-0.169**	0.002	0.371**	1		
DUAL	-0.147**	-0.082*	0.028	0.130**	1	
SIZE	0.102**	0.141**	-0.294**	-0.104**	-0.022	1

หมายเหตุ ** ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.7 การทดสอบความสัมพันธ์เบื้องต้นระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันมีดังนี้

1) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.132

2) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับ ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.169 และ สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.371

3) การควมรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับ ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.147 และการควมรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.130

4) ขนาดของบริษัท (SIZE) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) และสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.294 และ 0.104 ตามลำดับ

5) ขนาดของบริษัท (SIZE) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) และสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.102 และ 0.141 ตามลำดับ

และที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า การควมรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.082

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระข้างต้น พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละตัวส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และบางตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กัน แสดงให้เห็นว่า ข้อมูลไม่มีปัญหาที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) ที่จะส่งผลกระทบต่อผลการทดสอบสมการความถดถอยพหุคูณไม่ถูกต้อง

3.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ ตัวแปรตามคือ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

3.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ห้ข้อมูลค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	
	ROA	ROE
CSR1	0.067*	0.033
CSR2	0.105**	0.070*
CSR3	0.051	0.065*
CSR4	0.102**	0.120**
CSR5	0.057	0.044
CSR6	0.102**	0.076*
CSR7	0.042	0.026
CSR8	0.087**	0.110**
CSR9	0.139**	0.095**
CSR10	0.169**	0.143**
SIZE	0.095**	0.064*

หมายเหตุ ** ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.8 พบว่า การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม พบว่าตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 คือ ด้านการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (CSR2) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.105 ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน (CSR4) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.102 ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (CSR6) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.102 ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (CSR8) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.087 ด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ข่าวสารนวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR9) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.139 ด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน (CSR10) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.169 และขนาดของบริษัท (SIZE) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.095 ในขณะที่ ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (CSR1)

ความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.067

สำหรับผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 คือ ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน (CSR4) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.120 ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (CSR8) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.110 ด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR9) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.095 ด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน (CSR10) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.143 ส่วนตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ ด้านการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (CSR2) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.070 ด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (CSR3) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.065 ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (CSR6) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.076 และขนาดของบริษัท (SIZE) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.064

3.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระการกำกับดูแลกิจการ

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระการกำกับดูแลกิจการ

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	
	ROA	ROE
BOD	0.044	0.021
IND	-0.008	0.011
BLK	0.105 **	0.112 **
DIR	0.221 **	0.212 **
DUAL	0.007	-0.005
SIZE	0.084 *	-0.007

หมายเหตุ ** ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.9 พบว่า การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 คือ สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) และสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.105 และ 0.221 ตามลำดับ และอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) มีความสัมพันธ์กับขนาดของบริษัท (SIZE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.084 ในขณะที่ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) และการควบคุมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการ และประธานกรรมการ (DUAL) ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

สำหรับผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 คือ สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) และสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.112 และ 0.212 ในขณะที่ขนาดของบริษัท (SIZE) ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) และการควบคุมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ส่วนที่ 4 การตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างค่าความคลาดเคลื่อน (Autocorrelation)

ก่อนการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณต้องตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างค่าความคลาดเคลื่อน จะทดสอบโดยการประมาณสมการถดถอยเชิงพหุคูณแบบกำลังสองน้อยที่สุด พิจารณาจากค่าสถิติ Durbin-Watson (D.W.) ทั้งนี้ถ้าค่า Durbin-Watson มีค่าน้อยกว่า 1.5 และมากกว่า 2.5 แสดงว่าเกิด Autocorrelation (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2553) การประมาณสมการถดถอยเชิงพหุคูณแบบกำลังสองน้อยที่สุดเพื่อตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างค่าความคลาดเคลื่อนของแต่ละแบบจำลองมีค่าการประมาณดังตารางที่ 4.10 ซึ่งแบบจำลองมีดังนี้

แบบจำลองที่ 1

$$ROA = \beta_0 + \beta_1 CSR1 + \beta_2 CSR2 + \beta_3 CSR3 + \beta_4 CSR4 + \beta_5 CSR5 + \beta_6 CSR6 + \beta_7 CSR7 + \beta_8 CSR8 + \beta_9 CSR9 + \beta_{10} CSR10 + \beta_{11} SIZE + e$$

แบบจำลองที่ 2

$$ROE = \beta_0 + \beta_1 CSR1 + \beta_2 CSR2 + \beta_3 CSR3 + \beta_4 CSR4 + \beta_5 CSR5 + \beta_6 CSR6 + \beta_7 CSR7 + \beta_8 CSR8 + \beta_9 CSR9 + \beta_{10} CSR10 + \beta_{11} SIZE + e$$

แบบจำลองที่ 3

$$ROA = \beta_0 + \beta_1 BOD + \beta_2 IND + \beta_3 BLK + \beta_4 DIR + \beta_5 DUAL + \beta_6 SIZE + e$$

แบบจำลองที่ 4

$$ROE = \beta_0 + \beta_1 BOD + \beta_2 IND + \beta_3 BLK + \beta_4 DIR + \beta_5 DUAL + \beta_6 SIZE + e$$

ตารางที่ 4.10 ผลสรุปแบบจำลองจากการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

แบบจำลอง	R	R Square	Adjusted R Square	S.E. of regression	Durbin-Watson
1	0.212	0.045	0.034	8.0599418	1.897
2	0.176	0.031	0.020	5.4169053	2.022
3	0.262	0.068	0.060	7.9819145	1.954
4	0.224	0.050	0.041	5.1195886	1.986

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ค่าสถิติ Durbin-Watson ของแบบจำลองที่ 1 มีค่าเท่ากับ 1.897 แบบจำลองที่ 2 มีค่าเท่ากับ 2.022 แบบจำลองที่ 3 มีค่าเท่ากับ 1.954 แบบจำลองที่ 4 มีค่าเท่ากับ 1.986 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1.5 และน้อยกว่า 2.5 ดังนั้นแสดงว่า แบบจำลองที่ 1, 2, 3 และ 4 ไม่เกิด Autocorrelation นั่นคือ ไม่มีปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างค่าความคลาดเคลื่อน

ตารางที่ 4.11 สรุปผลการตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างค่าความคลาดเคลื่อน ของการทดสอบผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงาน

แบบจำลอง	ค่าสถิติ Durbin-Watson	ปัญหา Autocorrelation
แบบจำลองที่ 1	1.897	ไม่มีปัญหา
แบบจำลองที่ 2	2.022	ไม่มีปัญหา
แบบจำลองที่ 3	1.954	ไม่มีปัญหา
แบบจำลองที่ 4	1.986	ไม่มีปัญหา

จากตารางที่ 4.11 การทดสอบผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงาน พบว่า แบบจำลองที่ 1, 2, 3 และ 4 ไม่มีปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างค่าความคลาดเคลื่อน จึงสามารถนำไปวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณต่อไป

ส่วนที่ 5 การทดสอบข้อตกลงของการใช้สมการถดถอยพหุคูณ (Assumptions)

การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น (Assumptions) ของการใช้สมการถดถอยพหุคูณมีดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนเป็นศูนย์ โดยทำการทดสอบ One- Sample t-test
2. ทดสอบการแจกแจงปกติของค่าความคลาดเคลื่อน โดยพิจารณาค่า Kolmogorov Smirnov (K-S Test) มีดังนี้

3. ค่าความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกัน โดยทำการทดสอบ Durbin-Watson

การทดสอบค่าความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกัน โดยทำการทดสอบ Durbin-Watson ได้ทำการทดสอบในส่วนที่ 3 ดังนั้นในส่วนนี้จึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนเป็นศูนย์ และทดสอบการแจกแจงปกติของค่าความคลาดเคลื่อน ดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนเป็นศูนย์ โดยทำการทดสอบ One- Sample t-test

ผู้ศึกษาจะทำการทดสอบค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนว่ามีค่าเท่ากับศูนย์หรือไม่ โดยมีสมมติฐานของการทดสอบ ดังนี้

H_0 : ค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนเป็นศูนย์

H_1 : ค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนไม่เป็นศูนย์

ตารางที่ 4.12 ทดสอบค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนเป็นศูนย์

แบบจำลอง	t	df	Sig.	ผลการทดสอบ
แบบจำลองที่ 1	0.000	979	1.000	ยอมรับ H_0
แบบจำลองที่ 2	0.000	979	1.000	ยอมรับ H_0
แบบจำลองที่ 3	0.000	639	1.000	ยอมรับ H_0
แบบจำลองที่ 4	0.000	639	1.000	ยอมรับ H_0

จากตารางที่ 4.12 การตรวจสอบค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนเป็นศูนย์ พบว่าแบบจำลองที่ 1, 2, 3 และ 4 มีค่านัยสำคัญ (Sig) เท่ากับ 1.000 ซึ่งมีค่ามากกว่านัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_0 ปฏิเสธ H_1 หมายความว่า ค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อน

แบบจำลองที่ 1, 2, 3 และ 4 เป็นศูนย์ จึงเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น (Assumptions) ของการใช้สมการถดถอยพหุคูณ

2. ทดสอบการแจกแจงปกติของข้อมูล โดยพิจารณา Kolmogorov Smirnov (K-S Test)

ผู้ศึกษาจะทำการทดสอบข้อมูลมีการแจกแจงปกติหรือไม่ โดยมีสมมติฐานของการทดสอบดังนี้

H_0 : ข้อมูลมีการแจกแจงปกติ

H_1 : ข้อมูลมีการแจกแจงไม่ปกติ

ตารางที่ 4.13 ผลทดสอบแจกแจงปกติของค่าความคลาดเคลื่อน

แบบจำลอง	Kolmogorov-Smirnov Z	Sig.	ผลการทดสอบ
แบบจำลองที่ 1	0.681	0.742	ยอมรับ H_0
แบบจำลองที่ 2	1.327	0.059	ยอมรับ H_0
แบบจำลองที่ 3	0.537	0.935	ยอมรับ H_0
แบบจำลองที่ 4	0.877	0.425	ยอมรับ H_0

จากตารางที่ 4.13 การทดสอบแจกแจงปกติของค่าความคลาดเคลื่อนพบว่า แบบจำลองที่ 1, 2, 3 และ 4 มีค่านัยสำคัญ (Sig) เท่ากับ 0.742, 0.059, 0.935 และค่า 0.425 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่านัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_0 ปฏิเสธ H_1 หมายความว่า ค่าความคลาดเคลื่อนของแบบจำลองที่ 1, 2, 3 และ 4 มีการแจกแจงปกติ จึงเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น (Assumptions) ของการใช้สมการถดถอยพหุคูณ

ส่วนที่ 6 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

6.1 การวิเคราะห์ผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) โดยใช้ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดของบริษัท (SIZE) ซึ่งมีแบบจำลองดังนี้

แบบจำลองที่ 1

$$ROA = \beta_0 + \beta_1 CSR1 + \beta_2 CSR2 + \beta_3 CSR3 + \beta_4 CSR4 + \beta_5 CSR5 + \beta_6 CSR6 + \beta_7 CSR7 + \beta_8 CSR8 + \beta_9 CSR9 + \beta_{10} CSR10 + \beta_{11} SIZE + e$$

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของแบบจำลองที่ 1 แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของแบบจำลองที่ 1

ตัวแปรอิสระ	Unstandardized		t-value	Sig.	Collinearity Statistics	
	Coefficients				Tolerance	VIF
	B	Std. Error				
(Constant)	7.542	0.561	13.443	0.000		
CSR1	0.003	0.004	0.752	0.452	0.410	2.440
CSR2	-0.017	0.010	-1.697	0.090	0.366	2.733
CSR3	0.016	0.011	1.358	0.175	0.480	2.083
CSR4	-0.046	0.067	-0.690	0.490	0.583	1.715
CSR5	0.010	0.010	1.077	0.282	0.316	3.167
CSR6	-0.029	0.017	-1.715	0.087	0.652	1.534
CSR7	-0.023	0.012	-1.931	0.054	0.298	3.358
CSR8	0.042	0.020	2.096	0.036*	0.346	2.894
CSR9	0.136	0.037	3.734	0.000*	0.414	2.413
CSR10	-0.014	0.020	-0.697	0.486	0.488	2.050
SIZE	0.00000001	0.000	1.646	0.100	0.856	1.168

หมายเหตุ: R-squared = 0.045 , Adjusted R-squared = 0.034 , Durbin-Watson = 1.897 , F = 4.136

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ค่า VIF มีค่าเท่ากับ 1.168 - 3.358 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 5 ดังนั้น แสดงว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) นั่นคือ ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันสูง ซึ่งสอดคล้องกับการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ในส่วนที่ 3

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่าค่า Sig. (F-Statistic) มีค่าเท่ากับ 0.000 แสดงว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว ที่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) โดยสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ได้ร้อยละ 3.4 (Adjusted R Square เท่ากับ 0.034)

หากพิจารณาผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) พบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (CSR8)

และ ด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR9) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (CSR1) ด้านการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (CSR2) ด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (CSR3) ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน (CSR4) ด้านการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม (CSR5) ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (CSR6) ด้านการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม (CSR7) ด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน (CSR10) และขนาดของบริษัท (SIZE) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ซึ่งสามารถอธิบายผลการทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (CSR1) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (CSR1) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (CSR2) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (CSR2) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (CSR3) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (CSR3) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน (CSR4) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน (CSR4) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับ

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 4

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการปฏิบัติต่อแรงงาน
อย่างเป็นธรรม (CSR5) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการ
ปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม (CSR5) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)
ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 5

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อ
ผู้บริโภค (CSR6) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความ
รับผิดชอบต่อผู้บริโภค (CSR6) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับ
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 6

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 7 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการร่วมพัฒนาชุมชน
และสังคม (CSR7) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการ
ร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม (CSR7) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่
ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 7

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 8 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม
(CSR8) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการ
จัดการสิ่งแวดล้อม (CSR8) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 0.042 แสดงให้เห็นว่าหากบริษัทมีการ
เปิดเผยข้อมูลรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (CSR8) จะส่งผลให้
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) เพิ่มขึ้น 0.042 หน่วย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 8

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 9 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านนวัตกรรมและการ
เผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR9) มีผลกระทบต่ออัตรา
ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้าน
นวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR9) มีผลกระทบต่อ
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่า
สัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 0.136 แสดงให้เห็นว่าหากบริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลรายงานความ

รับผิดชอบต่อสังคมด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ข่าวสารจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR9) จะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) เพิ่มขึ้น 0.136 หน่วย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 9

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 10 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน (CSR10) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน (CSR10) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 10

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 31 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคม โดยตัวแปรควบคุมขนาดของบริษัทมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า ขนาดของบริษัท (SIZE) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 31

6.2 การวิเคราะห์ผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) โดยใช้ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดของบริษัท (SIZE) ซึ่งมีแบบจำลองดังนี้

แบบจำลองที่ 2

$$ROE = \beta_0 + \beta_1 CSR1 + \beta_2 CSR2 + \beta_3 CSR3 + \beta_4 CSR4 + \beta_5 CSR5 + \beta_6 CSR6 + \beta_7 CSR7 + \beta_8 CSR8 + \beta_9 CSR9 + \beta_{10} CSR10 + \beta_{11} SIZE + e$$

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของแบบจำลองที่ 2 แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของแบบจำลองที่ 2

ตัวแปรอิสระ	Unstandardized		t-value	Sig.	Collinearity Statistics	
	Coefficients				Tolerance	VIF
	B	Std. Error				
(Constant)	6.040	0.377	16.019	0.000		
CSR1	0.000	0.003	0.163	0.871	0.410	2.440
CSR2	-0.001	0.007	-0.134	0.893	0.366	2.733

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	Unstandardized		t-value	Sig.	Collinearity Statistics	
	Coefficients				Tolerance	VIF
	B	Std. Error				
CSR3	0.015	0.008	1.914	0.056	0.480	2.083
CSR4	-0.065	0.045	-1.453	0.147	0.583	1.715
CSR5	-0.002	0.007	-0.263	0.792	0.316	3.167
CSR6	-0.018	0.011	-1.624	0.105	0.652	1.534
CSR7	0.006	0.008	0.710	0.478	0.298	3.358
CSR8	0.002	0.014	0.117	0.907	0.346	2.894
CSR9	0.080	0.025	3.273	0.001*	0.414	2.413
CSR10	-0.015	0.013	-1.168	0.243	0.488	2.050
SIZE	0.000000003	0.000	0.769	0.442	0.856	1.168

หมายเหตุ: R-squared = 0.031 , Adjusted R-squared = 0.020 , Durbin-Watson = 2.022 , F = 2.797 ,

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ค่า VIF มีค่าเท่ากับ 1.168 - 3.358 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 5 ดังนั้น แสดงว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) นั่นคือ ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันสูง ซึ่งสอดคล้องกับการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ในส่วนที่ 3

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่าค่า Sig. (F-Statistic) มีค่าเท่ากับ 0.000 แสดงว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว ที่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) โดยสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) ได้ร้อยละ 2.0 (Adjusted R Square เท่ากับ 0.020)

หากพิจารณาผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) พบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR9) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ในขณะที่ ขนาดของบริษัท (SIZE) และรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม จำนวน 9 ด้าน ได้แก่ ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (CSR1) ด้านการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (CSR2) ด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (CSR3) ด้านการเคารพ

สิทธิมนุษยชน (CSR4) ด้านการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม (CSR5) ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภคร (CSR6) ด้านการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม (CSR7) ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (CSR8) และด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน (CSR10) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ซึ่งสามารถอธิบายผลการทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 11 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (CSR1) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (CSR1) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 11

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 12 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (CSR2) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (CSR2) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 12

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 13 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (CSR3) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (CSR3) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 13

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 14 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน (CSR4) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน (CSR4) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 14

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 15 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม (CSR5) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม (CSR5) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 15

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 16 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อ

ผู้บริโภคร (CSR6) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภคร (CSR6) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 16

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 17 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม (CSR7) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม (CSR7) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 17

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 18 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (CSR8) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (CSR8) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 18

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 19 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR9) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR9) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 0.080 แสดงให้เห็นว่าหากบริษัทมีการเปิดเผยข้อมูล รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR9) จะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) เพิ่มขึ้น 0.080 หน่วย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 9

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 20 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน (CSR10) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน (CSR10) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 20

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 32 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคม โดยตัวแปรควบคุมขนาด

ของบริษัทที่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า ขนาดของบริษัท (SIZE) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 32

6.3 การวิเคราะห์ผลกระทบของขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) และการควมรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) ที่มีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) โดยใช้ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดของบริษัท (SIZE) ซึ่งมีแบบจำลองดังนี้

แบบจำลองที่ 3

$$ROA = \beta_0 + \beta_1 BOD + \beta_2 IND + \beta_3 BLK + \beta_4 DIR + \beta_5 DUAL + \beta_6 SIZE + e$$

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของแบบจำลองที่ 3 แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของแบบจำลองที่ 3

ตัวแปรอิสระ	Unstandardized				Collinearity Statistics	
	Coefficients		t-value	Sig.	Tolerance	VIF
	B	Std. Error				
(Constant)	2.306	2.916	0.791	0.429		
BOD	0.206	0.126	1.626	0.105	0.923	1.083
IND	-3.356	6.712	-0.500	0.617	0.961	1.041
BLK	0.027	0.024	1.115	0.265	0.766	1.306
DIR	10.867	2.027	5.362	0.000*	0.813	1.230
DUAL	-0.286	0.820	-0.349	0.727	0.960	1.042
SIZE	0.0000001	0.000	2.910	0.004*	0.888	1.126

หมายเหตุ: R-squared = 0.068 , Adjusted R-squared = 0.060 , Durbin-Watson = 1.954 , F = 8.125

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ค่า VIF มีค่าเท่ากับ 1.041 - 1.306 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 5 ดังนั้น แสดงว่า ไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) นั่นคือ ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันสูง ซึ่งสอดคล้องกับการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ในส่วนที่ 3

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่าค่า Sig. (F-Statistic) มีค่าเท่ากับ 0.000 แสดงว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว ที่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) โดยสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) ได้ร้อยละ 6.0 (Adjusted R Square เท่ากับ 0.060)

หากพิจารณาผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) พบว่า สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) และขนาดของบริษัท (SIZE) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) อย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ในขณะที่ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) และการควมรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ(DUAL) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) ซึ่งสามารถอธิบายผลการทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 21 การกำกับดูแลกิจการด้านขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า การกำกับดูแลกิจการด้าน ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 21

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 22 การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 22

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 23 การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 23

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 24 การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 10.867 แสดงให้เห็นว่าหากสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) เพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) เพิ่มขึ้น 10.867 หน่วย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 24

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 25 การกำกับดูแลกิจการด้านการรวบรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านการรวบรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 25

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 33 การกำกับดูแลกิจการ โดยตัวแปรควบคุมขนาดของบริษัทมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า ขนาดของบริษัท (SIZE) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 0.0000001 แสดงให้เห็นว่าหากขนาดของบริษัท (SIZE) ซึ่งวัดโดยสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) เพิ่มขึ้น 0.0000001 หน่วย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 33

6.4 การวิเคราะห์ผลกระทบของขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) และการรวบรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) ที่มีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) โดยใช้ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดของบริษัท (SIZE) ซึ่งมีแบบจำลองดังนี้

แบบจำลองที่ 4

$$ROE = \beta_0 + \beta_1 BOD + \beta_2 IND + \beta_3 BLK + \beta_4 DIR + \beta_5 DUAL + \beta_6 SIZE + e$$

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของแบบจำลองที่ 4 แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของแบบจำลองที่ 4

ตัวแปรอิสระ	Unstandardized		t-value	Sig.	Collinearity Statistics	
	Coefficients				Tolerance	VIF
	B	Std. Error				
(Constant)	3.062	1.871	1.637	0.102		
BOD	0.098	0.081	1.214	0.225	0.923	1.083
IND	1.246	4.305	0.289	0.772	0.961	1.041
BLK	0.013	0.015	0.873	0.383	0.766	1.306
DIR	6.400	1.300	4.923	0.000*	0.813	1.230
DUAL	-0.335	0.526	-0.637	0.524	0.960	1.042
SIZE	0.00000003	0.000	0.472	0.637	0.888	1.126

หมายเหตุ: R-squared = 0.050 , Adjusted R-squared = 0.041 , Durbin-Watson = 1.986 , F = 5.598

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ค่า VIF มีค่าเท่ากับ 1.041 - 1.306 ซึ่งมิต่ำกว่า 5 ดังนั้น แสดงว่า ไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) นั่นคือ ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันสูง สอดคล้องกับการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ในส่วนที่ 3

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่าค่า Sig. (F-Statistic) มีค่าเท่ากับ 0.000 แสดงว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว ที่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) โดยสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ได้ร้อยละ 4.1 (Adjusted R Square เท่ากับ 0.041)

หากพิจารณาหากพิจารณาผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) พบว่า สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อย่างมีนัยสำคัญ 0.05 ในขณะที่ ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) การควมรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ(DUAL) และและขนาดของบริษัท (SIZE) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ซึ่งอธิบายผลการทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 26 การกำกับดูแลกิจการด้านขนาดของคณะกรรมการบริษัท

(BOD) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 26

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 27 การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 27

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 28 การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 28

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 29 การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 6.400 แสดงให้เห็นว่าหากสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) เพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) เพิ่มขึ้น 6.400 หน่วย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 29

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 30 การกำกับดูแลกิจการด้านการควรรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านการควรรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 30

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 34 การกำกับดูแลกิจการ โดยตัวแปรควบคุมขนาดของบริษัทมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า ขนาดของบริษัท (SIZE) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 34

ส่วนที่ 7 ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

7.1 ข้อมูลการกำกับดูแลกิจการและผลการดำเนินงาน

จากการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลการกำกับดูแลกิจการของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างและผลการดำเนินงานของกลุ่มตัวอย่างบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทั้งหมด 65 บริษัท พบว่า มีบริษัทที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์ จำนวน 26 บริษัท (แสดงดังภาคผนวก) ผู้วิจัยจึงทำการตัดบริษัทที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์ออก เหลือกลุ่มตัวอย่างจำนวน 39 บริษัท และในการประมวลผลข้อมูล ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อมูลการกำกับดูแลกิจการของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างและผลการดำเนินงานของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 39 บริษัท ไม่พบค่าผิดปกติ (Outliers) ของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างกับผลการดำเนินงานของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีจำนวน 39 บริษัท ใช้ข้อมูลในการศึกษา 5 ปี คือปี 2557 - 2561 จึงมีขนาดตัวอย่างเท่ากับ 195 ตัวอย่าง ซึ่งถูกนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อให้ทราบถึงข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรต่างๆ ที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ค่าต่ำสุดของข้อมูล (Minimum) ค่าสูงสุดของข้อมูล (Maximum) ค่าเฉลี่ยของข้อมูล (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล (Standard Deviation) โดยมีรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด (Minimum)	ค่าสูงสุด (Maximum)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
ROA	-17.880	30.050	6.860	8.770
ROE	-8.610	17.260	5.096	4.947

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด (Minimum)	ค่าสูงสุด (Maximum)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
BOD	10.000	22.000	14.969	2.764
IND	0.167	0.417	0.279	0.054
BLK	15.890	92.350	49.417	17.144
DIR	0.006	0.627	0.159	0.148
SIZE	402,480.470	98,014,735.000	21,937,037.137	23,855,340.107

จากตารางที่ 4.18 เมื่อพิจารณาการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา ของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 195 ตัวอย่าง มีดังนี้

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -17.880 ค่าสูงสุดเท่ากับ 30.050 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.860 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 8.770

อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -8.610 ค่าสูงสุดเท่ากับ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.260 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.096 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.947

ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) พบว่า มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 10.000 ค่าสูงสุดเท่ากับ 22.000 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.969 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.764

สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) พบว่า มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.167 ค่าสูงสุดเท่ากับ 0.417 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.279 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.054

สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) พบว่า มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 15.890 ค่าสูงสุดเท่ากับ 92.350 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 49.417 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 17.144

สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) พบว่า มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.006 ค่าสูงสุดเท่ากับ 0.627 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.159 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.148

ขนาดของบริษัท (SIZE) โดยพิจารณาจากสินทรัพย์รวม พบว่า มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 402,480.470 ค่าสูงสุดเท่ากับ 98,014,735.000 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21,937,037.137 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 23,855,340.107

7.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient)

เป็นการวิเคราะห์เพื่อวัดระดับและทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระทุกตัวว่ามีความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด รวมทั้งเป็นการตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) นั่นคือ ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเองซึ่งส่งผลให้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเชิงพหุคูณไม่ถูกต้อง โดยผู้ศึกษาจะใช้การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation (rxy)) ในการวัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งค่าสหสัมพันธ์ไม่ควรเกิน 0.80 (Ferguson, 1981)

สำหรับการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ได้แบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ส่วน คือ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ

7.2.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน ได้แก่ ขนาดของบริษัท (SIZE) ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) และการควมรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL)

ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน

ตัวแปรอิสระ	BOD	IND	BLK	DIR	DUAL	SIZE
BOD	1					
IND	0.212**	1				
BLK	0.052	-0.269**	1			
DIR	-0.241**	-0.026	0.344**	1		
DUAL	-0.140	-0.115	0.172*	0.275**	1	
SIZE	0.193**	0.136	-0.296**	-0.001	-0.196**	1

หมายเหตุ ** ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.19 การทดสอบความสัมพันธ์เบื้องต้นระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน พบว่าที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันมีดังนี้

1. สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับ

ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.212

2. สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.269

3. สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับ ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.241 และสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.344

4. การควบรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.275

5. ขนาดของบริษัท (SIZE) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.193

6. ขนาดของบริษัท (SIZE) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) และสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.296 และ 0.196 ตามลำดับ

และที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า การควบรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.172

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระข้างต้น พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละตัวส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ และบางตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กัน แสดงให้เห็นว่า ข้อมูลไม่มีปัญหาที่ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) ที่จะส่งผลกระทบต่อผลการทดสอบสมการความถดถอยพหุคูณไม่ถูกต้อง

7.2.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ ตัวแปรตามคือ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficient) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม	
	ROA	ROE
BOD	0.261**	0.257**
IND	0.110	0.055
BLK	0.088	0.105
DIR	0.232**	0.202**
DUAL	-0.035	-0.031
SIZE	0.186**	0.144*

หมายเหตุ ** ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.20 พบว่า การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามพบว่า ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 คือ ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) และขนาดของบริษัท (SIZE) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.261, 0.232 และ 0.186 ตามลำดับ ในขณะที่สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) และการควมรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

สำหรับผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) พบว่า ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 คือ ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) และ สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.257 และ 0.202 และขนาดของบริษัท (SIZE) มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.144 ในขณะที่สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่

(BLK) และการควมรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

7.3 การตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างค่าความคลาดเคลื่อน (Autocorrelation)

ก่อนการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณต้องตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างค่าความคลาดเคลื่อน จะทดสอบโดยการประมาณสมการถดถอยเชิงพหุคูณแบบกำลังสองน้อยที่สุดพิจารณาจากค่าสถิติ Durbin-Watson (D.W.) ทั้งนี้ถ้าค่า Durbin-Watson มีค่าน้อยกว่า 1.5 และมากกว่า 2.5 แสดงว่าเกิด Autocorrelation (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2553) การประมาณสมการถดถอยเชิงพหุคูณแบบกำลังสองน้อยที่สุดเพื่อตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างค่าความคลาดเคลื่อนของแต่ละแบบจำลองมีค่าการประมาณดังตารางที่ 4.21 ซึ่งแบบจำลองมีดังนี้

แบบจำลองที่ 5

$$ROA = \beta_0 + \beta_1 BOD + \beta_2 IND + \beta_3 BLK + \beta_4 DIR + \beta_5 DUAL + \beta_6 SIZE + e$$

แบบจำลองที่ 6

$$ROE = \beta_0 + \beta_1 BOD + \beta_2 IND + \beta_3 BLK + \beta_4 DIR + \beta_5 DUAL + \beta_6 SIZE + e$$

ตารางที่ 4.21 ผลสรุปแบบจำลองจากการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

แบบจำลอง	R	R Square	Adjusted R Square	S.E. of regression	Durbin-Watson
5	0.425	0.180	0.154	8.065	1.796
6	0.388	0.150	0.123	4.632	1.917

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ค่าสถิติ Durbin-Watson ของแบบจำลองที่ 5 มีค่าเท่ากับ 1.796 แบบจำลองที่ 6 มีค่าเท่ากับ 1.917 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1.5 และน้อยกว่า 2.5 ดังนั้นแสดงว่า แบบจำลองที่ 5 และ 6 ไม่เกิด Autocorrelation นั่นคือไม่มีปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างค่าความคลาดเคลื่อน

ตารางที่ 4.22 สรุปผลการตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างค่าความคลาดเคลื่อน ของ การทดสอบผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทกลุ่ม อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

แบบจำลอง	ค่าสถิติ Durbin-Watson	ปัญหา Autocorrelation
แบบจำลองที่ 5	1.796	ไม่มีปัญหา
แบบจำลองที่ 6	1.917	ไม่มีปัญหา

จากตารางที่ 4.22 การทดสอบผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง พบว่า แบบจำลองที่ 5 และ 6 ไม่มีปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างค่าความคลาดเคลื่อน จึงสามารถนำไปวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณต่อไป

7.4 การทดสอบข้อตกลงของการใช้สมการถดถอยพหุคูณ (Assumptions)

การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น (Assumptions) ของการใช้สมการถดถอยพหุคูณมีดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนเป็นศูนย์ โดยทำการทดสอบ One- Sample t-test
2. ทดสอบการแจกแจงปกติของค่าความคลาดเคลื่อน โดยพิจารณาค่า Kolmogorov Smirnov (K-S Test) มีดังนี้

3. ค่าความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกัน โดยทำการทดสอบ Durbin-Watson

การทดสอบค่าความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกัน โดยทำการทดสอบ Durbin-Watson ได้ทำการทดสอบในส่วนที่ 3 ดังนั้นในส่วนนี้จึงทำการทดสอบค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนเป็นศูนย์ และทดสอบการแจกแจงปกติของค่าความคลาดเคลื่อน ดังนี้

7.4.1 ค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนเป็นศูนย์ โดยทำการทดสอบ One- Sample t-test

ผู้ศึกษาจะทำการทดสอบค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนว่ามีค่าเท่ากับศูนย์หรือไม่ โดยมีสมมติฐานของการทดสอบ ดังนี้

H_0 : ค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนเป็นศูนย์

H_1 : ค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนไม่เป็นศูนย์

ตารางที่ 4.23 ทดสอบค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนเป็นศูนย์

แบบจำลอง	t	df	Sig.	ผลการทดสอบ
แบบจำลองที่ 5	0.000	194	1.000	ยอมรับ H_0
แบบจำลองที่ 6	0.000	194	1.000	ยอมรับ H_0

จากตารางที่ 4.23 การตรวจสอบค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนเป็นศูนย์ พบว่าแบบจำลองที่ 5 และ 6 มีค่านัยสำคัญ (Sig) เท่ากับ 1.000 ซึ่งมีความมากกว่านัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_0 ปฏิเสธ H_1 หมายความว่า ค่าเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนแบบจำลองที่ 5 และ 6 เป็นศูนย์ จึงเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น (Assumptions) ของการใช้สมการถดถอยพหุคูณ

7.4.2 ทดสอบการแจกแจงปกติของข้อมูล โดยพิจารณา Kolmogorov Smirnov

(K-S Test)

ผู้ศึกษาจะทำการทดสอบข้อมูลมีการแจกแจงปกติหรือไม่ โดยมีสมมติฐานของการทดสอบ ดังนี้

H_0 : ข้อมูลมีการแจกแจงปกติ

H_1 : ข้อมูลมีการแจกแจงไม่ปกติ

ตารางที่ 4.24 ผลทดสอบแจกแจงปกติของค่าความคลาดเคลื่อน

แบบจำลอง	Kolmogorov-Smirnov Z	Sig.	ผลการทดสอบ
แบบจำลองที่ 5	0.504	0.961	ยอมรับ H_0
แบบจำลองที่ 6	0.729	0.662	ยอมรับ H_0

จากตารางที่ 4.24 การทดสอบแจกแจงปกติของค่าความคลาดเคลื่อนพบว่า แบบจำลองที่ 5 และ 6 มีค่านัยสำคัญ (Sig) เท่ากับ 0.961 และ 0.662 ตามลำดับ ซึ่งมีความมากกว่านัยสำคัญทางสถิติที่กำหนดไว้ 0.05 แสดงว่า ยอมรับ H_0 ปฏิเสธ H_1 หมายความว่า ค่าความคลาดเคลื่อนของแบบจำลองที่ 5 และ 6 มีการแจกแจงปกติ จึงเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น (Assumptions) ของการใช้สมการถดถอยพหุคูณ

7.5 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

1) การวิเคราะห์ผลกระทบของขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) สัดส่วนการถือหุ้นของ

ผู้บริหารและกรรมการ (DIR) และการควมรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) ที่มีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) โดยใช้ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดของบริษัท (SIZE) ซึ่งมีแบบจำลองดังนี้

แบบจำลองที่ 5

$$ROA = \beta_0 + \beta_1 BOD + \beta_2 IND + \beta_3 BLK + \beta_4 DIR + \beta_5 DUAL + \beta_6 SIZE + e$$

ตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของแบบจำลองที่ 5

ตัวแปรอิสระ	Unstandardized		t-value	Sig.	Collinearity Statistics	
	Coefficients				Tolerance	VIF
	B	Std. Error				
(Constant)	-13.176	4.646	-2.836	0.005		
BOD	0.944	0.234	4.024	0.000*	0.798	1.253
IND	6.167	11.561	0.533	0.594	0.852	1.173
BLK	0.010	0.041	0.244	0.808	0.683	1.465
DIR	18.550	4.585	4.045	0.000*	0.725	1.380
DUAL	-1.340	1.708	-0.785	0.434	0.879	1.138
SIZE	0.00000004	0.00000003	1.615	0.108	0.814	1.228

หมายเหตุ: R-squared = 0.180 , Adjusted R-squared = 0.154 , Durbin-Watson = 1.796 , F = 6.897

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ค่า VIF มีค่าเท่ากับ 1.138 - 1.465 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 5 ดังนั้น แสดงว่าไม่ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) นั่นคือ ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันสูง ซึ่งสอดคล้องกับการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ในส่วนที่ 2

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่าค่า Sig. (F-Statistic) มีค่าเท่ากับ 0.000 แสดงว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว ที่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) โดยสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ได้ร้อยละ 15.4 (Adjusted R Square เท่ากับ 0.154)

หากพิจารณาผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรม อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) พบว่า ขนาดของ คณะกรรมการบริษัท (BOD) และสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่สัดส่วน ของคณะกรรมการอิสระ (IND) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) การควมรวม ตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) และขนาดของบริษัท (SIZE) ไม่มี ผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ซึ่งสามารถอธิบายผลการทดสอบสมมติฐาน ได้ดังนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 21 การกำกับดูแลกิจการด้านขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านขนาดของ คณะกรรมการบริษัท (BOD) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 0.944 แสดงให้เห็นว่าหาก ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) เพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ รวม (ROA) เพิ่มขึ้น 0.944 หน่วย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 21

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 22 การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนของ คณะกรรมการอิสระ (IND) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 22

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 23 การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นราย ใหญ่ (BLK) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้น ของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 23

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 24 การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหาร และกรรมการ (DIR) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้น ของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 18.550 แสดงให้เห็นว่าหากสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) เพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) เพิ่มขึ้น 18.550 หน่วย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 24

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 25 การกำกับดูแลกิจการด้านการรวบรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านการรวบรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 25

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 33 ขนาดของบริษัทที่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า ขนาดของบริษัท (SIZE) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 33

2) การวิเคราะห์ผลกระทบของขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) และการรวบรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) ที่มีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) โดยใช้ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดของบริษัท (SIZE) ซึ่งมีแบบจำลองดังนี้

แบบจำลองที่ 6

$$ROE = \beta_0 + \beta_1 BOD + \beta_2 IND + \beta_3 BLK + \beta_4 DIR + \beta_5 DUAL + \beta_6 SIZE + e$$

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของแบบจำลองที่ 4 แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณของแบบจำลองที่ 6

ตัวแปรอิสระ	Unstandardized		t-value	Sig.	Collinearity Statistics	
	Coefficients				Tolerance	VIF
	B	Std. Error				
(Constant)	-4.769	2.669	-1.787	0.076		
BOD	0.542	0.135	4.024	0.000*	0.798	1.253

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	Unstandardized		t-value	Sig.	Collinearity Statistics	
	Coefficients				Tolerance	VIF
	B	Std. Error				
IND	-1.210	6.640	-0.182	0.856	0.852	1.173
BLK	0.007	0.023	0.286	0.775	0.683	1.465
DIR	9.414	2.634	3.574	0.000*	0.725	1.380
DUAL	-0.760	0.981	-0.775	0.439	0.879	1.138
SIZE	0.00000002	0.00000002	1.124	0.263	0.814	1.228

หมายเหตุ: R-squared = 0.150 , Adjusted R-squared = 0.123 , Durbin-Watson = 1.917 , F = 5.546

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ค่า VIF มีค่าเท่ากับ 1.138 - 1.465 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 5 ดังนั้น แสดงว่า ไม่ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) นั่นคือ ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันสูง สอดคล้องกับการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ในส่วนที่ 2

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) พบว่าค่า Sig. (F-Statistic) มีค่าเท่ากับ 0.000 แสดงว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว ที่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) โดยสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ได้ร้อยละ 12.3 (Adjusted R Square เท่ากับ 0.123)

หากพิจารณาหากพิจารณาผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) พบว่า ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) และสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) การควมรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) และขนาดของบริษัท (SIZE) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ซึ่งอธิบายผลการทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 26 การกำกับดูแลกิจการด้านขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 0.542 แสดงให้เห็นว่าหากขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) เพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) เพิ่มขึ้น 0.542 หน่วย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 26

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 27 การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 27

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 28 การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 28

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 29 การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับ 9.414 แสดงให้เห็นว่าหากสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) เพิ่มขึ้น 1 หน่วยจะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) เพิ่มขึ้น 9.414 หน่วย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 29

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 30 การกำกับดูแลกิจการด้านการควมรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านการควมรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) ไม่มีผลกระทบต่ออัตรา

ผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 30

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 34 ขนาดของบริษัทมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณพบว่า ขนาดของบริษัท (SIZE) ไม่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 34

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อบริษัทถือเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินงานซึ่งจะส่งผลให้บริษัทมีความยั่งยืนได้ในอนาคต ปัจจุบันหลายบริษัทได้เล็งเห็นและตระหนักถึงความสำคัญและได้จัดทำเอกสารการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมควบคู่ไปกับรายงานประจำปี การเปิดเผยการรายงานข้อมูลทันต่อเวลา ถูกต้อง ครบถ้วน สะท้อนความเป็นจริงจะทำให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถนำข้อมูลประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม

การศึกษาเรื่องผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จาก 7 อุตสาหกรรม จำนวน 230 บริษัท ระหว่างปี 2557 – 2561 รวมเป็นระยะเวลา 5 ปี

ผู้วิจัยมุ่งเน้นในการศึกษาผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในรายงานประจำปี (รายงาน 56-1) โดยผู้วิจัยศึกษาประเด็นเฉพาะตัวแปรอิสระในรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมเฉพาะด้านต่างๆ ดังนี้ 1. ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (CSR1) 2. ด้านการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม (CSR2) 3. ด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (CSR3) 4. ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน (CSR4) 5. ด้านการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม (CSR5) 6. ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (CSR6) 7. ด้านการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม (CSR7) 8. ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (CSR8) 9. ด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR9) 10. ด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน (CSR10) และศึกษาถึงการกำกับดูแลกิจการเฉพาะด้านต่างๆ ดังนี้ 1. ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) 2. สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) 3. สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) 4. สัดส่วนการถือ

หุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) 5. การรวบรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) และตัวแปรตาม คือ 1. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) 2. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) โดยมีตัวแปรควบคุม คือ ขนาดของบริษัท (SIZE)

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Description statistics) เป็นการแสดงผลในค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม แล้วนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบตัวแปรอิสระต้องไม่มีความสัมพันธ์กันโดยใช้ค่าสถิติ Tolerance และค่า Variance Inflation Factor (VIF) เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการนำไปวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

การศึกษามีประเด็นสำคัญในการนำเสนอ ดังนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 5.3 ข้อจำกัดของงานวิจัย
- 5.4 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์และสมมติฐาน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 4 ประเด็น สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ข่าวสารนวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคมมีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ศึกษาผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ข่าวสารนวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคมมีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้

ถือหุ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ศึกษาผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการมีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 ศึกษาผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการมีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น เพื่อให้ได้คำตอบในงานวิจัยตามสมมติฐาน ผู้วิจัยจึงสรุปผลการทดสอบสมมติฐานจากการวิจัย ดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานจากการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการกำกับดูแลกิจการที่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรมมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการเคารพสิทธิมนุษยชนมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ปฏิเสธ

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 5 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรมมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 6 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภคมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 7 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคมมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 8 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ยอมรับ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 9 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคมมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ยอมรับ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 10 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 11 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 12 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรมมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ปฏิเสธ

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 13 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 14 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการเคารพสิทธิมนุษยชนมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 15 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรมมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 16 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภคมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 17 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคมมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 18 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 19 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคมมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ยอมรับ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 20 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืนมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ปฏิเสธ

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 21 การกำกับดูแลกิจการด้านขนาดของคณะกรรมการบริษัทที่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 22 การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 23 การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 24 การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ยอมรับ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 25 การกำกับดูแลกิจการด้านการควมรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 26 การกำกับดูแลกิจการด้านขนาดของคณะกรรมการบริษัทที่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 27 การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 28 การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ปฏิเสธ

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 29 การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ยอมรับ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 30 การกำกับดูแลกิจการด้านการรวบรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 31 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมโดยตัวแปรควบคุมขนาดของบริษัทมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 32 รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมโดยตัวแปรควบคุมขนาดของบริษัทมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ปฏิเสธ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 33 การกำกับดูแลกิจการ โดยตัวแปรควบคุมขนาดของบริษัทมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ยอมรับ
สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 34 การกำกับดูแลกิจการ โดยตัวแปรควบคุมขนาดของบริษัทมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ปฏิเสธ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสามารถอภิปรายผลตามตัวแปรได้ดังนี้

ตัวแปรรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม จากการวิจัยพบว่า บริษัทที่มีการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี (CSR1) มากที่สุด โดยมีจำนวนคำเฉลี่ยเท่ากับ 117.531 รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติต่อ

แรงงานอย่างเป็นธรรม (CSR5) โดยมีจำนวนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 76.730 ด้านการประกอบกิจการด้วยความ
 ความเป็นธรรม (CSR2) โดยมีจำนวนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 69.826 ด้านการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม
 (CSR7) มีจำนวนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 47.515 ด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน (CSR3) มีจำนวนค่า
 เฉลี่ยเท่ากับ 32.481 ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม (CSR8) มีจำนวนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22.445 ด้าน
 ความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค (CSR6) มีจำนวนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.750 ด้านการจัดทำรายงานแห่ง
 ความยั่งยืน (CSR10) มีจำนวนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.509 ด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจาก
 การดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR9) มีจำนวนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.398 และลำดับสุดท้ายคือ
 ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน (CSR4) มีจำนวนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.796 แสดงให้เห็นว่าบริษัทที่จัด
 ทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้ความสำคัญกับการรายงานความรับผิดชอบต่อ
 สังคมเป็นอย่างยิ่ง สามารถกำกับดูแลและควบคุมการบริหารงานได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ
 สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานของ Global Reporting Initiative (GRI) ซึ่ง Goel & Cragg
 (2005) ได้สรุปไว้ว่าตามมาตรฐานการรายงาน GRI ต้องมีการรายงาน 3 ประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ 1.
 ด้านสิ่งแวดล้อม 2.ด้านเศรษฐกิจ 3.ด้านสังคม

ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ข้อมูลรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดการ
 สิ่งแวดล้อม (CSR8) และด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อ
 สังคม (CSR9) มีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดง
 ให้เห็นว่า เมื่อบริษัทมีการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและด้าน
 นวัตกรรมและเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น ทำให้อัตรา
 ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เพิ่มขึ้น ซึ่งแตกต่างกับงานวิจัยของ อภิรดา ชิมประทีป (2559) พบว่า
 ข้อมูลรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและด้านนวัตกรรมและการ
 เผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคมมีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์
 (ROA) ไปในทิศทางลบ ซึ่งหากแสดงข้อมูลรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดการ
 สิ่งแวดล้อมและด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม
 อาจส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ลดลง

นอกจากนี้ ด้านนวัตกรรมและเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อ
 สังคม (CSR9) มีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 แสดงให้เห็นว่าในปัจจุบันบริษัทที่รายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านนวัตกรรมและเผยแพร่
 นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคมเพิ่มขึ้น ส่งผลให้อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้
 ถือหุ้น (ROE) เพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งแตกต่างกับงานวิจัยของ นราภรณ์ สุขอยู่ และ ดารารัตน์ โพธิ์จักษ์ณ์
 (2558) พบว่า ด้านนวัตกรรมและเผยแพร่ นวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคมไม่มีผล

ต่ออัตราผลตอบแทนของส่วนผู้ถือหุ้น (ROE)

ตัวแปรการกำกับดูแลกิจการ จากการวิจัยพบว่า การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยหากสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) เพิ่มขึ้น จะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (ROE) เพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการศึกษาครั้งนี้เลือกศึกษาเฉพาะบริษัทที่มีผู้บริหารและกรรมการเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ เนื่องจากไม่มีการเปิดเผยข้อมูลจำนวนหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อย จึงทำให้ผู้บริหารและกรรมการที่มีอำนาจในการบริหารบริษัทสามารถตัดสินใจเพื่อให้บริษัทมีผลประกอบการที่ดี ซึ่งจะส่งผลดีต่อจำนวนหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ การถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการจะเป็นสิ่งจูงใจอย่างหนึ่งที่ทำให้บุคคลเหล่านี้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ศักดิ์ อินตะไชยวงศ์ (2555), Klapper and Love (2004) ซึ่งแตกต่างกับงานวิจัยของ ฉินนันท์ จันทรเขตต์ (2554), สุรงค์ เห็นสว่าง (2560) พบว่าสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการบริษัท ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของบริษัท แสดงให้เห็นว่าไม่ว่าสัดส่วนของผู้บริหารหรือกรรมการจะมีมากนักน้อยเพียงใด ไม่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัท

นอกจากนี้ จากการวิจัยพบว่า การกำกับดูแลกิจการของกลุ่มอุตสาหกรรม อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างด้านขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) และสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยหากขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BOD) และสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) เพิ่มขึ้น จะส่งผลให้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้น (ROE) เพิ่มขึ้น ในขณะที่สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (IND) สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ (BLK) การควมรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ (DUAL) และขนาดของบริษัท (SIZE) ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ทั้งนี้เนื่องจากขนาดของคณะกรรมการเป็นส่วนหนึ่งที่มีบทบาทความสำคัญในการบริหารจัดการองค์กร เป็นกลไกในการควบคุมดูแลกำกับกิจการให้มีความถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ และช่วยในการผลักดันให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามหลักการกำกับกิจการที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kyereboach and Beikpe (2007) ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของคณะกรรมการกับผลการดำเนินงานของบริษัท พบว่า ขนาดของคณะกรรมการที่ใหญ่ขึ้นส่งผล

ให้อัตรผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) สูงขึ้น แสดงถึงผลการดำเนินงานที่ดีขึ้น และ Onokoya et al. (2014) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงานของกลุ่มธนาคารของไนจีเรีย พบว่าขนาดของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์กับอัตรผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ตัวแปรควบคุมขนาดบริษัท จากการวิจัยพบว่า เมื่อขนาดของบริษัท (SIZE) ซึ่งวัดโดยสินทรัพย์รวมเป็นตัวแปรควบคุมของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม ทำให้ไม่มีผลกระทบต่ออัตรผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และอัตรผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) แสดงให้เห็นว่าขนาดของบริษัท ไม่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปทุมพร หิรัญสาลี (2557), Suttipun and Stantion (2012) และเมื่อขนาดของบริษัท (SIZE) ซึ่งวัดโดยสินทรัพย์รวมเป็นตัวแปรควบคุมของการกำกับดูแลกิจการ มีผลกระทบต่ออัตรผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบริษัทที่มีขนาดใหญ่มีกำลังในการลงทุน มีความพร้อมทางการเงิน และต้องเผชิญกับแรงผลักดันจากผู้มีส่วนได้เสีย จึงส่งผลให้อัตรผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kyereboach and Beikpe (2007), Ferreira and Matos (2008) แต่ไม่มีผลกระทบต่ออัตรผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) แสดงให้เห็นว่าไม่ว่าขนาดของบริษัท ซึ่งพิจารณาโดยสินทรัพย์รวมจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง ไม่มีผลกระทบต่ออัตรผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพรรณ เลิศรุจิวิช (2559)

5.3 ข้อจำกัดของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดที่สำคัญ ดังนี้

1. ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการในงบการเงินและรายงานประจำปี (56-1) เนื้อหาของการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมไม่ได้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากการรายงานเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมนั้นเป็นเพียงแนวปฏิบัติของ กตด. ไม่ได้เป็น กฎระเบียบหรือข้อบังคับ การเปิดเผยข้อมูลเป็นไปในลักษณะสมัครใจ

2. ในการศึกษาการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานในครั้งนี้ มีบริษัทที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์จำนวน 76 บริษัท เนื่องจากไม่มีข้อมูลของ สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ (DIR) ซึ่งในรายงานประจำปี (56-1) เปิดเผยเฉพาะข้อมูลจำนวนหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่

ซึ่งเป็นบริษัท องค์กร หรือกองทุน ไม่เปิดเผยจำนวนหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อยที่อาจเป็นผู้บริหารและกรรมการ

3. การกำกับดูแลกิจการในการวิจัยครั้งนี้ได้นำมาทำการศึกษาเพียง 5 ตัวแปร ได้แก่ ขนาดของคณะกรรมการบริษัท สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ และการควมรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการ

5.4 ข้อเสนอแนะ

1. จากการวิจัยครั้งนี้ การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการมีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ซึ่งเป็นข้อมูลให้นักลงทุนได้ใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุน โดยพิจารณาจากการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นและกรรมการที่ถือหุ้นรายใหญ่ได้ รวมทั้งควรพิจารณาขนาดของบริษัทควบคู่ไปด้วย เนื่องจากบริษัทที่มีสินทรัพย์รวมมากมีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

2. ผู้ที่ต้องการวิจัยต่อเนื่อง อาจจะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทางด้านรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการ โดยวิธีการวัดผลการดำเนินงานทางการเงินในรูปแบบอื่น เช่น อัตราการเติบโตของรายได้ อัตราการเปลี่ยนแปลงของกำไรสุทธิ หรือมูลค่ากิจการทางตลาดของบริษัท ซึ่งจะช่วยขยายความรู้ให้กว้างขวางและให้ได้ผลการวิจัยในมุมมองที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

3. ควรมีการศึกษาผลกระทบต่อการดำเนินงาน โดยเพิ่มเติมตัวแปรการกำกับดูแลกิจการอื่นๆ เช่น การดำรงตำแหน่งกรรมการหลายบริษัท จำนวนครั้งการประชุมของคณะกรรมการบริษัท หรือ ค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัท หรือปัจจัยอื่นๆ เช่น ความสามารถในการทำกำไร ความสามารถในการแข่งขัน เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรณีการ สัทธิดำรง. (2551). ปัจจัยที่ผลักดันและสนับสนุนให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการบัญชีเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม: กรณีศึกษาบริษัทในกลุ่มพลังงานและสาธารณูปโภคซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การศึกษาด້วยตนเองตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2546. การวิเคราะห์สถิติ: สำหรับการบริหารและวิจัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2553). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Windows . กรุงเทพฯ: บริษัทธรรมสาร จำกัด.
- โกวิท สวัสดิ์มงคล. (2550). ความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการรถเอกชนร่วมบริการ ขสมก. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เข้มทิศธุรกิจเพื่อสังคม. (2558). สืบค้นจาก <http://resource.thaihealth.or.th/library/hot/13207>.
- จุฬารัตน์ กันจันวงศ์. (2550). การศึกษาเชิงประจักษ์เกี่ยวกับความมีคุณค่าข้อมูลของกำไรทางบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก่อนและหลังการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลันดา นุราฤทธิ. (2556). ความสัมพันธ์ของระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรกับผลประกอบการทางการเงินของบริษัทหมวดธุรกิจธนาคารที่อยู่ในดัชนี SET50. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ช่อทิพย์ โกกิม. 2547. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความแตกต่างของคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โชติรัตน์ ศรีสุข. (2554). กลยุทธ์การสื่อสารและการรับรู้รูปแบบโครงการความรับผิดชอบต่อสังคม

- ของ บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด(มหาชน) วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประกอบการ, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปากร, จุติมา กิ่งแก้ว, (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อการเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมตามความสมัครใจของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ปริญญาปรัชญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 1-22.
- ทริยา พงษ์พันธุ์. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อด้าน สิ่งแวดล้อม สังคมและบรรษัทภิบาลขององค์กรกับผลประกอบการทางการเงินของ บริษัทหมวดธุรกิจพลังงานที่อยู่ในดัชนี SET50. สารนิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะการบัญชี: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ณรงค์ศักดิ์ อินตะไชยวงศ์. (2555). ผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการต่อผลการดำเนินงานของ บริษัท กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร.
- ณัฐวรรณ ศิริธำนันท์. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณิชนันท์ จันทรเขตต์. (2554). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET100. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบัญชี, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- ณิชววรรณ วิชัยดิษฐ. (2555). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปรัชญามหาบัณฑิต สาขาวิชาบัญชี, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดารารัตน์ โพธิ์ประจักษ์. (2560). ผลกระทบของการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีต่อมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี, กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีปทุม ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2555). สืบค้นจาก <http://www.set.or.th>.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2561. “รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ไทย.” จาก <http://www.set.or.th>.

ทิพย์ธัญญา หริณานนท์. (2560). อิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อการจัดการกำไร และมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่ม SET 100. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ชนกร กรทองทวีลาภ. (2553). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรกับการปฏิบัติงานทางการเงินวัดค่าโดยอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การศึกษาด้วยตนเอง บัญชีมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชนิษฐา ชิวพัฒน์พันธ์. (2546). การบัญชีการเงิน. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

ธีรพร ทองชะ โขก. (2556). ความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทจดทะเบียนบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ. สงขลามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

นราภรณ์ สุขอยู่ และดารารัตน์ โพธิ์ประจักษ์. (2558). การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร และกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.

นฤมล สิทธิเดช. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมในรายงานประจำปี: กรณีศึกษาบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

บุษบา นุชิตภาพ. (2551). **The relationship between corporate social responsibility disclosure and firm performance of listed companies on set 100.** อาจารย์ผู้ควบคุมงาน: ปัญญา สัมฤทธิ์ประดิษฐ์, บช.ค., หน้า 83

บุรณภพ สมเศรษฐ์, และคณะ. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดขององค์กรความรับผิดชอบต่อสังคม และผลการดำเนินงานด้านการเงิน. ผู้ช่วยผู้สอบบัญชี บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี จำกัด.

- ปทุมพร หิรัญสาลี. (2557). การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการใน 56-1: กรณีศึกษา
บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชี
มหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พัชรี นิวัฒน์เจริญชัยกุล. (2546). การมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคมของพนักงานบริษัท เทเลคอม
เอเชีย คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทในเครือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มัทนชัย สุทธิพันธ์. (2555). การเปิดเผยข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมในรายงานประจำปีของบริษัท:
กรณีศึกษา 50 บริษัทขนาดใหญ่ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
,34(132), 46-47
- วาสนา จันทร์ศรี. (2549) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดีและผลกระทบที่มีต่อการ
ดำเนินงาน: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. บัญชี
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศศิวิมล มีอำพล และ ศรายุทธ เรืองสุวรรณ. (2553). บรรษัทภิบาลจะช่วยยกระดับผลการดำเนินงาน
ของกิจการได้จริงหรือ: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนหมวดอาหารและเครื่องดื่มในตลาด
หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารวิชาชีพบัญชี, 6(17), 57-71.
- ศิลป์พร ศรีจันทร์เพชร. (2551). ความรับผิดชอบต่อสังคมของคณะกรรมการบริษัท โครงสร้างของผู้ถือหุ้นกับ
มูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์. วารสารวิชาชีพบัญชี, 4(10), 26-39.
- สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. กลยุทธ์การแข่งขันของธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : งานดี, 2544.
- สมยศ นาวิการ. (2530). การบริหาร. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- สร้อยเพชร สุขเสริม. (2550). คุณภาพกำไรของธนาคารของรัฐ. บัญชีมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สารานุกรมเสรี. (2555). ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2555, จาก
<http://th.wikipedia.org/wiki>.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2540. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
เฟื่องฟ้า พรินติ้ง.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2543. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์

เฟื่องฟ้า พรินต์ติ้ง.

สุทธิศักดิ์ ไกรสรสุธาสิณี. (2550). CSR มิติใหม่ในการบริหารธุรกิจ. วารสารสื่อพลัง, 15(1).

สุพาดา สิริกฤตดา. (2546). รศ. การบัญชีบริหาร. บริษัทธรรมสาร จำกัด.

สุมาลี จิวะมิตร. (2546). “การบริหารการเงิน” กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรางค์ เห็นสว่าง. (2560). ผลกระทบจากระดับคะแนนการกำกับดูแลกิจการและโครงสร้างผู้ถือหุ้นต่อผลตอบแทนส่วนเกินและผลประกอบการเชิงการเงิน:การศึกษาเชิงประจักษ์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เสนาะ ตีเยาว์. (2544). หลักการบริหาร. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อธิกา แรมวิโรจน์. (2549). การศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (Return on Asset: ROA) อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity: ROE) และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to equity ratio : D/E ratio) กับการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อภิรดา ชินประทีป. (2559). การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรและผลการดำเนินงานทางการเงิน. วารสารการบริหารท้องถิ่น. ปีที่ 9 ฉบับที่ 1.

อรพรรณ เลิศรุจิวิช. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการที่ดี การป้องกันการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับคอร์รัปชัน และมูลค่ากิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อลิสา ประมวลเจริญกิจ. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อสังคมและผลประกอบการทางการเงินของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

อักรพงศ์ อ้นทอง. 2547. คู่มือการใช้โปรแกรม DEAP 2.1 สำหรับการวิเคราะห์ประสิทธิภาพด้วยวิธีการ Data Envelopment Analysis. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อัญญา ขันทวีทย์, ศิลปะพร ศรีจันทะพร และเดือนเพ็ญ จันทร์ศิริศรี. (2552). การกำกับดูแลกิจการ เพื่อสร้างมูลค่ากิจการ.

อานัติ ลิ้มคเดช. (2556). “การส่งสัญญาณด้วยรางวัลรับผิดชอบต่อสังคม กรณีศึกษาของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.” วารสารบริหารธุรกิจ, 36, 139, 27-42.

โอฬาร กลีบพุด. ผู้แปล. (2545). **อำนาจการเงิน แบบไม่จบบัญชี**. กรุงเทพฯ: หจก. เมื่อดทรายพริ้นติ้ง.

Adelopo, I. (2010). **Voluntary Disclosure Practices among Listed Company in Nigeria**. *Advances in Accounting, Incorporating Advances in Internation Accounting*, 27(2011), pp. 338-345.

Alsaed, K. (2006). The Association between Firm – Specific Characteristics and Disclosure: The Case of Saudi Arabia. *Managerial Auditing Journal*, 21(5), pp. 476-496

Antal, B., Dierkes, M., Macmillan, K & Marz, L. (2002). Corporate social reporting revisited. *Journal of General Management*, 28, No.2, pp. 22-24.

Barnard, C.I, 1938. **The Functions of the Executive**. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Bonna, A. K. (2012). **The impact of corporate governance on corporate financial performance**. Doctoral dissertation, Walden University, MN.

Bouten L., Hooze S., (2015). **The Changing Role of Internal Audit in the CSR Assurance Process**. Social and Environmental Accounting Research, London, United Kingdom.

Bowen, H. (1953). **Social Responsibility of the businessmen**, New York: Harper & Row.

Brine, M., Brown, R., and Hackett, G. (2007). Corporate Social Responsibility and Financial Performance in the Australian Context. *Economic Round-up*, Autumn, 47-58.

Camfferman, K. & Cook, T. E. (2002). An Analysis of Disclosure in the Annual Reports of U.K. and Dutch Companies. *Journal of International Accounting Research*, 1, pp. 3-31.

Carroll, A. B. & Buchholtz A. K. (2006). **Business & Society: Ethics & Stakeholder Management**. Thompson, 6th Edition.

Cheng, W. L. & Ahmad J. (2010). Incorporating Stakeholders Approach in Corporate Social

- Responsibility (CSR): A Case Study at Multinational Corporations (MNCs) in Penang. **Social Responsibility journal**, 6(4), pp. 593 - 610.
- Chidambaran, N. K., Palia, D., & Zheng, Y. (2006). **Does better corporate governance "cause" better firm performance?** Retrieved from SSRN: <http://ssrn.com/abstract=891556>.
- Cho, C., Patten, D. (2007). **The Role of Environmental Disclosures as Tools of Legitimacy: A Research Note.** *Accounting, Organizations and Society*, 32: 639-647.
- Darus, F., Arshad, R. & Othman, S. (2009). Influence of Institutional Pressure and Ownership Structure on Corporate Social Responsibility Disclosure. **Interdisciplinary Journal of Contemporary Research in Business**, 1(2), pp. 236-242.
- Edwin Mirfazli. (2008). "Corporate social responsibility (CSR) information disclosure by annual reports of public companies listed at Indonesia Stock Exchange (IDX)" **International journal of Islamic and Middle Eastern finance and management**, 1, 4. 275-284.
- Fama, E. F. 1970. "Efficient capital market: A review of theory and empirical work." **Journal of Finance** 25, 2: 383-417.
- Ferreira, M., Matos, P. (2008). The colors of investors' money: The role of institutional investors around the world. **Journal of Financial Economics**, 88, 499-533.
- Ferguson, George A. 1981. **Statistical Analysis in Psychology and Education**. 5 th.Ed., Tokyam Mc Graw – Hill Book Company.
- Gamerschlag, R., K. Moeller, & F. Verbeeten. (2011). **Determinants of Voluntary CSR Disclosure: Empirical Evidence from Germany.** *Rev. Mgr. Sci.*, 5, 233-262.
- Goel, R. & Cragg, W. (2005). **Guide to Instruments of Corporate Responsibility.**
- Gray R. H., Owen D. L. and Adams C. 1996. **Accounting and accountability, changes and challenges in corporate social and environmental reporting.** Prentice Hall, Hemel Hempstead.
- Griffin, R. W. (1996). *Management*. Boston: Houghton Mifflin.
- Hackston, D. & Milne, M. J. (1996). *Some Determinants of Social and Environmental*

- Disclosures in New Zealand Companies. **Accounting, Auditing & Accountability Journal**, **9(1)**, pp. 77-108.
- Haniffa, R. & Cooke, T. (2005). The Impact of Culture and Governance on Corporate Social Reporting. **Journal of Accounting and Public Policy**, **24**, pp. 391-430.
- Howard Bowen. (1953). **Social responsibilities of the businessman**.
<https://www.set.or.th>
- Jeffrey, R. Cohen. Lori, L. Holder-Webb, Leda Nath & David Wood. (2012). Corporate Reporting of Nonfinancial Leading Indicators of Economic Performance and Sustainability. **Accounting Horizons**, **26(1)**, pp. 65 – 90.
- Jensen & Meckling. (1976). Theory of the firm: managerial behavior, agency costs and ownership structure. **Journal of Financial Economics**.
- Jones, T. M., & Wicks, A. C. 1999. **Convergent stakeholder theory**. *Academy of Management Review*, 24:206-21.
- Klapper, L.F., and Love, I., (2004). **Corporate Governance, Investor Protection, and Performance in Emerging Markets**. (World Bank Policy Research Working Paper). No. 2818.
- KPMG. (2008). KPMG International Survey of Corporate Responsibility Reporting 2008.
- Kyereboah-Coleman, A. and Biekpe, N. (2007). Corporate Governance and financing choices of firms: a panel data analysis. **South African Journal of Economics**, Vol. 74, No.4, 670-810.
- Lev, B., Petrovits, C. and Radhakrishnan, S. “Is Doing Good Good for You? How Corporate Charitable Contributions Enhance Revenue Growth.” (September 1, 2008). Available at SSRN: <http://ssrn.com/abstract=920502>.
- Ligteringen, E. a. (2005). **The future of Corporate Responsibility Codes Standards and Frameworks**, http://www.globalreporting.org/upload/landscape_final.pdf.
- Mahadeo, J. D., Oogarah-Hanuman V. & Soobaroyen T. (2011). A Longitudinal Study of Corporate Social Disclosures in a Developing Economy. **Journal of Business Ethics**,

104(4), 545-558.

- Mahoney, L. and Roberts, R. W. (2007). Corporate social performance, financial Performance and institutional ownership in Canadian firms. **Accounting Forum**, (31), 233-253.
- Mansoor, M. Khan. (2013). **Developing a Conceptual Framework to Appraise the Corporate Social Responsibility Performance of Islamic Banking and Finance Institutions**. *Accounting and the Public Interest*, 13(2013), pp. 191 – 207.
- Mckague K. & Cragg, W. (2007). **Compendium of Ethics Codes and Instruments of Corporate Responsibility** (Online). www.cbern.ca. (2016, January 24).
- Mohrman, S. A., Gibson, C. B. & Mohrman, A. M. (2001). Doing Research that is Useful to Practice: A Model and Empirical Exploration. **Academy of Management Journal**, **44(2)**, pp. 357 – 375.
- Mondy, R. W. (1998). Management. NJ: Prentice Hall.
- Nelling, E. and E. Webb. (2006). Corporate Social Responsibility and Financial Performance: The Virtuous Circle Revisited (Online).
www.fma.org/SLC/Papers/CSR_and_Financial_Performance_FMA.pdf., October 16,2011.
- Nik Ahmad, N. N. & Sulaiman, M. (2004). Environmental disclosures in Malaysian annual reports: A legitimacy theory perspective. **International Journal of Commerce and Management**, 14(1), 44-58.
- Pham P, Suchard J., and Zein J. (2007). Corporate Governance and Alternative Performance Measures: Evidence from Australian Firms.
- Phillip Kotler and Nancy Lee. (2005). **Corporate Social Responsibility**. Published by John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey.
- Prado-Lorenzo, J.-M., Gallego-Alvarez, I., & Garcia-Sanchez. I. M. (2009). Stakeholder engagement and corporate social responsibility reporting : The ownership structure effect. *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 16, 94-107.doi: 10.1002/csr.189.

- Said, R., Yuserrrie, H.Z. & Hasnah, H. (2009). **The Relationship between Corporate Social Responsibility Disclosure and Corporate Governance Characteristics in Malaysia Public Listed Companies**. *Social Responsible*, 5, pp. 212-226.
- R.Edward Freeman. (1984). **Strategic Management. A Stakeholder Approach**. Marshfield, MA: Pitman.
- Simpson and Taylor. (2013). **Corporate Governance Ethics and CSR**. London Philadelphia New Delhi. Kogan Page Publishers.
- Suttipun, M., & Stanton, P. (2012) Determinants of Environmental Disclosure in Thai Corporate Annual Reports, **International Journal of Accounting and Financial Reporting**, 2(1), 99-115.
- The Commission of the European Communities. (2001). Promoting a European Framework for Corporate Social Responsibility. **The Commission's Green**. 6(2001), pp. 32-35.
- The World Bank. (2002). **World Development Report 2003**. Sustainable Development in Dynamic Economy, Washington, D.C.
- Udayasankar, Krishna. (2007). Corporate Social Responsibility and Firm Size, **Journal of Business Ethics** 10.1007, <http://ssrn.com/abstract=1262535>.
- UNCTAD. (2013). **Corporate Social Responsibility** (Online). Corporate-Social-Responsibility <http://unctad.org/en/Pages/DIAE/ISAR/>. (2015, December 10).
- Van den Berghe, L. (2005). **Corporate governance in a globalising world**. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.
- Visser, W., Matten, D., Pohl, M. & Tolhurst, N. (2007). **The A to Z of Corporate Social Responsibility**. Great Britain: TJ international Ltd.
- Waddock, S,A and Graves, S.B. "The Corporate Social Performance-Financial Performance Link." **Strategic Management Journal**, Vol.18:4. (1997) : 303-319.
- WBCSD. (2013). **Corporate Social Responsibility (CSR)** (Online). <http://www.wbcd.org/workprogram/> (2015, December 10)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

พ.ศ.2557 - 2561

รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2557-2561 จำนวน 230 บริษัท

ลำดับ	ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
1	A *	บริษัท อารียา พรอพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
2	AI *	บริษัท เอเชีย อินซูเลเตอร์ จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
3	AIT *	บริษัท แอ็ดวานซ์ อินฟอร์เมชั่น เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
4	ALUCON	บริษัท อลูคอน จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
5	AMARIN *	บริษัท อมรินทร์พรีนติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)	บริการ
6	AMATA *	บริษัท อมตะ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
7	ANAN *	บริษัท อนันดา ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
8	AOT *	บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)	บริการ
9	AP *	บริษัท เอพี (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
10	APCS *	บริษัท เอเชีย พรีซิชั่น จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
11	APURE *	บริษัท อกริเพียว โฮลดีนิกส์ จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
12	AQUA *	บริษัท อควา คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	บริการ
13	ASIA *	บริษัท เอเชียไฮเต็ล จำกัด (มหาชน)	บริการ
14	ASIAN *	บริษัท ห้างหุ้นเอเชียน ซีฟู้ด จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
15	BAFS *	บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
16	BANPU *	บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
17	BAT-3K *	บริษัท อิตาชิ เคมิคอล สโตร์จ แบตเตอรี่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม

รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2557-2561 จำนวน 230 บริษัท

ลำดับ	ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
18	BCP *	บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
19	BCT *	บริษัท เบอร์ลี่ คาร์บอน (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
20	BJCHI	บริษัท บีเจซี เฮฟวี่ อินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
21	BLAND *	บริษัท บางกอกแลนด์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
22	BLISS *	บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
23	BSBM	บริษัท บางสะพานบาร์มิล จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
24	BTNC	บริษัท บุติคนิวิซตี้ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
25	BTS *	บริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
26	CBG *	บริษัท คาราบาวกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
27	CCET *	บริษัท แคล-คอมพ์ อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
28	CCP *	บริษัท ผลิตภัณฑ์คอนกรีตชลบุรี จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
29	CENTEL *	บริษัท โรงแรมเซ็นทรัลพลาซา จำกัด (มหาชน)	บริการ
30	CGD *	บริษัท คันทรี กรุ๊ป ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
31	CHG *	บริษัท โรงพยาบาลจุฬารัตน์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
32	CHOTI *	บริษัท ห้องเย็นโชติวัฒน์หาดใหญ่ จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
33	CI *	บริษัท ชาญอิสสระ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
34	CITY*	บริษัท ซิตี้ สตีล จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม

รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2557-2561 จำนวน 230 บริษัท

ลำดับ	ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
35	CK *	บริษัท ช.การช่าง จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
36	CKP *	บริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
37	CM	บริษัท เชียงใหม่ฟู้ดเซ็นฟู๊ดส์ จำกัด(มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
38	COL *	บริษัท ซีโอบีแอล จำกัด (มหาชน)	บริการ
39	CPALL *	บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
40	CPF *	บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
41	CPI *	บริษัท ชุมพรอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
42	CPN *	บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
43	CSR	บริษัท เทพธานีกรีฑา จำกัด (มหาชน)	บริการ
44	CSS *	บริษัท คอมมิวนิเคชั่น แอนด์ ซิสเต็มส์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน)	บริการ
45	CWT *	บริษัท ชัยวัฒนา แทนเนอรี่ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
46	DCC *	บริษัท ไดนาสตีเซรามิก จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
47	DCON *	บริษัท ดีคอนโปรดักส์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
48	DELTA *	บริษัท เดลต้า อีเลคโทรนิคส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
49	DRT *	บริษัท ผลิตภัณฑ์ตราเพชร จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
50	DTC *	บริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน)	บริการ
51	DTCI *	บริษัท ดี.ที.ซี.อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค

รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2557-2561 จำนวน 230 บริษัท

ลำดับ	ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
52	EASON *	บริษัท อีซัน เฟ้นท์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
53	EASTW *	บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาค ตะวันออก จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
54	EGCO *	บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
55	EPG *	บริษัท อีสเทิร์น โพลีเมอร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
56	ERW *	บริษัท ดี เอราวัณ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	บริการ
57	ESTAR *	บริษัท อีสเทอร์น สตาร์ เรียด เอสเตท จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
58	EVER *	บริษัท เอเวอร์แลนด์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
59	FE *	บริษัท ฟาร์อีสท์ เฟมไลน์ ดิจิทัล จำกัด (มหาชน)	บริการ
60	FMT	บริษัท ฟรุ๊กว่า เมททอลล์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
61	FORTH *	บริษัท ฟอर्थ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
62	FPT *	บริษัท เฟรเซอร์ส พร็อพเพอร์ตี้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
63	GEL *	บริษัท เจนเนอรัล เอนจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
64	GFPT *	บริษัท จีเอฟพีที จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม อาหาร
65	GLAND *	บริษัท แกรนด์ คาแนล แลนด์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
66	GLOBAL *	บริษัท สยาม โกลบอลเฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
67	GLOW *	บริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร

รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2557-2561 จำนวน 230 บริษัท

ลำดับ	ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
68	GOLD *	บริษัท แผ่นดินทอง พร็อพเพอร์ตี้ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
69	GUNKUL *	บริษัท กันกุลเอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
70	HANA *	บริษัท ฮานา ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
71	HMPRO *	บริษัท โฮม โปรดักส์ เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
72	HTC *	บริษัท หาดทิพย์ จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
73	ICC *	บริษัท ไอ.ซี.ซี. อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
74	ICHI	บริษัท อิชิตัน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
75	IHL *	บริษัท อินเทอร์เน็ต จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
76	INET *	บริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
77	IRC *	บริษัท อีโนเว รับเบอร์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
78	IT	บริษัท ไอที ซิตี จำกัด (มหาชน)	บริการ
79	ITD *	บริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
80	KCE *	บริษัท เคซีอี อิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
81	KDH	บริษัท ธนบุรี เมดิคัล เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
82	KSL *	บริษัท น้ำตาลขอนแก่น จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
83	KTIS *	บริษัท เกษตรไทย อินเตอร์เนชั่นแนล ซูการ์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
84	KWC *	บริษัท กรุงเทพโสภณ จำกัด (มหาชน)	บริการ

รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2557-2561 จำนวน 230 บริษัท

ลำดับ	ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
85	KYE	บริษัท กันยงอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
86	L&E *	บริษัท ไลท์ติ้ง แอนด์ อีควิปเมนต์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
87	LALIN	บริษัท ลลิต พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
88	LANNA *	บริษัท ลานนาริชอร์สเชส จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
89	LEE *	บริษัท ลีพัฒนาผลิตภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
90	LH *	บริษัท แลนด์แอนด์เฮาส์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
91	LHK *	บริษัท โลหะกิจ เม็ททอล จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
92	LOXLEY *	บริษัท ล็อกซ์เลย์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
93	LPN *	บริษัท แอล.พี.เอ็น.ดีเวลลอปเมนท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
94	LRH *	บริษัท ลาภูนารีสอร์ท แอนด์ โฮเทล จำกัด (มหาชน)	บริการ
95	LST *	บริษัท ลำสูง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
96	LTX	บริษัท ลัคกี้เท็กซ์ (ไทย) จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
97	M *	บริษัท เอ็มเค เรสโตรองต์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
98	MANRIN	บริษัท แมนดาริน โฮเต็ล จำกัด (มหาชน)	บริการ
99	MATCH *	บริษัท แม็ทซิ่ง แม็กซิไมซ์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน)	บริการ
100	MATI *	บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน)	บริการ

รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2557-2561 จำนวน 230 บริษัท

ลำดับ	ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
101	MBK *	บริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
102	M-CHAI *	บริษัท โรงพยาบาลมหาชัย จำกัด (มหาชน)	บริการ
103	MDX *	บริษัท เอ็ม ดี เอ็กซ์ จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
104	MEGA *	บริษัท เมก้า ไลฟ์ไซเอนซ์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
105	METCO *	บริษัทมูราโมโต้ อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
106	MIDA *	บริษัท ไมด้า แอสเซ็ท จำกัด (มหาชน)	บริการ
107	MILL *	บริษัท มิลล์คอน สตีล จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
108	MINT *	บริษัท ไมเนอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
109	MJD *	บริษัท เมเจอร์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
110	MK *	บริษัท มั่นคงเคหะการ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
111	MSC *	บริษัท เมโทรซิสเต็มส์คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
112	NC	บริษัท นิวซีดี (กรุงเทพฯ) จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
113	NCH *	บริษัท เอ็น. ซี. เฮาส์ซิง จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
114	NEW	บริษัท วัฒนาการแพทย์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
115	NNCL	บริษัท นวนคร จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
116	NTV	บริษัท โรงพยาบาลนนทเวช จำกัด (มหาชน)	บริการ
117	NUSA *	บริษัท อนุศาสน์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
118	NWR *	บริษัทเนาวรัตน์พัฒนาการ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ

รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2557-2561 จำนวน 230 บริษัท

ลำดับ	ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
			ก่อสร้าง
119	OCC	บริษัท โอ ซี ซี จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
120	OHTL *	บริษัท โอเอสทีแอล จำกัด (มหาชน)	บริการ
121	OISHI *	บริษัท โออิชิ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม อาหาร
122	PAP *	บริษัท แปซิฟิกไพพ์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
123	PATO *	บริษัท พาโตเคมีอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
124	PF *	บริษัท ฟร็อมเพอร์ตี เพอร์เฟค จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
125	PK *	บริษัท พัฒน์กล จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
126	PPP *	บริษัท พรีเมียร์ โปรดักส์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
127	PRAKIT *	บริษัท ประกิต โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
128	PREB *	บริษัท 프리บิลท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
129	PRECHA *	บริษัท ปรึกษากรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
130	PRG *	บริษัท ปทุมไรชมิล แอนด์ แกรนารี จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม อาหาร
131	PRIN *	บริษัท ปริณสุริ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
132	PRINC *	บริษัท พรินซ์เฟิล แคปิตอล จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
133	PTG *	บริษัท พีทีจี เอ็นเนอยี จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
134	PTT *	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
135	Q-CON *	บริษัท ควอลิตี้คอนสตรัคชั่น โปรดักส์ จำกัด	อสังหาริมทรัพย์และ

รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2557-2561 จำนวน 230 บริษัท

ลำดับ	ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
		(มหาชน)	ก่อสร้าง
136	QH *	บริษัท ควอลิตี้เฮาส์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
137	RATCH *	บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
138	RCL *	บริษัท อาร์ ซี แอล จำกัด (มหาชน)	บริการ
139	RICHY	บริษัท ริชชี เพลซ 2002 จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
140	RML *	บริษัท ไรมอน แลนด์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
141	ROJNA *	บริษัท สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
142	RS *	บริษัท อาร์เอส จำกัด (มหาชน)	บริการ
143	S *	บริษัท สิงห์ เอสเตท จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
144	SABINA *	บริษัท ซาบีน่า จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
145	SAMCO *	บริษัท สัมมากร จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
146	SAMTEL *	บริษัท สามารถเทลคอม จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
147	SAPPE *	บริษัท เซ็ปเป้ จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม อาหาร
148	SAT *	บริษัท สมบูรณ์ แอ็ดวานซ์ เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
149	SAUCE	บริษัท ไทยเทพรส จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม อาหาร
150	SC *	บริษัท เอสซี แอสเสท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง

รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2557-2561 จำนวน 230 บริษัท

ลำดับ	ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
151	SCC *	บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด(มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
152	SCCC *	บริษัท ปูนซิเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
153	SCG *	บริษัท สหโคเจน (ชลบุรี) จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
154	SE-ED *	บริษัท ซีอีเคยูเคชั่น จำกัด (มหาชน)	บริการ
155	SENA *	บริษัท เสนาดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
156	SF *	บริษัท สยามฟิวเจอร์ ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
157	SFP *	บริษัท อาหารสยาม จำกัด(มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
158	SIRI *	บริษัท แสตนลิริ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
159	SIS *	บริษัท เอสไอเอส ดิสทริบิวชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
160	SKR *	บริษัท ศิครินทร์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
161	SMIT	บริษัท สหมิตรเครื่องกล จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
162	SPALI *	บริษัท สุภาลัย จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
163	SPC *	บริษัท สหพัฒนพิบูล จำกัด (มหาชน)	บริการ
164	SPCG *	บริษัท เอสพีซีจี จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
165	SPG *	บริษัท สยามภัณฑ์กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
166	SRICHA *	บริษัท ศรีราชาคอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
167	SSC *	บริษัท เสริมสุข จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร

รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2557-2561 จำนวน 230 บริษัท

ลำดับ	ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
168	SSF *	บริษัท สุรพลฟู๊ดส์ จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม อาหาร
169	SSSC *	บริษัท ศูนย์บริการเหล็กสยาม จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
170	SST *	บริษัท ทรัพย์ศรีไทย จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม อาหาร
171	STA *	บริษัท ศรีตรังแอโกรอินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม อาหาร
172	STANLY	บริษัท ไทยสแตนเลย์การไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
173	STEC *	บริษัท ซีโน-ไทย เอ็นจิเนียริงแอนด์คอน สตรัคชั่น จำกัด(มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
174	SUPER *	บริษัท ซุปเปอร์ เอนเนอร์ยี คอร์เปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
175	SVI *	บริษัท เอสวีไอ จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
176	SYMC *	บริษัท ซิมโฟนี คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
177	SYNTEC *	บริษัท ซินเท็ค คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
178	TAE	บริษัท ไทย อะโกร เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
179	TASCO *	บริษัท ทีปโก้แอสฟัลท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
180	TBSP *	บริษัท ไทยบริติช ซีเคียวริตี้ ฟรินดิง จำกัด (มหาชน)	บริการ
181	TC *	บริษัท ทรอปีคอลแคนนิง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม อาหาร
182	TCC *	บริษัท ไทย แคปปิตอล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร

รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2557-2561 จำนวน 230 บริษัท

ลำดับ	ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
183	TCCC *	บริษัท ไทยเซ็นทรัลเคมี จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
184	TCMC *	บริษัท ทีซีเอ็ม คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
185	TCOAT *	บริษัท อุตสาหกรรมผ้าเคลือบพลาสติกไทย จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
186	TEAM *	บริษัท ทีมพีริซัน จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
187	TGPRO *	บริษัท ไทย-เยอรมัน โปรดักส์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
188	TH *	บริษัท ตงฮั่ว โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)	บริการ
189	TIPCO *	บริษัท ทิปโก้ฟูดส์ จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
190	TK *	บริษัท ฐิติกร จำกัด (มหาชน)	บริการ
191	TKS *	บริษัท ที.เค.เอส. เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
192	TMD *	บริษัท อุตสาหกรรมถลุงโลหะไทย จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
193	TMT	บริษัท ค้าเหล็กไทย จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
194	TNL *	บริษัท ธนูลักษณ์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
195	TNPC *	บริษัท ไทยนามพลาสติกส์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
196	TOP *	บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
197	TPCORP *	บริษัท เท็กซ์ไทล์เพรสทิจ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
198	TPIPL *	บริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
199	TPP *	บริษัท ไทยบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
200	TR	บริษัท ไทยเรยอน จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค

รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2557-2561 จำนวน 230 บริษัท

ลำดับ	ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
201	TRITN *	บริษัท ไทรทัน โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)	บริการ
202	TRU *	บริษัท ไทยรุ่งยูเนี่ยนคาร์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
203	TRUBB *	บริษัท ไทยรับเบอร์ลาเท็กซ์คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม อาหาร
204	TRUE *	บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
205	TSC	บริษัท ไทยสตีลเคเบิล จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
206	TSST *	บริษัท ไทยซูการ์ เทอร์มิเนล จำกัด (มหาชน)	บริการ
207	TSTH *	บริษัท ทาทา สตีล (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
208	TTCL *	บริษัท ทีทีซีแอล จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
209	TTL	บริษัท ทีทีแอล อุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
210	TTTM	บริษัท ไทยโทรเท็กซ์ไทม์ลิสต์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
211	TTW *	บริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
212	U *	บริษัท ยู ซิตี้ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
213	UMI *	บริษัท สหโมเสคอุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
214	UNIQ *	บริษัท ยูนิค เอ็นจิเนียริ่ง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
215	UP	บริษัท ยูเนี่ยนพลาสติก จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
216	UPF	บริษัท ยูเนี่ยนไฟโอเนียร์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
217	UPOIC *	บริษัท สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม อาหาร
218	UT	บริษัท ยูเนี่ยนอุตสาหกรรมสิ่งทอ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
219	UV *	บริษัท ยูนิเวนเจอร์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ

รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2557-2561 จำนวน 230 บริษัท

ลำดับ	ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
			ก่อสร้าง
220	UVAN *	บริษัท ยูนิวานิชน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม อาหาร
221	VARO	บริษัท วโรปกรณ์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
222	VGI *	บริษัท วี จี ไอ โกลบอล มีเดีย จำกัด (มหาชน)	บริการ
223	VIH *	บริษัท ศรีวิชัยเวชวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
224	VNG *	บริษัท วนชัย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
225	VNT *	บริษัท วินิไทย จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
226	WACOAL *	บริษัท ไทยวาโก้ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
227	WAVE *	บริษัท เวฟ เอ็นเตอร์เทนเมนต์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
228	WG *	บริษัท ไวท์กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
229	WIN *	บริษัท สวนอุตสาหกรรม วิน โคอัสท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
230	WORK *	บริษัท เวิร์คพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)	บริการ

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์ จำนวน 76 บริษัท

ลำดับ	ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
1	ALUCON	บริษัท อลูคอน จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
2	AOT *	บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)	บริการ
3	AQUA *	บริษัท อควา คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	บริการ
4	BAFS *	บริษัท บริการเรือเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
5	BAT-3K *	บริษัท อิตาชิ เคมีคอล สโตรีจ แบตเตอรี่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
6	BCP *	บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
7	BCT *	บริษัท เบอร์ล่า คาร์บอน (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
8	BJCHI	บริษัท บีเจซี เซฟวี อินดัสทรี จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
9	BLISS *	บริษัท บลิส-เทล จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
10	BSBM	บริษัท บางสะพานบาร์มิด จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
11	CCET *	บริษัท แคล-คอมพ์ อีเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
12	CITY*	บริษัท ซิตี้ สตีล จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
13	CKP *	บริษัท ซีเค พาวเวอร์ จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
14	CM	บริษัท เชียงใหม่ฟู้ดเซ็นฟู๊ดส์ จำกัด(มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
15	CPALL *	บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
16	CPF *	บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
17	CWT *	บริษัท ชัยวัฒนา แทนเนอรี่ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
18	DELTA *	บริษัท เดลต้า อีเลคทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
19	DTC *	บริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน)	บริการ

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์ จำนวน 76 บริษัท

ลำดับ	ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
20	EASON *	บริษัท อีซัน เฟ้นท์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
21	EASTW *	บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาค ตะวันออก จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
22	EGCO *	บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
23	ESTAR *	บริษัท อีสเทอร์น สตาร์ เรียล เอสเตท จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
24	FPT *	บริษัท เฟรเซอร์ส พร็อพเพอร์ตี้ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
25	GLOBAL *	บริษัท สยาม โกลบอลเฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
26	GLOW *	บริษัท โกลว์ พลังงาน จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
27	GOLD *	บริษัท แผ่นดินทอง พร็อพเพอร์ตี้ ดีเวลลอป เมนท์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
28	GUNKUL *	บริษัท กันกุลเอ็นเจเนียริง จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
29	HANA *	บริษัท ฮานา ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
30	INET *	บริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
31	IT	บริษัท ไอที ซิตี จำกัด (มหาชน)	บริการ
32	KDH	บริษัท ธนบุรี เมดิคัล เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
33	KTIS *	บริษัท เกษตรไทย อินเตอร์เนชั่นแนล ชูการ์ คอร์ ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม อาหาร
34	KYE	บริษัท กัณยอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
35	LRH *	บริษัท ลาภูนารีสปอร์ต แอนด์ โฮเทล จำกัด (มหาชน)	บริการ
36	LST *	บริษัท ลำสูง (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม อาหาร

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์ จำนวน 76 บริษัท

ลำดับ	ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
37	LTX	บริษัท ลัคกี้เทคส์ (ไทย) จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
38	MATCH *	บริษัท แม็ทซิ่ง แม็กซีไมซ์ โซลูชั่น จำกัด (มหาชน)	บริการ
39	MBK *	บริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
40	MEGA *	บริษัท เมก้าไลฟ์ไซเอนซ์ จำกัด (มหาชน)	บริการ
41	METCO *	บริษัทมูราโมโต้ อิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
42	MK *	บริษัท มั่นคงเคหะการ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
43	OISHI *	บริษัท โออิชิ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
44	PPP *	บริษัท พรีเมียร์ โปรดักส์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
45	PRG *	บริษัท ปทุมไรชมิล แอนด์ แกรนารี จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
46	PTT *	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
47	QH *	บริษัท ควอลิตี้เฮาส์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
48	RATCH *	บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
49	RML *	บริษัท ไรมอน แลนด์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
50	S *	บริษัท สิงห์ เอสเตท จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
51	SAMCO *	บริษัท สัมมากร จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง
52	SAMTEL	บริษัท สามารถเทลคอม จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์ จำนวน 76 บริษัท

ลำดับ	ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
	*		
53	SC *	บริษัท เอสซี แอสเสท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
54	SCC *	บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด(มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
55	SCCC *	บริษัท ปูนซิเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
56	SFP *	บริษัท อาหารสยาม จำกัด(มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม อาหาร
57	SIS *	บริษัท เอสไอเอส ดิสทริบิวชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
58	SSC *	บริษัท เสริมสุข จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม อาหาร
59	TBSP *	บริษัท ไทยบริติช ซีเคียวริตี้ ฟรินดิง จำกัด (มหาชน)	บริการ
60	TCCC *	บริษัท ไทยเซ็นทรัลเคมี จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
61	TOP *	บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
62	TPCORP *	บริษัท เท็กซัสไทล์เพรสทิง จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
63	TR	บริษัท ไทยเรยอน จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
64	TRITN *	บริษัท ไทรทัน โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)	บริการ
65	TRUE *	บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	เทคโนโลยี
66	TSTH *	บริษัท ทาทา สตีล (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
67	TTTM	บริษัท ไทยโทรเท็กซัสไทล์มิลลส์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
68	TTW *	บริษัท ทีทีดับบลิว จำกัด (มหาชน)	ทรัพยากร
69	U *	บริษัท ยู ซีดี จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ

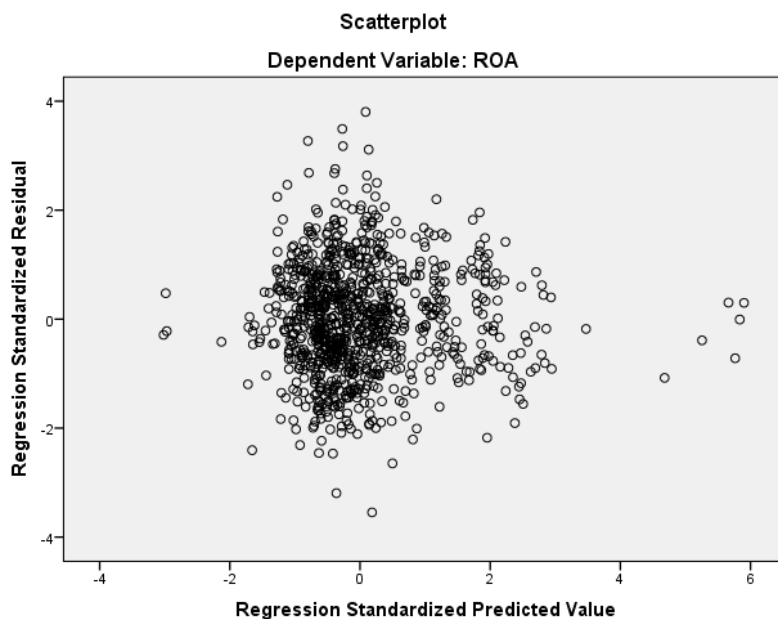
บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีข้อมูลไม่สมบูรณ์ จำนวน 76 บริษัท

ลำดับ	ชื่อย่อ	ชื่อบริษัท	กลุ่มอุตสาหกรรม
			ก่อสร้าง
70	UNIQ *	บริษัท ยูนิค เอ็นจิเนียริ่ง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
71	UP	บริษัท ยูเนี่ยนพลาสติก จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม
72	UPF	บริษัท ยูเนี่ยนไฟโอเนียร์ จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุปโภคบริโภค
73	UPOIC *	บริษัท สหอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม จำกัด (มหาชน)	เกษตรและอุตสาหกรรม อาหาร
74	UV *	บริษัท ยูนิเวนเจอร์ จำกัด (มหาชน)	อสังหาริมทรัพย์และ ก่อสร้าง
75	VGI *	บริษัท วีจีไอ โกลบอล มีเดีย จำกัด (มหาชน)	บริการ
76	VNT *	บริษัท วินิไทย จำกัด (มหาชน)	สินค้าอุตสาหกรรม

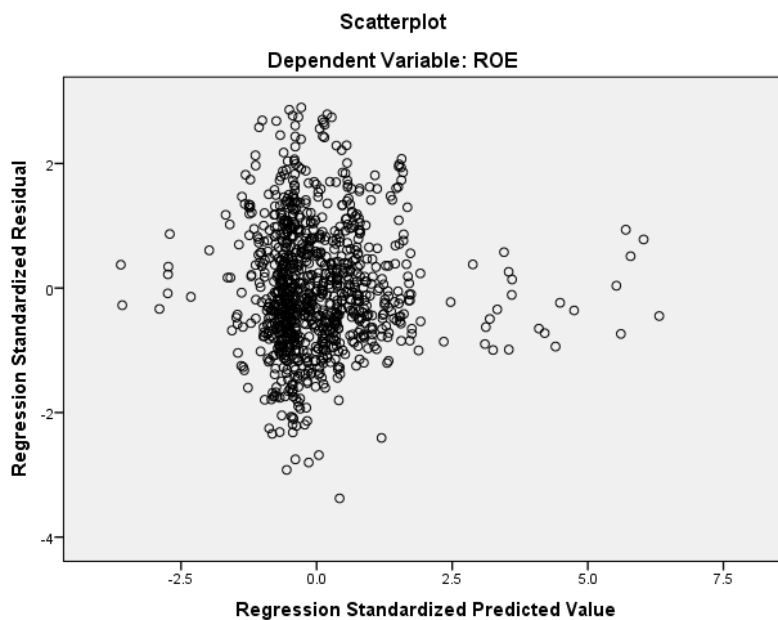
ภาคผนวก ข

การตรวจสอบความแปรปรวนที่สม่ำเสมอและเป็นเอกพันธ์ของการกระจาย

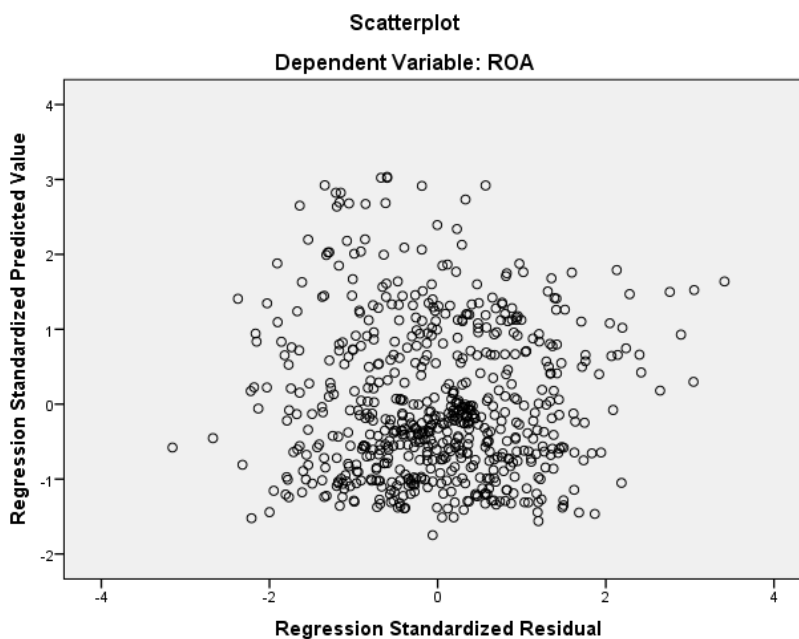

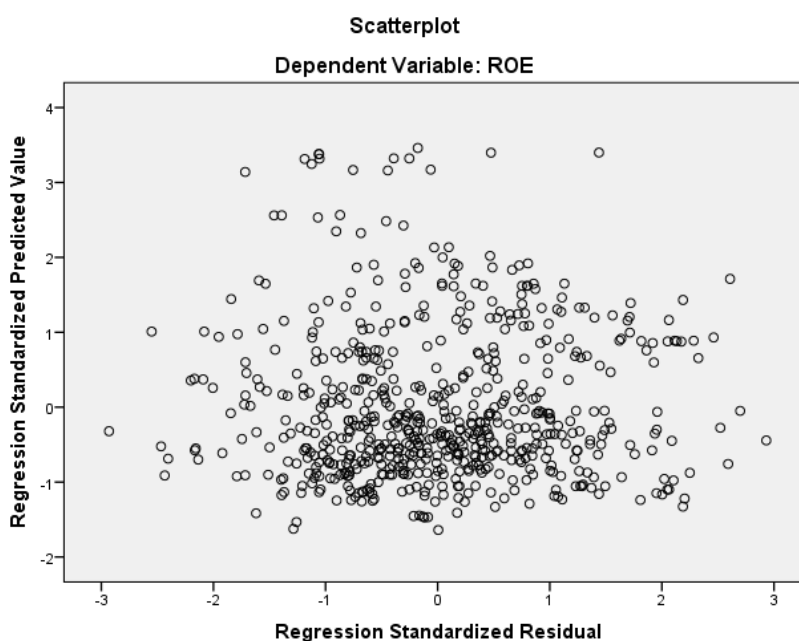
ภาพประกอบที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือมาตรฐาน (Standardized Residual) กับค่าพยากรณ์ มาตรฐาน(Standardized Predicted Value) ของแบบจำลองที่ 1

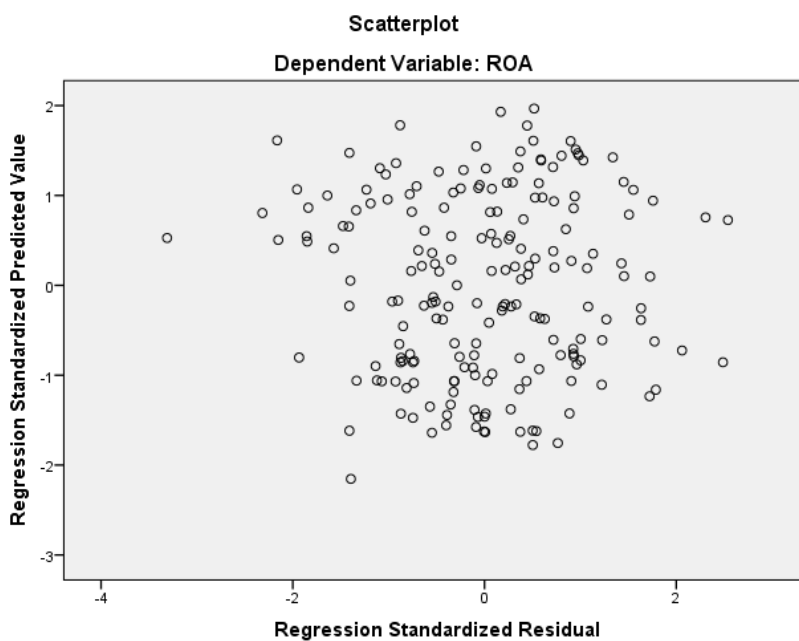
ภาพประกอบที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือมาตรฐาน (Standardized Residual) กับค่าพยากรณ์ มาตรฐาน(Standardized Predicted Value) ของแบบจำลองที่ 2

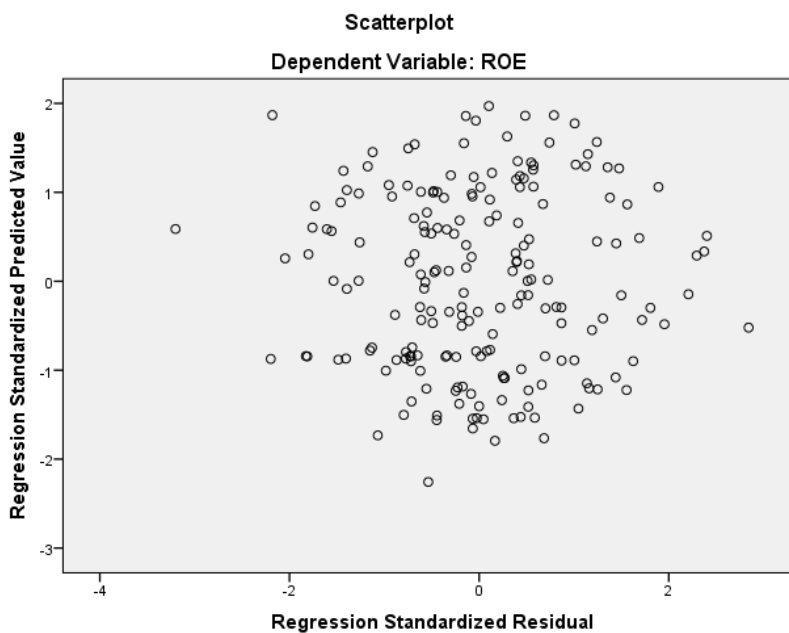
ภาพประกอบที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือมาตรฐาน (Standardized Residual) กับค่าพยากรณ์ มาตรฐาน(Standardized Predicted Value) ของแบบจำลองที่ 3

ภาพประกอบที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือมาตรฐาน (Standardized Residual) กับค่าพยากรณ์ มาตรฐาน(Standardized Predicted Value) ของแบบจำลองที่ 4

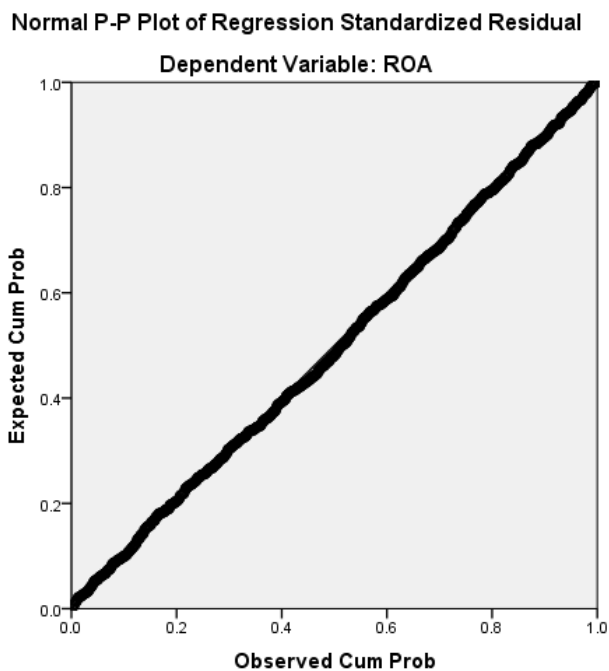
ภาพประกอบที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือมาตรฐาน (Standardized Residual) กับค่าพยากรณ์ มาตรฐาน(Standardized Predicted Value) ของแบบจำลองที่ 5

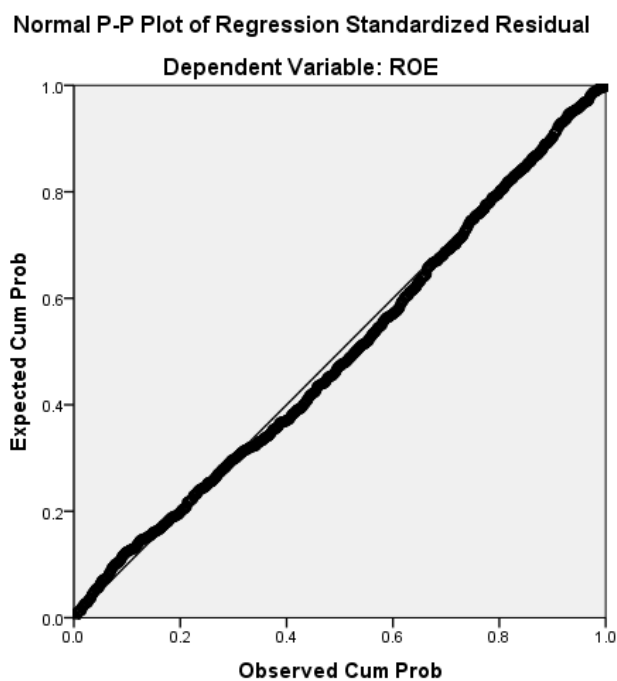
ภาพประกอบที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างเศษที่เหลือมาตรฐาน (Standardized Residual) กับค่าพยากรณ์ มาตรฐาน(Standardized Predicted Value) ของแบบจำลองที่ 6

ภาคผนวก ค

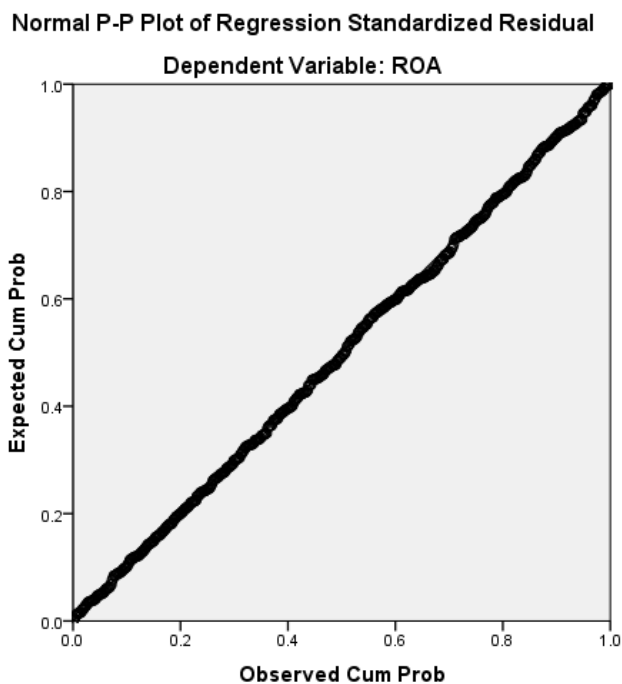
การตรวจสอบการแจกแจงปกติของค่าความคลาดเคลื่อน

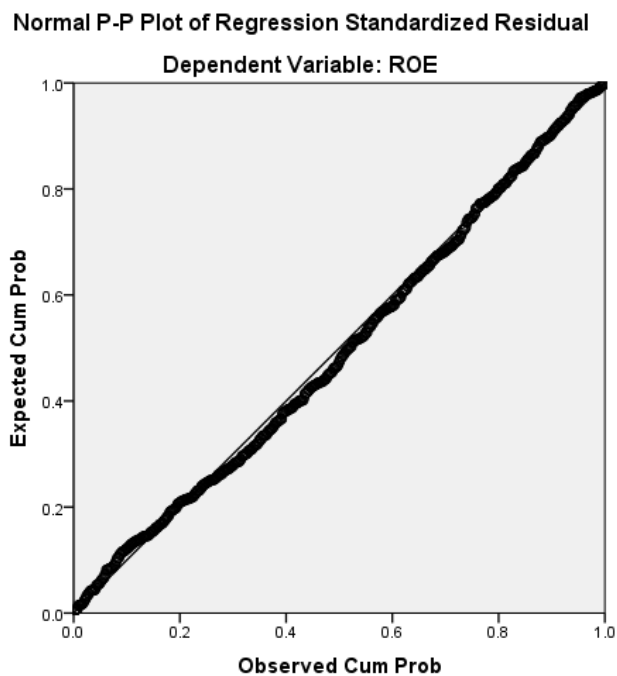
ภาพประกอบที่ 8 Normal probability ของค่ามาตรฐานของความคลาดเคลื่อนจากการพยากรณ์แบบจำลองที่ 1

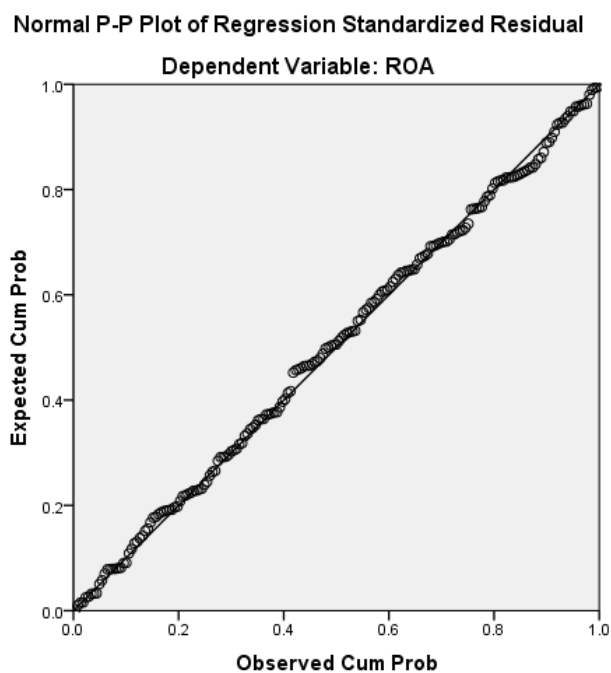
ภาพประกอบที่ 9 Normal probability ของค่ามาตรฐานของความคลาดเคลื่อนจากการพยากรณ์แบบจำลองที่ 2

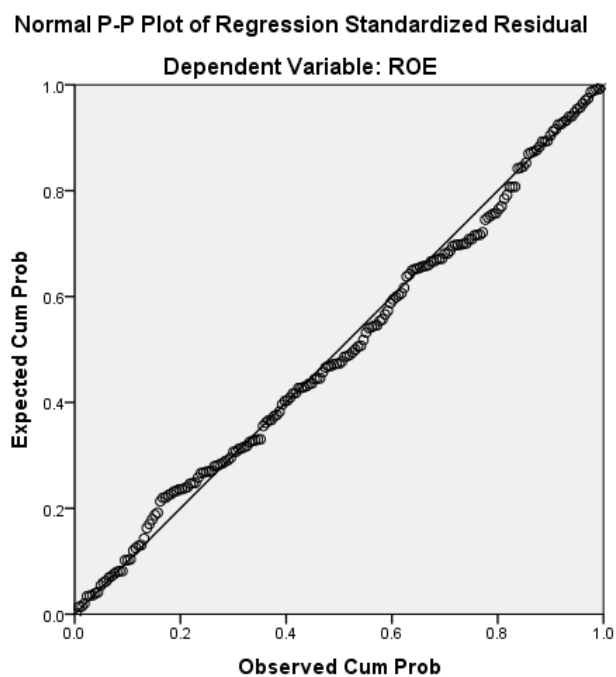
ภาพประกอบที่ 10 Normal probability ของค่ามาตรฐานของความคลาดเคลื่อนจากการพยากรณ์แบบจำลองที่ 3

ภาพประกอบที่ 11 Normal probability ของค่ามาตรฐานของความคลาดเคลื่อนจากการพยากรณ์แบบจำลองที่ 4

ภาพประกอบที่ 12 Normal probability ของค่ามาตรฐานของความคลาดเคลื่อนจากการพยากรณ์แบบจำลองที่ 5

ภาพประกอบที่ 13 Normal probability ของค่ามาตรฐานของความคลาดเคลื่อนจากการพยากรณ์แบบจำลองที่ 6

ภาคผนวก ง

กระดาษทำการปริมาณการเปิดเผยข้อมูลรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมของ
บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กระดาดำทำการ

ปริมาณการเปิดเผยข้อมูลรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ลำดับ	การเปิดเผยข้อมูล	ปริมาณการเปิดเผยข้อมูล (จำนวนคำ)				
		2557	2558	2559	2560	2561
1	ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี - บทบาทคณะกรรมการ (คณะกรรมการบริษัท) - การกำกับดูแล					
2	ด้านการประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม - มาตรการและวิธีการแข่งขัน - นโยบายการดำเนินงาน					
3	ด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน - ทุจริต - คอร์รัปชัน					
4	ด้านการเคารพสิทธิมนุษยชน - สิทธิมนุษยชน					
5	ด้านการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม - การฝึกอบรม - พัฒนาบุคลากร (พัฒนาพนักงาน) - ค่าตอบแทน - สวัสดิการ					
6	ด้านความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค - เปิดเผยข้อมูลผลิตภัณฑ์ สินค้าและบริการ - ความรับผิดชอบต่อลูกค้า					

(ต่อ) ปริมาณการเปิดเผยข้อมูลรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ลำดับ	การเปิดเผยข้อมูล	ปริมาณการเปิดเผยข้อมูล (จำนวนคำ)				
		2557	2558	2559	2560	2561
7	ด้านการร่วมพัฒนาชุมชนและสังคม -นโยบายทั่วไปด้านชุมชนและสังคม -นโยบายการมีส่วนร่วมต่อชุมชนและสังคม					
8	ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม -อนุรักษ์/กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม -การจัดการด้านมลภาวะ - ISO					
9	ด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่นวัตกรรมจาก การดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม -นวัตกรรม -เทคโนโลยี					
10	ด้านการจัดทำรายงานแห่งความยั่งยืน -รายงานความยั่งยืนของกิจการ					

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นางสาวจินตนา ไกรทอง
วัน เดือน ปีเกิด	10 ธันวาคม 2524
สถานที่เกิด	จังหวัดพังงา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	95/397 หมู่ 17 ตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี 20150
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2547 ปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2547-2560 ตำแหน่ง ผู้จัดการแผนกบัญชี บริษัท แอล.พี.เอ็น ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) พ.ศ. 2560-2561 ตำแหน่ง ผู้จัดการส่วนบัญชี บริษัท ควอลิตี้เฮ้าส์ จำกัด (มหาชน) พ.ศ.2561-2562 ตำแหน่ง ผู้จัดการฝ่ายบัญชี บริษัท เอ.ดี.เฮ้าส์ จำกัด